

ශ්‍රී ලංකාව විසම්මුතියට
පහර දෙයි.

AMNESTY
INTERNATIONAL

ඇමනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් ලොව පුරා මිලියන 3 කට අධික ක්‍රියාකාරීන්, අනුග්‍රහකයින් ඇතුළු සාමාජිකත්වයක් සහිතව රටවල් හා භූගෝලීය කලාප 150 පුරා ව්‍යාප්ත ව ඇති බරපතල මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් අවසන කිරීම පිණිස වන ව්‍යාපාරයකි.

අප ගේ දර්ශනය වන්නේ විශ්ව මානව හිමිකම් ප්‍රකාශනය ඇතුළු ජාත්‍යයන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රකාශනයන් හි අඩංගු මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන් ලොව පුරා ව්‍යාප්ත කරන සෑම පුද්ගලයෙකු විසින් ම භුක්ති විඳිනු දකින්නට ලැබීමයි.

අප සියළු රාජ්‍යයන්, දේශපාලන මතවාදයන් ගෙන් හා ආර්ථික, ආගමික උවමනාවන් ගෙන් ස්වාධීන වූ සංවිධානයකි. අප, සාමාජිකත්වය හා අනුග්‍රහකයින් විසින් සපයන අරමුදල් මත ක්‍රියා කරන සංවිධානයකි.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

First published in 2013 by
Amnesty International Ltd
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

© ඇමනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය 2013

Index: ASA 37/003/2013 English

මුල් පිටපත ඉංග්‍රීසි බසින්
මුද්‍රණය ඇමනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් විසින්
ජාත්‍යයන්තර ලේකම් කාර්යාලය එක්සත් රාජධානිය

සියළු හිමිකම් ඇතිරිණ. මෙහි අයිතිය ප්‍රකාශකයන් සතුව.
එහෙත් මෙම ප්‍රකාශනයේ අඩංගු කරුණු නොමිලේ සිදු කරන
මානව හිමිකම් උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාර, ප්‍රචාරණය හා
අධ්‍යාපනික අරමුණු පිණිස අවසරයකින් තොරව උපුටා
දක්විය හැකි අතර එබඳු අවස්ථාවන් අප වෙත දැනුම් දීම
මෙම ප්‍රකාශනයේ බලපෑම පිළිබඳව කක්සේරු කිරීමට
උපකාර වනු ඇත. ඒ හැර මෙම ප්‍රකාශනය වෙනත්
කාර්යයන් සඳහා පිටපත් කිරීම, උපුටා දක්වීම, පරිවර්තනය
හෝ අනුවර්තනය පිණිස ප්‍රකාශක ගෙන් ලිඛිත අවසරයක්
ලබා ගෙන ගෙවීමක් ද කළ යුතු බව සලකන්න.
හිමිකම් අවසරය ලබා ගැනීම පිණිස කරුණාකර
copyright@amnesty.org ඊමේල් කරන්න

කවරයේ ඡායාරූපයට ඊහළ යන ඉන්ධන වියදමට එරෙහිව
කොළඹ දී පවත්වන ලද විරෝධකා පෙළපාලියකට ශ්‍රී ලංකා
පොලීසිය ජල කාලතුවක්කු ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන ආකාරය
2012 පෙබරවාරි කොළඹ දීය.
© AP Photo/එරන්ග ඡයවර්ධන

amnesty.org

පටුන	
1 හැඳින්වීම	3
අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	6
ශ්‍රී ලංකාවේ භාෂණයේ නිදහස, ප්‍රකාශනය ඇතුළුව අදහස් පළ කිරීමේ නිදහස, සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස හා සමාගමයේ නිදහස	6
2 යුද්ධයෙහි සාක්ෂිකරුවන් මූලිකව ප්‍රධාන දැමීම	9
ත්‍රිමලයේ සිසුන් පස් දෙනා ගේ ඝාතනය	10
ඇක්ෂන් එගෙන්ස්ට් හන්ගර්” ප්‍රංශ ආධාර සංවිධානයේ සහන සේවකයින් 17 දෙනා ඝාතනය කිරීම	11
තොරතුරු වසන් කරනු පිණිස මාධ්‍යවේදීන් ඉලක්ක කිරීම	12
මාධ්‍යවේදී නිස්සන්දයාගමී: ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සිර දඬුවම් ලැබූ පළමු මාධ්‍යවේදියා	12
ලසන්ත වික්‍රමතුංග ඝාතනය	14
පෝද්දල ජයන්ත: බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගැනීම හා පහර දීම	14
භිෂණය පුළුල් කිරීම: සාම ක්‍රියාකාරීන් හා වෘත්තීය සමිති නායකයින් අත් අඩංගුවට ගැනීම	15
සිංහල කොටි	16
ජාත්‍යන්තර විවේචන පිළිබඳ වර්ධනය වන ප්‍රතිවිරෝධතා අවසාන අදියර	19
3 යුද්ධයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාව: බලය සංකේන්ද්‍රනය වීම (2009 සිට වර්තමානය දක්වා)	20
විධායක බලය ප්‍රසාරණය කිරීම	21
අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය උදුරා ගැනීම	22
අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම් මංජුල තිලකරත්න මහතාට පහර දීම	24
අගවිනිසුරු ශ්‍රීයානී බණ්ඩාරනායක මහත්මියට එරෙහි දෝෂාභියෝගය	24
අභියාචනාධිකරණයේ විනිසුරුවන් වන එස් ස්කන්ධරාජා හා අනිල් ගුණරත්න යන විනිසුරුවන්ට එරෙහි තර්ජන	25
(සිවිල් සමාජය) කැබලි කිරීම විවිධංගීකරණය කෙරෙයි	26
අතුරුදහන් වූ මාධ්‍යවේදියා ප්‍රශීන් එක්තැලිගොඩ	26
සන්ඩේ ලිඩර් පුවත්පතේ ප්‍රධාන කර්තෘ ප්‍රේමරිකා ජූන්ස්	27
අතුරුදහන් වූවන් ගේ පවුල් එකතුව	28
රාමසාමි ප්‍රභාහරන් අතුරුදහන්වීම	29
ඉඩම් අයිතිය ඉල්ලා සිටි කාන්තාවන්ට අවහිර කිරීම	29
දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන්ට පහර දීම	30
ප්‍රේමකුමාර ගුණරත්නම් හා දිමුතු ආටිගල	30

	ලලිත් වීරතුරු හා කුගන් මුරුගනාදන්	30
	මහජන මන්ත්‍රී සිවඥානම් ශ්‍රීධරන්	31
	මාධ්‍යවේදී ශාන්ත විජේසූරිය	32
	යාපනය: උදයන් පුවත් පත	33
	සන්ධි ලිඛිත පුවත් පතෙහි මාධ්‍යවේදී ආරච්ඡ සකුරුආලි	34
	බී බී සී මාධ්‍ය කණ්ඩායමට තර්ජනය කිරීම හා සංදේශය වැඩ සටහන අවහිර කිරීම	34
	දැවැන්ත මහජන විරෝධතා යලි හිස එසවීම	34
	විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන් ගේ සමිති සම්මේලනයේ ආචාර්ය නිර්මාලේ රංජිත් දේවසිරි	36
	යාපනය සරසවිය: ශිෂ්‍ය විරෝධතා මර්දනය	36
	ජේ. සී. වැලිආමුණ; ජයම්පති වික්‍රමරත්න; එම්. ඒ. සුමතිරත්න; රොමේෂ්. ඩී. සිල්වා ඇතුළු නීතිවේදීන්ට එරෙහිව එල්ල වන තර්ජන	37
	(සිවිල් සමාජයේ) ජාත්‍යයන්තර සම්බන්ධතා ප්‍රතිප්‍රහාරයට ලක් කිරීම	39
	පීඩනයට ගොදුරු වූ කාන්තා සංවිධාන	39
	මානවීය සහන සේවකයෙකු අත්අඩංගුවට ගෙන වධ හිංසා පැමිණවීම	39
	අතුරුදහන් වූවන් ගේ පවුල් සාමාජිකයින් ගේ කොළඹ සංචාරය වාරණය කිරීම	40
	සුනිලා අබේසේකර, සුනන්ද දේශප්‍රිය, නිමල්කා ප්‍රනාන්දු, පාකාසෝති සරවනමුත්තු හා ජේ සී වැලිආමුණ:	40
	මාධ්‍යවේදී ඥානසිරි කෝට්ටේගොඩට රටින් පළා යන්නට බල කෙරේ	41
	ප්‍රශීන් එක්නැලිගොඩ ගේ භාර්යාව සන්ධ්‍යා එක්නැලිගොඩ	42
	හර්මන් කුමාර ජාතික ධීවර සහයෝගිතා ව්‍යාපාරය	42
	2013 ආණ්ඩුව 'ජීනීවා' විවේචන මඟ හැරීමේ ප්‍රයත්නයක	42
	2013 ආණ්ඩුව 'ජීනීවා' විවේචන මඟ හැරීමේ ප්‍රයත්නයක	42
4	නිගමනයයන්	43
	නිර්දේශයන්	46
	පසු සටහන්	49

ශ්‍රී ලංකාව විසම්මුතියට පහර දෙයි

1- හැදින්වීම

විසම්මුතිවාදියෙක් වීම යනු ශ්‍රී ලංකාවේ භායනක මෙහෙවරකට අත ගැසීමකි. ආයුධ සන්නද්ධ යුද්ධය නිමා වීමත් සමඟම විසම්මුතිය නව ආරක දේශපාලන හා සමාජ ක්‍රියාකාරිත්වයක් ලෙස වර්ධනය වන්නට පටන් ගත් නමුත්, ශ්‍රී ලංකික බලධාරීන් ප්‍රතිචාරය, විවේචනය නොඉවසින සුළු කණ්ඩායමක් බව ක්ෂණිකවම ප්‍රදර්ශණය කෙරිණ. ශ්‍රී ලංකාවේ දිග් ගැස්සුන යුද්ධයෙහි පාර්ශවකරුවන් විසින් අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් හා මානවීය නීතිය බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය කළ බවට සාක්ෂි නොකඩවාම ගොඩ ගැසෙන අතර, ඇතැම් සාක්ෂි එකී පාර්ශවයන්ට එරෙහිව යුද්ධ අපරාධ ගොනු කිරීමට තරම් බරපතල ඒවා වන හෙයින් ද, ඒ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුත්තන් ගෙන් වගවීමක් ඉල්ලා සිටින්නටත් සිදු වෙයි. ශ්‍රී ලංකික බලධාරීන් හා ඔවුන් ගේ නියෝග පිළිපදින්නන් විසින් ආණ්ඩු ප්‍රතිපත්ති අභියෝගයට ලක් කරන්නන්ට පහර දීම, අත් අඩංගුවට ගැනීම, බලහත්කාර ලෙස අතුරුදහන් කිරීම, එසේත් නැත්නම් ඝාතනය කිරීම කරනු ලබයි. යුද්ධ කාලීන ක්‍රියාවන් හි තෛතික හා දේශපාලන ප්‍රතිවිපාක මගහරිනු පිණිස, සත්‍යය හෙළිදරව් කිරීමට නැගී සිටින්නන් නිහඬ කිරීමේ ප්‍රයත්නයක් පවතී.

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවත්, දව්ඩ ඊළාම් විමුක්ති කොටි සංවිධානයත් (එල්. ටී. ටී. ඊ.) අතර පැවති ආයුධ සන්නද්ධ ගැටුමේ දී, දෙපාර්ශවය විසින්ම වරදින් නිදෙස් වීමට ආවරණය වී, අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් හා අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය හිතුවක්කාර ලෙසත්, මහා පරිමාණයෙන් උල්ලංඝනය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා රජයේ හමුදා විසින් එල්. ටී. ටී. ඊ. ය පරාජය කළ, 2009 මැයි මාසය වන විට එනම් ගැටුමේ අවසාන අදියරේ දී, ආණ්ඩුවේ හමුදා මෙන්ම එල් ටී ටී ඊ ය අතින් ද යුද්ධ අපරාධ මෙන්ම මානව සංහතියට එරෙහි ගණයට වැටෙන අපරාධ සිදු කළ බවට පිළි ගත හැකි සාක්ෂි තිබේ. ගැටුම් පැවති කාල පරිච්ඡේදය තුළ, දෙපාර්ශවයම සිය විවේචකයින් නිහඬ කිරීම පිණිස තර්ජනය මෙන්ම ප්‍රවණ්ඩත්වය ද පාවිච්චි කළෝය. එල්. ටී. ටී. ඊ. ය විසින් සිය පාලන ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වූ වැසියන් දහස් ගණනකට මූලික සේවාවන් ලබා ගැනීමට හෝ අත්‍යාවශ්‍ය ආහාර පාන ලබා ගැනීමට පමණක් නොව, සිය පාලන ප්‍රදේශයෙන් බැහැර වීමේ අවසරය ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. තමන්ට පක්ෂපාත නොවූ තැනැත්තන් දෝහිත් වශයෙන් සලකා දඩ ගැසීම රඳවා තබා ගැනීම එසේත් නැත්නම් ඝාතනය කිරීමට පසුබට නොවීය.¹ වර්ෂ ගණනාවක සිටම ආණ්ඩුවේ පිළිවෙත වූයේ තමන් යුද්ධ කරනු ලැබූ ආකාරයෙන්ම, විසම්මුතිය ද ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් මර්දනය කිරීමයි. මීට ගොදුරු වූ බොහෝ දෙනෙක් ශ්‍රී ලංකික හමුදා අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සිය විවේචන ඉදිරිපත් කළ තැනැත්තන්ය. විසම්මුතික වාදී මාධ්‍යවේදීන් ආරක්ෂක හමුදාව විසින් මෙන්ම ආණ්ඩුවේ අනුග්‍රහය ලබන ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් විසින් ද අත්අඩංගුවට ගැනීම, තර්ජනය කිරීම එසේත් නැත්නම් ඝාතනය කිරීම කරනු ලැබින. මේ සියල්ලෙහි අරමුණ වූයේ ආණ්ඩුව විසින් කරනු ලබන උල්ලංඝනය කිරීම් පිළිබඳ සාක්ෂිකරුවන්ට තර්ජනය කිරීම හා නිහඬ කිරීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වූ ආයුධ සන්නද්ධ ගැටුමෙහි එක් අභිතකර ප්‍රතිඵලයක් වූයේ ජාතික ආරක්ෂාව මුල් තැන ලා සැලකූ පාලන තන්ත්‍රයක් විසින් භාෂණයේ නිදහස² බරපතල අපරාධයක් ලෙස නම් කිරීමත්, විසම්මුතිය රාජ දෝහි වීම හා සමාන ක්‍රියාවක් ලෙසට පිළි ගැනීමත්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ නිලධාරීන් පැළැන්තිය හා රාජ්‍ය මාධ්‍ය විසින් ආණ්ඩුව විවේචනය කරන්නන් රාජ දෝහිත් ලෙස හංවඩු ගසන අතර එබඳු චෝදනා වලට ලක් වන තැනැත්තන්ට මරණීය තර්ජනය කිරීම හෝ ශාරීරික හානි කිරීම දක්නට ලැබේ³. ශ්‍රී ලංකාවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රශ්න, අන්තර් ජාතික කරණය කිරීමේ චෝදනාව යටතේ, සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කරනු ලබන අන්තර් ජාතික රැස්වීම් හා සමගාමීව විසම්මුතිකවාදී මාධ්‍යවේදීන්ට තර්ජනය කිරීම හා 'මඩ ගැසීමේ' ප්‍රචාරයන් ද ආරම්භ වෙයි. ඒ සමඟම බුද්ධි අංශ විසින් බිම් මට්ටමේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් හමා යාම ද ආරම්භ වෙයි⁴.

ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්තිය හා භාවිතය වි ඇත්තේ විසම්මුතිය, අධිකරණය ඇතුළු පුමුඛ රාජ්‍ය ආයතන වලින් පවා මුලින්පුටා දැමීමයි. එබඳු ආයතන හොඹවන තැනැත්තන් ඔවුන් දරන ධුර වලින් පවා පලවා හැරීමයි. 2013 ජනවාරි මාසයේ දී කාලයක පටන් විධායකයන් අධිකරණයන් අතර පැවති ගැටුම උච්චස්ථානයකට පත් කරමින්, අග විනිසුරුවරය විසින් මානව හිමිකම් වින්දිතයින් ආරක්ෂා කරමින් ඔවුන්ට පක්ෂ තින්දු කිහිපයක්ම දුන් අතර, රාජ්‍ය බලධාරීන් ගේ මනදොළ සපුරන ව්‍යාපෘති යෝජනා කිහිපයක්ම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා විරෝධී බවට තීන්දු ද කරන ලද්දේය. ඊට ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිචාරය වූයේ අගවිනිසුරුවරය බහුතර පිරිසක ගේ විරෝධය මධ්‍යයේ වුවද, දෝෂාභියෝග යෝජනාවක් මගින් සිය ධුරයෙන් ඉවත් කිරීමයි. (තුන්වන කොටස බලන්න) මෙම සංසිද්ධීන් ගේ ප්‍රතිඵලය වූයේ විසම්මුතික වාදි නිතිවේදීන් හා ඉතා පුළුල් පරාසයක් නියෝජනය කරන බිම් මට්ටමේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් සිය ගණනක් රාජ්‍ය බුද්ධි අංශ වල විමසිල්ලට හසු විමයි. එසේත් නැත්නම් ඔවුන් සිය සංනිවේදනය පිණිස භාවිතා කරන වෙබ් අඩවි වාරණයට ලක් විමයි.

ආරම්භයේදී ආයුධ සන්නද්ධ ගැටුමින් විපතට පත් වින්දිතයින්ට ආධාර උපකාර කළ මානවීය ආධාර සේවකයින් අතරින්, සිය අත්දැකීම් පිළිබඳ තොරතුරු එකතු කළ තැනැත්තන්ට එරෙහිව ප්‍රවණ්ඩත්වය ක්‍රියාත්මක වූ අතර, දැන් එය ඊට වඩා පුළුල් වපසරියක ව්‍යාප්ත කොට තිබේ. කාන්තාවන් ගේ හා සුළු ජන කොටස් වල (දව්ඩ හා මුස්ලිම් ජන කොටස් ඇතුළුව) මානව අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධකයින්, සරසවි ශිෂ්‍යයන් හා කටීකාවාර්යවරුන්, පුජ්‍ය පක්ෂය, වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාකාරීන් ඇතුළු කම්කරු අයිතීන් ප්‍රවර්ධකයින්, විනිසුරුවරුන් හා නීතිවේදීන්, මාධ්‍යවේදීන්, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ හා මානව හිමිකම් කේන්ද්‍රයේ ක්‍රියාකාරීන් අඛණ්ඩවම බිය වැද්දීම, හෙළා දැකීම, පහර දීම හා සාතනය කිරීම් වාර්තා වෙයි.

2012 එක්සත් ජාතීන් මානව හිමිකම් කවුන්සිලය විසින් ශ්‍රී ලංකාවට අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ වරදක් වන චෝදනා සම්බන්ධයෙන් වගවිම ඉල්ලා සිටින 19/2 යෝජනාව සාකච්ඡා කළ වකවානුවේදී දී හා එම යෝජනාව සම්මත කළ අවස්ථාවේ දී විසම්මුතිකවාදීන් මත ඵල්ල කළ පීඩනය වඩාත් තීව්‍ර විය.⁵ එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කමිටුවේ මෙම සැසිවාරයට සහභාගි වූ නියෝජිතයින්ට හා එම සැසිවාරය ආවරණය කළ මාධ්‍යවේදීන්ට ආණ්ඩුවේ මාධ්‍ය විසින් නොකඩවා පහර ඵල්ල කළ අතර අවස්ථාවක් ලද විට ශාරීරිකව ද පහර දීමට පසුබට නොවිය⁶. මීටත් වඩා අධි තීව්‍රතාවයකින් යුක්ත පීඩනයක් 2013 මාර්තු 21 දින එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කමිටුවේ 22 වන සැසිවාරයේ දී 22/1 යෝජනාව සම්මත කිරීමට සමගාමීව ශ්‍රී ලංකික විසම්මුතිකවාදීන්ට අත් දකින්නට සිදුවිය⁷. අන්තර් ජාතික උද්දේශනය (advocacy) පිළිබඳ පළපුරුද්දක් ඇති මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් පහත් කොට සැලකීමට මෙන්ම දුෂ්මාන ආරංචි පැතිර විම හා අවලාද නැගීම් වලට ඉලක්ක විය. 2013 ජනවාරි 21 දින ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළ ශ්‍රී ලංකා විකල්ප ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය “ තම සංවිධානයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයෙකුට විරුද්ධව අන්තර් ජාලය ඔස්සේ මෙන්ම මුදිත හා ගුවන් විදුලි හා රූපවාහිනී මාධ්‍යයන් ඔස්සේ ඉතාමත් නින්දා සහගත ප්‍රචාරයක් දියත් කොට තිබෙන බව” පෙන්වා දෙමින් එය හෙළා දකින ලද්දේය.⁸

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වූ ආයුධ සන්නද්ධ ගැටුමෙහි කේන්ද්‍රස්ථානය වූයේත්, බහුතරයක් දව්ඩ ජනතාව ඒක රාශී වි වාසය කරන්නේත් උතුරු හා නැගෙනහිර පළාතෙහිය. මෙම පළාත් දෙකෙහිම බිම් මට්ටමෙහි මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ගේ ඉතා සුළු පරිමාණයේ මැදිහත් විමක් පවා පොලිසිය විසින් නිරීක්ෂණයට ලක් කරයි. ඔවුන් ගේ ක්‍රියාකාරකම්, අන්තර් ජාතික සම්බන්ධතා හා ආධාර සපයන සංවිධාන පිළිබඳව නැවත නැවතත් ප්‍රශ්න කරයි. මෙම නව ආරක මර්දනයෙහි වින්දිතයින් අන්තර් ජාතික මට්ටමෙහි උද්දේශනය පිළිබඳ පළපුරුද්දක් ඇති පුමුඛ පෙළේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයන් නොවන අතර, වින්දිතයින් සියළු දෙනාම පාහේ බිම් මට්ටමේ අත්දැකීම් අඩු, ස්වේඡා මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් වෙයි. ඔවුන් ගේ අරමුණ නිමා වූ ආයුධ සන්නද්ධ ගැටුමෙන් පසු නැවත සිය ජීවිතය ගොඩ නගා ගන්නට වැර දරන ජනතාව සමඟ උරෙන් උර ගැටි ක්‍රියා කිරීමයි.

මෙම සන්දර්භය තුළ වඩාත්ම පිඩාවට පත් වන්නේ මාධ්‍යවේදීන් හා මාධ්‍ය ආයතන වන අතර සිය විවේනාත්මක වාර්තාකරණය නිසා ඔවුහු බිය ගැන්වීම්, තර්ජනය කිරීම් හා පහර දීම් වලට ගොදුරු වෙයි. 2001 සිට මේ දක්වා මාධ්‍යවේදීන් විසිපස් දෙකට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මෙරටින් පළා ගොස් ඇති අතර 2006 සිට අඩු තරමින් මාධ්‍යවේදීන් පහළොස් දෙනෙකු ඝාතනය ලක් වි තිබේ. ඉන් නව දෙනෙකු ඝාතනය කරන ලද්දේ සෘජුවම ඔවුන් ගේ මාධ්‍ය වාර්තාකරණය නිසා යැයි ජන මාධ්‍යවේදී

සංගම් වාර්තා කළේය.⁹ එල් ටී ටී ඊ යට පක්ෂපාත ස්ථාවරයක පිහිටා ක්‍රියා කරන ටැම්ල් නෙට් වෙබ් අඩවිය 2007 සිට මේ දක්වාම ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාරණය කොට තිබේ. 2011 දී ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව, බලධාරීන් විවේචනය කරන තවත් වෙබ් අඩවි පහක් වාරණයට ලක් කරන ලද්දේය¹⁰.

ඇමිනිස්ට්‍රේ ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට වාර්තා වූ පරිදි, ආණ්ඩුව විවේචනය කරන ලිපි වාර්තා කාටූන් යනාදිය පළ කරන මාධ්‍යයන් 'වසංගතයක්' වන පරිදි නොකඩවාම අන්තර් ජාල පහසුකම් අවහිර කරන ලද්දේය. එම මාධ්‍ය කාර්යාල පොලිසිය විසින් නිතර වටලනු ලැබූ අතර ඇතැම් මාධ්‍ය කාර්යාල හඳුනා නොගත් කඩකප්පල්කාරීන් විසින් ගිනිබත් කරනු ලැබීය. මාධ්‍ය කාර්යාල කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට පහර දීම හා අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදු විය. වෙනත් විකල්පයක් නොමැති තැන, මෙම මාධ්‍යවේදීන් වෙත රටවල පදිංචි විම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවෙන් පලා ගියේය. රජයේ ඉහත කී පියවරයන් ගෙන් මාධ්‍යවේදීන් නිශ්ශබ්ද නොවූ කළ, බලධාරීන්ට පිළිගත නොහැකි අන්තර්ගතයන් අඩංගු වෙබ් අඩවි ඇතුළු මාධ්‍ය ආයතන වසා දැමීමේ අරමුණින් නව රෙගුලාසි හඳුන්වා දෙන ලදී.¹¹

උතුරු නැගෙනහිර ආයුධ සන්නද්ධ ගැටුමට පෙරත්, පසුවත් නිල පුවත් වාරණය බහුල ව සිදු විය. නමුත් වසර ගණනාවක මාධ්‍ය මර්දනයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බොහෝ මාධ්‍යවේදීන් ස්වයං වාරණය තෝරා ගත් බව පෙනීය. බී. බී. සී. ලෝක පුවත් සේවයේ ස්වාමී නටරාජන්, මෙම විෂය පිළිබඳ කළ අධ්‍යයනයකදී, ඇතැම් ස්ථානයන් වලට මෙන්ම තොරතුරු වලට ද මාධ්‍යවේදීන්ට ප්‍රවේශ විමට අවසර නොදීම හේතු කොට ගෙන, ඇතැම් සිද්ධීන් වාර්තා නොවූ බව පෙන්වා දෙයි. මෙම අධ්‍යයනයේ දී, ශ්‍රී ලංකික මාධ්‍යවේදීන් විසි දෙනෙකු හා කළ සම්මුඛ සාකච්ඡා කළ අතර, ඉන් දෙළොස් දෙනෙකුම යුද්ධය නිමා විමෙන් පසුවත් තමන් ගේ ආරක්ෂාව වර්ධනය නොවූ බව ප්‍රකාශ කොට තිබුණි.¹²

විරුද්ධ පාක්ෂික දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන් මෙන්ම, එතරම් ප්‍රසිද්ධියක් නොමැති බිම් මට්ටමේ සංවිධාන කටයුතු වල නියුතු ප්‍රජා නායකයින් ද බොහෝ විට තර්ජන, බිය වැද්දීම, පහර දීම, අත් අඩංගුවට ගැනීම, ආරක්ෂක අංශ විසින් නොකඩවා ප්‍රශ්න කිරීම හෝ බලහත්කාර අතුරුදහන් වීම් වලට ගොදුරු වෙයි.¹³ මෙම සිදුවීම් පිළිබඳව කිසිදු විමර්ශනයක් හෝ සැකකටයුතු තැනැත්තන් අත්අඩංගුවට ගැනීමක් හෝ සිදු නොවන අතර වගකිව යුත්තන් වරදින් නිදහස් වෙයි.

ආරක්ෂක අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් විසින් යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ අපරාධයක් සිදු කරන ලද බවට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි මතුවීමත් සමඟම අන්තර් ජාතිකව ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ප්‍රගතිය පිළිබඳ විවේචන වඩාත් උග්‍ර විය¹⁴.

මේ අතර 2011 සිටම ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිල බලය අයුතු ලෙස පරිහරණය කිරීම, ඉහළ නඟින ජීවන වියදම උතුරු හා නැගෙනහිර දවඩ ජනතාව ජීවත් වන ඇතැම් පළාත් මිල්ටරිකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු ජනතා විරෝධයක් පැන නැගුණි.¹⁵ යුද්ධය නිමා වී සිටි වසරක් ගෙවී ගියත්, ප්‍රතිසංස්කරණ ඉල්ලා සිදු කරනු ලබන මහජන උද්ඝෝෂණ පැන නැගී ඇති අතර එම උද්ඝෝෂණ වලට නායකත්වය හා සහයෝගය දෙන තැනැත්තන් තවදුරටත් මර්දනය කරනු ලබයි.

දශක කිහිපයක සිටම ශ්‍රී ලංකාවේ බලධාරීන් සිය දෙස් දක්වන්නන් ජාතික ආරක්ෂාවට මුවා වි බලහත්කාරයෙන් මර්දනය කරනු ලැබීම නිසා අන්තර් ජාතික වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට සිය මානව හිමිකම් වාර්තාව ආරක්ෂා කරගැනීම අභියෝගයක් වෙයි. ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් කිසිම විටෙක තමන් විසම්මුතිය මර්දනය කරන බව පිළි නොගන්නවා පමණක් නොව සිය ආරක්ෂක හමුදා විසින් මානව හිමිකම් මෙන්ම අන්තර් ජාතික නීතිය ද උල්ලංඝනය කළ බව ප්‍රතික්ෂේප කරයි. ඇමිනිස්ට්‍රේ ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මෙම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම් හි අවසානයක් දැකිය යුතු බව පිළි ගනී. ශ්‍රී ලංකික මෙන්ම අන්තර් ජාතික ප්‍රජාව ද මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් මෙන්ම විසම්මුති වාදීන් ද ආරක්ෂා කළ යුතු අතර යුද්ධ සමයේ සිදු වූ යුද්ධ අපරාධ පිළිබඳ වගවීම ද අවසාන වශයෙන් යටපත් කළ නොහැකි බව ද කවර ශ්‍රී ලංකික ආණ්ඩුවක් වුවද ඒත්තු ගත යුතුය.

ඇමිනිස්ට්‍රේ ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය, නොකඩවාම මාධ්‍යවේදීන්ට, නීතිවේදීන්ට, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන්ට ඇතුළු සිය භාෂණයේ අයිතිය භුක්ති විඳින සියළුම තැනැත්තන්ට පහර දීම වහාම නතර කරන මෙන් ද, එබඳු සිද්ධීන් පිළිබඳ පැමිණිලි සැකකරුගේ

හෝ පැමිණිලිකරු ගේ තරා තිරම නොබලා වහාම විමර්ශනය කරන මෙන් ද ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවෙන් ඉල්ලා සිටියි.

2013 සැප්තැම්බර් මස එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිල හා 2013 නොවැම්බර් මස පැවැත්වීමට නියමිත පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායක සමුළු රැස්වීම් වලදී ශ්‍රී ලංකාව ආණ්ඩුවට අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් හා මානවීය නීතිය යටතේ එල්ල කර තිබෙන චෝදනා සම්බන්ධයෙන් වගවීම ප්‍රකාශ කරන මෙන් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවට බල කරන ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය එම ජාත්‍යන්තර සංවිධාන වලින් තරයේම ඉල්ලා සිටියි. අන්තර් ජාතික මට්ටමේ ස්වාධීන මෙන්ම අපක්ෂපාත පරීක්ෂණයක් නොපමාව ආරම්භ කිරීමට 2011 එක්සත් ජාතීන් ගේ මහ ලේකම් විසින් පත් කළ විද්වත් කමිටු වාර්තාවේ නිර්දේශ මනා ආරම්භයක් ලබා දෙයි.¹⁶ සෑම විමර්ශනයක් ම අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුව සාධාරණ හා අපක්ෂපාත ලෙස පැවැත්විය යුතු බවද ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය අවධාරණය කරයි.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය:

මෙම වාර්තාව මූලික වශයෙන්ම සාක්ෂිකරුවන්, නීතිවේදීන් හා ක්‍රියාකාරීන් සමඟ පවත්වන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා පදනම් කොට ගෙන සකස් කරන ලද අතර, දිවුරුම් ප්‍රකාශ, අධිකරණ වාර්තා හා ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන්ම එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් සංවිධාන සහ කමිටු සහ අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය වාර්තා තවදුරටත් පරිශීලනය කළේය.

දැඩිව විසම්මුතිකවාදීන් මර්දනය කිරීම හා මානව හිමිකම් නියාමකයන්ට දක්වන විරෝධය ද, හේතු කොට ගෙන ජගත් මානව හිමිකම් සංවිධාන වලට ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් වින්දිතයන් කරා ප්‍රවේශ වීම ඉතාමත් අසීරු කටයුත්තක් වන අතර, එකී වින්දිතයින්ට අන්තර් ජාතික සංවිධාන සමඟ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම ද කළ නොහැකි කාර්යයක් බවට පත් වී තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් ජාතික හෝ අන්තර් ජාතික වශයෙන් ප්‍රබලව අවධානයට ලක් නොවීමත්, මෙම ප්‍රදේශ වල ක්‍රියාකාරීන් නිරන්තරයෙන්ම බිය වැද්දීම් වලට ලක් වීමත් නිසා බහුලව වාර්තා වේ. මේ නිසා ඉහත කී පළාත් වල මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීහු දිවයිනේ අනෙකුත් පළාත් වලට වඩා වැඩි අනතුරකට මුහුණ දී සිටිති. පළි ගැනීමට ලක් වේ යැයි අනුමාන කරන සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් අනන්‍යතාවය හා එම සිද්ධීන් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගත් ආකාරය ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය විසින් හෙළිදරව් නොකරයි.

මෙම වාර්තාව විසම්මුතිකවාදීන් මර්දනය කිරීමේ විෂය පිළිබඳව ජාතික හා ජාත්‍යන්තර සංවිධානය හා විවිධ පර්යේෂකයින් විසින් පළ කොට ඇති ප්‍රකාශනයන්ට උගුණපුරකයක් ද වෙයි. එම ප්‍රකාශන අතර නෙට්වර්කින් ගෝ රයිට්ස් ඉන් ශ්‍රී ලංකා, ඉන්ෆෝම් තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය, නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය¹⁷, කොමිටු ටු ගෝට්ටෙක් ජනර්ලිස්ට්, හියුමන් රයිට් වොච්, ඉන්ටර්නැෂනල් කොමිෂන් ඔෆ් ජුරිස්ට්, ඉන්ටර් නැෂනල් ෆිරිඩම් ඔෆ් එක්ස්ප්‍රෙස් එක්ස්චේන්ජ් හා ඉන්ටර්නැෂනල් ක්‍රයිසිස් ෆෲෆ් යන සංවිධාන විසින් පළ කළ ප්‍රකාශන ද ඇතුළත්ය¹⁸

ශ්‍රී ලංකාවේ භාෂණයේ නිදහස, ප්‍රකාශනය ඇතුළුව අදහස් පළ කිරීමේ නිදහස, සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස හා සමාගමයේ නිදහස:

අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් නීතිය සෑම තැනැත්තෙකුටම භාෂණයේ නිදහසට හා ප්‍රකාශනය ඇතුළුව අදහස් පළ කිරීමේ නිදහසට හා සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස හා සමාගමයේ නිදහසට ඇති අයිතිය සහතික කරයි. මෙම අයිතිවාසිකම් 1948 එක්සත් ජාතීන් ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් සම්මත කළ මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ පැහැදිලිව දක්වා ඇති අතර, 1980 දී ශ්‍රී ලංකාව සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර් ජාතික ප්‍රඥාප්තිය පිළි ගත් නිසාත් මෙම ගිවිසුම් වලින් දක්වා ඇති අයිතීන් සහතික කිරීමේ නීතියානුකූල බැඳීමක් හා වගකීමක් ශ්‍රී ලංකා රජය සතු වෙයි. පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් ද ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය සම්පූර්ණයෙන් ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටියි.¹⁹

මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ 19 වන වගන්තියට අනුව (මෙම පරිවර්තනයෙහි අන්තර්ජාතික මානව අයිතිවාසිකම් පනතෙහි වගන්ති උපුටා ගැනීම, මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව

ප්‍රකාශනයේ 50 වැනි සංවත්සරය (1945-1998) නිමිත්තෙන් කොළඹ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රවෘත්ති කේන්ද්‍රය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අන්තර්ජාතික මානව අයිතිවාසිකම් පනත නම් වූ ප්‍රකාශනයෙහි.) “තම නිදහස් මතය දැරීමට හා ප්‍රකාශ කිරීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතිය ඇත.” මෙම අයිතියට “අනුන්ගේ බාධාවක් නොමැතිව තම මත දැරීමටත් දේශ සීමා නොසලකා කවර මාධ්‍යයකින් හෝ තොරතුරු ලැබීමට හා දීමටත් ඇති අයිතිය” ද ඇතුළත්ය.

තොරතුරු හා අදහස් ලබා ගැනීමටත්, සිය මතය ප්‍රකාශ කිරීමට හා සංනිවේදනය කිරීමටත් ඇති අයිතිය, භාෂණයේ නිදහසට ඇති අයිතිය යන්නෙන් අදහස් කරයි. සාමාජික රාජ්‍යයන් විසින් සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර් ජාතික සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරය නියාමනය කරන එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය මහජන වැදගත් ඇති ප්‍රශ්න මෙන්ම දේශපාලන ප්‍රශ්න පිළිබඳව තොරතුරු හා අදහස් හුවමාරු කිරීම පිළිබඳ නිදහස් සංනිවේදනය වැදගත් වන අතර එම අර්ථයෙන් නිදහස් මාධ්‍ය හා වෙනත් මාධ්‍යයන්ට මහජන ප්‍රශ්න පිළිබඳව වාරණයකින් හා බාධාවකින් තොරව සංනිවේදනය කිරීමට ඇති අයිතිය ප්‍රකාශවන බව සඳහන් කරයි²⁰

අන්තර් ජාතික මානව අයිතිවාසිකම් පනතෙහි 20 වන වගන්තිය “ (1) සාමකාමීව එක්රැස්වීමේ හා සංගම් පැවැත්වීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු ම සතුව ඇති බවත්, සමීනි සමාගම්වලට බැඳීමට කිසිවකුට බලකළ නොහැකි බවත් ප්‍රකාශ කරයි. මෙම අයිතිවාසිකම් සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතියෙහි 21 වන වගන්තිය මගින් තවදුරටත් සහතික කොට තිබෙන අතර එම සම්මුතියෙහි 22 වන වගන්තිය “ සිය අයිතිවාසිකම් යනාදිය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා වෘත්තීය සංගම් පිහිටුවා ගැනීමටත්, ඒවාට බැඳීමටත් තිබෙන අයිතිය ඇතුළුව සෑම කෙනෙකුටම අනිකුත් අය සමග සමාගමය සඳහා අයිතිය” තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරයි. සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශනයේ අඩංගු වගන්ති වලට අනුව රාජ්‍ය මෙම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීම යම්කිසි ආකාරයකින් සීමා කරන්නේ නම් එකී සීමාවන් පහත දැක්වෙන මිනුම් දඩු සපුරා තිබිය යුතුය.

- 1- එකී සීමා කිරීම් නීතිය මගින් පැනවිය යුතුය. ඉන් අදහස් කරන්නේ නීතිය යම් පුද්ගලයෙකු ගේ නිදහස සීමා කරන්නේ නම් එය ඉතාමත් පැහැදිලිව දක්වා තිබිය යුතු අතර පුරවැසියන්ට එක හා සමානව එම නීති රැකවරණය ලැබීමට හිමිකම් තිබිය යුතුය.
- 2- සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පනතෙහි දක්වා තිබෙන ආකාරයට ජාතික ආරක්ෂාව, මහජන ආරක්ෂාව, මහජන සාමය සඳහා හෝ මහජන සෞඛ්‍ය හෝ සඳවාරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ අනෙකුත් අයගේ අයිතිවාසිකම් හා බහුවිධ නිදහස ආරක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය සමාජයක අවශ්‍ය වන්නා වූ සීමා කිරීම් හැර ඉහත කී අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් වෙනත් කිසිම සීමා කිරීමක් නොපැනවිය යුතු වීම.
- 3- ඉහත කී වගන්තියේ සඳහන් සමාගම් පැවැත්වීමේ නිදහස හා සංවිධානය වීමට ඇති අයිතිය ආරක්ෂා කිරීම පිණිස එම සම්මුතියේ රාජ්‍ය පාර්ශවකරුවන්ට එම සම්මුතියේ විධිවිධාන සලසා ඇති සහතිකවීම් වලට අගති සහගත වූ තෛතික පියවර ගැනීමට හෝ ඒවාට අගති සහගත වන ආකාරයකට නීතිය අදාළ කිරීමට බලය නොලැබිය යුතුය²¹.

මේ අනුව අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් නීතිය යටතේ, ආණ්ඩුවකට සිය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට බාධා වන්නේ යැයි චෝදනා කරමින් භාෂණයේ නිදහස හා තොරතුරු හුවමාරුවට ඇති අයිතිය සීමා කිරීමට නොපුළුවන. විශේෂයෙන්ම ජාතික ආරක්ෂාව නැමති ලේබලයට මුඛා වි ඉහත කී අයිතීන් සීමා කිරීම කිසිසේත්ම වලංගු නොවේ.

යම්කිසි රටක පුරවැසියන් ගේ ජීවිතවලට තර්ජනයක් ඇති වි තිබෙන අවස්ථාවක එසේත් නැත්නම් නිල වශයෙන් මහජන හදිසි අවස්ථාවක් හෝ යුද්ධයක් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති අවස්ථාවක රාජ්‍යයකට අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් ප්‍රඥාප්තීන්ට ඇති බැඳීම තාවකාලිකව අත්හරිමින් වෙනත් නීති රීති එම අවස්ථාවට අනුකූලව යොදා ගත හැකිය. මෙය සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතියෙහි 4 වන වගන්තියෙන් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇත. එහෙත් එම වගන්තියෙන් “එම වැඩ පිළිවෙලවල් ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ සිය වෙනත් වගකීම් හා නොගැලපෙන ඒවා නොවිය යුතු අතර, හුදෙක් වර්ගය, වර්ණය, ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය, භාෂාව, ආගම හෝ සමාජ සම්භවය හේතු කොට කරන්නක් නොවිය යුතුය” යනුවෙන් ඉතාමත් පැහැදිලිවම ප්‍රකාශ

කොට තිබේ. එපමණක් නොව “සෑම මනුෂ්‍යයකුටම ජීවිතය කෙරෙහි නෛසර්ගික අයිතියක් ඇති බවත්, කිසිම පුද්ගලයකු වධ හිංසාවකට හෝ කෲර අමානුෂික හෝ පහත් සැලකීමට හෝ දඬුවමකට හෝ හාජනය නොකළ යුතු බවත්, හුදෙක් ගිවිසුම්ගත වගකීමක් ඉටු නොකිරීමට නොහැකිවීමේ හේතුව මත කිසිම කෙනකු බන්ධනාගාරගත නොකළ යුතු බවත්, වරදක් කරන අවස්ථාවෙහි දේශීය හෝ ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ සාපාරාධී වරදක් නොවූ කිසියම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් කිසිම කෙනකු වරදකරු හැටියට තීරණය නොකළ යුතු බවත්, සිය නිදහස අහිමි කරනු ලැබූ සියළුම තැනැත්තන්ට මනුෂ්‍ය දයාවෙන් සහ මිනිසාට ස්වාභාවයෙන් හිමි අභිමානය පිළිබඳ ගෞරවයෙන් සැලකිය යුතු බවත් පිළි ගැනේ.”²²

සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතියේ 2003 පවත්වන ලද හතර වන කාලීන ඇගයුමේ දී ශ්‍රී ලංකා වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් සිය නිරීක්ෂණයන් ප්‍රකාශයට පත් කළ එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කමිටුව “මාධ්‍යවේදීන්ට හිරිහැර කිරීම නතර කිරීමට ගනු ලබන පියවරක් වශයෙන්, මාධ්‍යවේදීන්ට හිරිහැර කිරීම පිළිබඳ ලැබී තිබෙන සියළුම පැමිණිලි ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව වහාම විභාග කළ යුතු බවත්, වැරදිකරුවන් වන තැනැත්තන්ට සාධාරණ නඩු විභාගයක් පැවැත්විය යුතු බවත්” ප්‍රකාශ කළේය.²³ සිය පස්වන වාර්තාව 2007 ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතව තිබූ නමුත් එම වාර්තාව ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ 2012 ඔක්තෝබර් මාසයේදීය. එම වාර්තාවේ ද මාධ්‍ය ආයතන වලට හා මාධ්‍යකරුවන්ට හිරිහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් රජයේ ප්‍රකාශය වූයේ දැනට ලැබී ඇති පැමිණිලි වහාම විභාග කරන බවත් වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කොට ඇති මූලික අයිතීන් මාධ්‍යකරුවන්ට භුක්ති විදීමට අවශ්‍ය වාතාවරණය සකස් කරන බවත්ය²⁴ නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිරීති අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් නීති හා ගැලපෙන ආකාරයට තවමත් සකස් වී නැත. 1978 ව්‍යවස්ථාවේ 14 වන වගන්තියෙන් භාෂණයේ හා පළ කිරීමේ නිදහස ඇතුළු ප්‍රකාශනයේ නිදහසත්, සාමකාමී ලෙස රැස්වීමේ හා සමාගමයේ නිදහසත් සහතික කොට තිබේ. නමුත් එම ව්‍යවස්ථාවෙන් ම ඉහත කී අයිතීන් සීමා කොට තිබෙන අතර එම සීමාවන් ඉතා පුළුල් පරාසයක පැතිරී තිබෙනවා පමණක් නොව අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් නීතියේ පනවා ඇති සීමා වලින් ඔබ්බට ද ගමන් කරයි. උදහරණයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා ඇති ඉහත කී අයිතීන් “වාර්ගික හා ආගමික එක්සත් භාවයට ” හානියක් වන්නේ නම් සීමා කළ හැකි විම දැක්විය හැක. “භාෂණයේ නිදහස ද ” පාර්ලිමේන්තු වරප්‍රසාද අධිකරණයට අගෞරව කිරීම හා අපහාස නීතිය” මඟින් සීමා කොට ඇත. සමාගමයේ නිදහස “ ජාතික ආර්ථිකය ආරක්ෂා කිරීම” පිණිස සීමා කළ හැකිය²⁵

තවද වර්තමාන ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සිතීමේ නිදහස හාදය සාක්ෂියේ නිදහස සහ ආගමික නිදහස (10- වගන්තිය) , සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම අත්තනෝමතිකව සිරභාරයට ගැනීම රඳවා තබා ගැනීම දඬුවම් කිරීමෙන් නිදහස සහ අතීතයට බලපාන දණ්ඩන නීති පැනවීම (13-1 වගන්තිය) සම්බන්ධ මූලික අයිතිවාසිකම් වශයෙන් දක්වා තිබුණත් මෙම මූලික අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිය හැක්කේ ද ක්‍රියාත්මක විය හැක්කේ ද රාජ්‍ය ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම පිණිස නීතියෙන් නියම කරනු ලැබිය හැකි සීමා කිරීම් වලට පමණක් යටත්ව බව 15 (1) වගන්තියෙන් සඳහන් කරයි. 14 වන ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් භාෂණයේ රැස්වීමේ සමාගමයේ රැකියාවේ සහ යාම ඊම් යනාදියේ නිදහස භුක්ති විදිය හැක්කේ ද ක්‍රියාත්මක විය හැක්කේ ද වාර්ගික හා ආගමික සහයෝගතාව තහවුරු කිරීම සඳහා හෝ පාර්ලිමේන්තු වරප්‍රසාද අධිකරණයට අපහාස කිරීම අපහාසය හෝ වරදකට පෙළඹවීම හා සම්බන්ධව නීතියෙන් නියම කරනු ලැබිය හැකි සීමා කිරීම් වලට යටත්වය.²⁶

තවද, වර්තමාන ව්‍යවස්ථාව ඉහත කී මූලික අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් පනවන සුවිශේෂ සීමාවක් නම් “ නීතිය යන්තර මහජන ආරක්ෂාව පිළිබඳ තත් කාලයේ ආදාළ වන නීතිය යටතේ සාදන ලද නියෝග ද ඇතුළත් වන බවයි”²⁷. මෙම තත් කාලයේ බලපවත්වන නීති යන්තර ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ද ඇතුළත් වන අතර ඒ යටතේ පනවනු ලබන නීතිරීති මඟින් ද ඉහත කී මූලික අයිතිවාසිකම් තවදුරටත් සීමා කෙරේ.

2004 දී ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නඩු තීන්දුවක්²⁸ හැර ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය සහතික කරන නීති හෝ රෙගුලාසි දක්නට නොමැත.ඉහත කී නඩු තීන්දුව මඟින් යම් පුරවැසියෙකුට රාජ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීමට අවහිර කිරීම ඒ තැනැත්තා ගේ ව්‍යවස්ථානුකූල අයිතියක් පැහැර හැරීමක් ලෙසට එම නඩු තීන්දුව මඟින් ප්‍රකාශ කරන ලදී.²⁹ තවද,

රාජ්‍ය ආයතන වෙත ඇති තොරතුරු මහජනයාට ලබා ගැනීමට ඇති අවසරය, භාෂණයේ හා ප්‍රකාශණයේ නිදහස පිළිබඳ අයිතිය හා බැඳී පවතින බව එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය විසින් අවධාරණය කරන අතර ආණ්ඩු තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිය සහතික කරන අණ පණත් සම්මත කළ යුතු බව සඳහන් කරයි.³⁰

2011 දී එක්සත් ජාතික පක්ෂය විසින් "තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිය" පිළිබඳ පණත් කෙටුම්පතක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ නමුත් ආණ්ඩු පක්ෂයේ බහුතර ඡන්ද සංඛ්‍යාව විසින් එම යෝජනාව පරාජය කළේය. 2012 ජූලි මාසයේ දී, ජනමාධ්‍ය හා ප්‍රවෘත්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වර්ත හේරත් මහතා සාක් සංවිධානයේ නියෝජිත සමුළුවක් අමතමින්, රජය ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ හේතුව නිසා තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පණත් කෙටුම්පතක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු නොවන බව කියා සිටියේය³¹

මෙම වාර්තාවෙන් පෙන්වා දී තිබෙන ආකාරයට ශ්‍රී ලංකාවේ භාෂණයේ හා ප්‍රකාශණයේ නිදහසට ඇති අයිතිය මෙන්ම සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහසට හා සමාගමයේ නිදහසට ඇති අයිතිය පිළිබඳව සිය ජාත්‍යන්තර වගකීම් ඉටු කිරීමට අසමත් රාජ්‍යයක් බවට පත් වී තිබේ³². එම උනන්දුවය ව්‍යවස්ථානුකූල නීතියේ අඩුපාඩුකම් වල සිට දේශපාලන නායකත්වයේ තිබෙන නොසැලකිල්ල දක්වා ඉතා පුළුල් පරාසයක පැතිරී පවතී.³³

2. යුද්ධයෙහි සාක්ෂිකරුවන් මූලික ප්‍රධාන දැමීම:

ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුවත් එල්. ටී. ටී. ඊ. සංවිධානයත් අතර උතුරු හා නැගෙනහිර වාර්ගික ද්විධ ජනතාව සඳහා වෙනම රාජ්‍යයක් සඳහා ආයුධ සන්නද්ධ අරගලය ආරම්භ වූයේ 1983 දීය. 2002 දී ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවත් එල්. ටී. ටී. ඊ. සංවිධානයත් අතර සටන් විරාම ගිවිසුමක් අත්සන් කළ අතර, එම ගිවිසුම සිව් වසරක් පමණ ක්‍රියාත්මකව තිබුණි. 2006 වන විට දෙපාර්ශවය අතරම එදිරිවාදිකම් වර්ධනය වූ අතර එය නිමාවකට පැමිණියේ 2009 මැයි මාසයේ එල්. ටී. ටී. ඊ. ය යුද්ධමය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව විසින් පරාජය කිරීමෙනි. මේ අතරතුර කාලයේ දී එනම් 2008 දී යුද්ධ කලාපය තුළ සහන සේවා කටයුතු ක්‍රියාත්මක කළ මානවීය ආධාර සංවිධාන යුද්ධ කලාපයෙන් ඉවත් කරන ලද්දේය. අද අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව ගේ අවධානය යොමු වී ඇත්තේ, 2008 මානවීය ආධාර සංවිධාන යුද්ධ කලාපයෙන් ඉවත් කළ 2008 සැප්තැම්බර් මස සිට යුද්ධය අවසාන වූ 2009 මැයි මාසය තෙක් මෙම කලාපය තුළ අන්තර්ජාතික නීතියට අනුව දෙපාර්ශවය විසින්ම සිදු කළ අපරාධ සම්බන්ධයෙනි. යුද්ධය ආරම්භයේ සිටම ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදාව හා එල්. ටී. ටී. ඊ. ය ඇතුළු ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් විසින් හිතූමතයේ මානව අයිතීන් උල්ලංඝනය කළ අතර, ඉන් විපතට පත් වූවන් දිගින් දිගටම ඒ සම්බන්ධයෙන් පළමුව දේශීය යුක්තිය පසුදලිමේ ආයතන වලටත් පසුව අන්තර්ජාතික ආයතන වලටත් පැමිණිලි කළෝය. මෙම පැමිණිලි සනාථ කරන සාක්ෂිකරුවන් ඉදිරිපත් වීම වැළැක්වීම පිණිස සුළු පරිමාණයේ ලා සැලකිය හැකි අඩන්තේට්ටම් කිරීම තර්ජනය කිරීම බිය වැද්දීම වැනි ක්‍රියා දෙපාර්ශවය විසින්ම කරන ලදී. ක්‍රමයෙන් යුද්ධයේ ත්‍රිවතාවය උත්සන්න වෙත්ම, ඒ සම්බන්ධයෙන් දේශීය සිවිල් සමාජය හා අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව සිය අවධානය යොමු කළේය. ඔවුන් ගෙන් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම් පිළිබඳ සාක්ෂිකරුවන් වසන් කර තැබීම පිණිස දෙපාර්ශවයම වඩාත් සංවිධානාත්මක පියවරයන් පසු කාලයේ ගනු ලැබීය.

2005 නොවැම්බර් මස මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධුරය සඳහා තෝරා පත් කර ගන්නා ලද්දේ යුද්ධය අවසාන කිරීම පිණිස ඔහු විසින් දෙන මැතිවරණ ප්‍රතිඥාව ඉටු කරනු පිණිසය. ඔහු එම කර්තව්‍ය ඉටු කරන ලද අතර එල්. ටී. ටී. ඊ. ය ඊට මුහුණ දෙන ලද්දේ ඒ සමානම ආයුධ සන්නද්ධ ප්‍රතිප්‍රහාරයක් එල්ල කිරීමට උත්සාහ දරමිනි. 2005 දෙසැම්බර් වන විට සටන් විරාම ගිවිසුම බිඳ වැටෙන්නට ආසන්නව තිබූ අතර දෙපාර්ශවයම එකිනෙකාට එරෙහිව එදිරිවාදි කම් ආරම්භ කොට තිබුණි. 2005 දෙසැම්බර් මුල් සතිවල දී එල්. ටී. ටී. ඊ. ය ක්ලේමෝ බෝම්බයක් අටවා හමුදා භටයින් 16 දෙනෙකු ඝාතනය කළේය.³⁴

එල්. ටී. ටී. ඊ. ය තවදුරටත් සිය විරුද්ධවාදීන් ඝාතනය කිරීම නොකඩවා කර ගෙන ගියේය.³⁵ මෙහි ප්‍රතිඵලය වූයේ දෙපාර්ශවය විසින්ම සිවිල් ජනතාවටත්, රජයට හා එල්.ටී. ටී. ඊ.යට භාර වූ තැනැත්තන් ගේ මූලික අයිතීන්, යුද්ධ අපරාධ හා මානව සංහතියට එරෙහිව කරන ලද අපරාද ගණයේ ලා සැලකිය හැකි පරිදි අමු අමුවේම උල්ලංඝනය කරමිනි. ආරක්ෂක හමුදාව මෙධර්‍යමත්

කිරීම හා යුද්ධයට ආවැඩීමේ ප්‍රචාරක කටයුතු වලට සමාන්තරව යුද්ධය පැවති ප්‍රදේශ වලට පුවත් පත් වාර්තා කරුවන්ට හා ආධාර සේවකයින්ට ප්‍රවේශ වීම තහනම් කරන ලදී.

ත්‍රිමලයේ සිසුන් පස් දෙනා ගේ ඝාතනය:

2006 ජනවාරි 2 වන දින ත්‍රිකුණාමල වෙරලෙහි සිටි ද්විධ ජාතික ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනෙකු (මනෝහරන් රගිහාර් (20) යෝගරාජා හේමවන්ද (20) ලෝගිතරාජා රෝහණ (20) තංගකුරෙයි සිවනාථා (20) ඡන්මුගරාජා ගජේන්ද්‍ර (20)) වෙත මහා මාර්ගයේ ගමන් කරමින් සිටි ත්‍රි රෝද රථයක සිට විසී කරන ලද අත් බෝම්බයක් නිසා මරණයට පත් විය. මෙම සිද්ධියෙන් දිවි ගලවා ගත් එක් තරුණයෙක් ඝාතනය එස්. ටී. එෆ්.³⁶ විසින් සිදු කරන ලද බව කියා සිටියේය. ආරම්භයේ දී එස් ටී එෆ් ප්‍රකාශයෙක් කියා සිටියේ සිසුන් විසින් රැගෙන විත් තිබූ අත් බෝම්බයක් පුපුරා යාමෙන් මෙම මරණ සිදු වූ බවයි. එහෙත් ඡායාරූප සාක්ෂි හා පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තා අනුව මෙම සිසුන් මිය ගියේ වෙඩි පහර වලින් බව සනාථ විය.³⁷ මෙම මිනීමැරුම පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රලේඛනය කළ සුබ්‍රමානියම් සුගිත්හරරාජා 2006 ජනවාරි 24 දින නාදුනන තුවක්කුකරුවෙකු වෙඩි පහරකින් ඝාතනය විය.³⁸

වින්දිතයින් ගේ පවුල් වල සාමාජිකයින්ට නිශ්ශබ්දව සිටින මෙන් බලපෑම් එල්ල කෙරිණ. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට ප්‍රකාශයක් කළ වෛද්‍ය කයිලාස පිල්ලේ (වින්දිත පවුල් අතර ඉතාමත් ක්‍රියාකාරී තැනැත්තා) මහතා 2006 ජනවාරි 10 දින සිය පුතා ගේ හදිසි මරණ පරීක්ෂණයේ දී සාක්ෂි දුන් අතර, ඉන් අනතුරුව තමාට නාදුනන තැනැත්තන් ගෙන් තර්ජනාත්මක දුර කථන ඇමැතුම් ලැබූ බව කියා සිටී³⁹ අතර, ඔහු ගේ නිවසට ගල් මුල් ප්‍රහාරයක් ද එල්ල කරන ලද්දේය. වෛද්‍ය මනෝහරන් ට අනුව මහේස්ත්‍රාත් පරීක්ෂණයේ දී සිංහළ පොලිස් නිලධාරියෙක් තමාට “ කොටියා” යැයි කියමින් තර්ජනයද කර තිබුණි.

මහේස්ත්‍රාත් පරීක්ෂණයෙන් පසු 2006 පෙබරවාරි මස එස්. ටී. එෆ්. සාමාජිකයින් 11 දෙනෙකු හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි යටතේ අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. නමුත් අපරාධ ස්ථානයේ තිබී හමුවූ වෙඩි උන්ඩ කොපු සහ ඔවුන්ට රාජකාරි වශයෙන් නිකුත් කොට තිබූ ගිනි අවි අතර පරස්පරයක් තිබූ බව පවසා ඔවුහු 2006 මැද භාගයේ දී නිදහස් කළේය.⁴⁰ ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් සංවිධානයක් වූ යාපනය විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන් ගේ සංගමය විසින් මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් පළ කළ වාර්තාවකට අනුව මෙම ස්ථානයට මෝටර් බයිසිකලයකින් ළඟා වූ නාවික හමුදා හටයින් දෙදෙනෙක්, එස්. ටී. එෆ්. හටයින් අතට ගිනි අවි තුනක් ලබා දුන් බවට ඇසින් දුටු සාක්ෂි තිබිණ.⁴¹

2006 ජූනි මාසය වන විට රගිහාර් ගේ පවුලේ සාමාජිකයින් වෙත කෙරෙන බලපෑම යලිත් උත්සන්න විය. මෙම අවස්ථාව වන විට වින්දිතයින් ගේ පවුල් අතරින් ඝාතන සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් හඩක් නැගීමට සූදනම් සිටියේ වෛද්‍ය මනෝහරන් පමණකි. ඔහුට එල්ල වූ තර්ජනයන් ගේ මුඛ්‍යාර්ථීය වූයේ ඔහුත් නිශ්ශබ්ද කිරීමයි. මේ අතර වෛද්‍ය මනෝහරන් ගේ අනෙක් පුතුට, මාර්ග බාධකයකදී හඳුනා ගත් පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් “ වෛද්‍ය මනෝහරන් “ ජාත්‍යයන්තරව අසත්‍ය පතුරුවන” බවට චෝදනා කළ බව වාර්තා විය. වෛද්‍ය මනෝහරන් ගේ පවුල විදේශීය රැකවරණය පතා ශ්‍රී ලංකාවෙන් පලා ගියේය. සිද්ධිය පිළිබඳ පරීක්ෂණ ඇත හිටි අතර සැකකරුවන් නිදහස් කරන ලදී. වෛද්‍ය මනෝහරන් ගේ මතයට අනුව නඩුව විසි කරන ලද්දේය.

2008 මාර්තු මාසයේ දී වෛද්‍ය මනෝහරන්, 2006 දී “බරපතළ මානව හිමිකම් 16 සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කොට වාර්තා කිරීම” පිණිස පිහිටුවන ලද ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ දී ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත හෙළිදරව් නොකළ ස්ථානයක සිට විඩියෝ තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් සාක්ෂි දෙන ලදී.⁴² සිය සාක්ෂි විභාගයේ දී ඉහත සඳහන් සිද්ධීන් විස්තර කළ ඔහු එකළ මානව හිමිකම් හා ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යවරයාව සිටි මහින්ද සමරසිංහ මහතා තමා නිශ්ශබ්ද වන්නේ නම් ජීවතුන් අතර සිටින තම පුතුට කොළඹ පාසැලක් හා තමා ගේ පදිංචියට නිවසක ලබා දීමට යෝජනා කළ බව ද කියා සිටියේය.⁴³

දේශීය හා ජාත්‍යයන්තර මානව හිමිකම් සංවිධාන විසින්, මෙම වාර්තාව පිට කරන මෙන් දිගින් දිගටම ඉල්ලා සිටින ලද නමුත් මේ දක්වාම එම වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කොට නැත. 2013 එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස්වරය එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කළ සිය වාර්තාවෙන් ඉහත කී වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කරන මෙන් ඉල්ලා සිටිමින් “ශ්‍රී ලංකා රජයට සංහිදියාව හා වගවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස උවමනා උපදේස් හා තාක්ෂණික ආධාර ලබා දීමට” සිය කැමැත්ත පළ කළාය.⁴⁴

2012 දී එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට ශ්‍රී ලංකාව ඉදිරිපත් කළ දෙවන කාලීන සමාලෝචන රැස්වීමට ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවෙන්, ත්‍රිකුණාමලේ ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනා ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් අභිචෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමට බැලූ බැල්මට සාදා ඇත්දැයි සොයා බලා වාර්තා කිරීම පිණිස නීතිපතිවරයා වෙත යොමු කළ බව දන්වා සිටින ලදී. නීතිපතිවරයා විසින් පොලිස්පතිවරයාට වැඩිදුරටත් විමර්ශනය කරන මෙන් උපදෙස් දෙන ලදැයි වාර්තා විය.

“ඇක්ෂන් එගෙන්ස්ට් හන්ගර්” ප්‍රංශ ආධාර සංවිධානයේ සහන සේවකයින් 17 දෙනා ඝාතනය කිරීම:

2006 අගෝස්තු මාසයේ දී නැගෙනහිර පළාතේ පාලනය සම්බන්ධයෙන් එල්. ටී. ඊ. ඊ. සංවිධානය හා ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදා අතර උග්‍ර සටන් ඇවිලී ගියේය. 2006 අගෝස්තු මස 6 වන දින “ ඇක්ෂන් එගෙන්ස්ට් හන්ගර්” ප්‍රංශ ආධාර සංවිධානයේ, මුතුර් කාර්යාලයේ සේවය කරන ලද සහන සේවකයින් 15 දෙනෙකු ගේ මළ සිරුරු එම කාර්යාල මිදුලෙහි තිබිණ. එම මළ කඳන් පළමුවරට දකින අවස්ථාවේ මිදුලෙහි මුනින් අතට තිබූ අතර හිසෙහි පිට පැත්තෙහි හා බෙල්ලෙහි වෙඩි තැබීමක් නිසා සිදුවූ තුවාල තිබුණි. බැලූ බැල්මට මෙය යම්කිසිවෙක් විසින් සිදු කරන ලද ඝාතනයක් බව පෙනිණ⁴⁵. අගෝස්තු 8 වන දින තවත් මළ කඳන් දෙකක් එම කාර්යාලය අසල නවතා තිබූ මොටර් රථයක් තුළ තිබී හමු විය. ඉහත කී සිද්ධිය සිදු වන අවස්ථාවේ එම ස්ථානයෙන් පැන යාමට මිය ගිය තැනැත්තන් දෙදෙනා දැරූ උත්සාහය වළක්වමින් ඝාතනයන් ගේ වෙඩි පහරට ඔවුන් දෙදෙනා ද ගොදුරු වූ බව පෙනිණ. ඝාතනය වූ ප්‍රංශ ආධාර සේවකයින් 17 දෙනා අතර කාන්තාවන් හතර දෙනෙක් හා පිරිමින් 13 වූ අතර ඔවුහු අගෝස්තු 5 වන දින හෝ 6 වන දින ඝාතනය කරන්නට ඇති බවට අනුමාන කෙරිණ. මෙම දිනවල දී එල්. ටී. ඊ. ඊ. සටන් කරුවන් ගෙන් මුතුර් නගරය ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදා විසින් නිදහස් කර ගෙන තිබූ හෙයින් මෙම ඝාතනය ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදා විසින් සිදු කරන්නට ඇතැයි අනුමාන කෙරිණ⁴⁶

මෙම ඝාතනය ද ඉහත සඳහන් කළ ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව විසින් පරීක්ෂා කළ යුතු විෂයක් වශයෙන් ප්‍රකාශ කර තිබුණද, එම කොමිෂන් සභාවට ප්‍රමාණවත් ස්වාධීනත්වයක් හෝ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ විධිවිධාන හෝ නොතිබිණ.⁴⁷ මෙම පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා වාර්තාව ජනාධිපතිවරයා වෙත භාර දෙන ලද අතර මේ දක්වා ප්‍රසිද්ධ කොට නොමැත. එහෙත් මෙම කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ පිළිබඳව මාධ්‍යයන් විසින් හෙළි දරවී කරන ලද තොරතුරු වලට අනුව කොමිෂන් සභාවේ නිගමනය වී තිබුණේ ප්‍රංශ ආධාර සේවකයින් 17 දෙනා ගේ ඝාතනය එල්. ටී. ඊ. ඊ. සංවිධානය විසින් සිදු කරන ලද බවයි. මෙම ඝාතනය පිළිබඳ අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පරීක්ෂණ අතර මග අතර දමනු ලැබූ බවක් පෙනී ගියේය. ඇක්ෂන් එගෙන්ස්ට් හන්ගර් සංවිධානයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය විසින් මෙම ඝාතනය පිළිබඳ අන්තර් ජාතික මට්ටමේ ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් දිගින් දිගටම ඉල්ලා සිටිනු ලබයි.

ඝාතනයට ලක් වූ එ. ඒ. ඊ. සී. සංවිධානයේ සේවකයින් ගේ ඥාතීන්ට මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් තමන්ට ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණ සාක්ෂි දීම හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ හා ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් සංවිධාන සමඟ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමෙන් වලකින ලෙසට ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදා සාමාජිකයින් විසින් බලපෑම් එල්ල කරන ලද වාර්තා කරන ලදී. ඒ ඒ ඊ සී සංවිධානයේ ජල හා සනීපාරක්ෂක තාක්ෂණ නිලධාරී අම්බිගාපති ජයසිලන් ගේ ඥාතිවරයන් වූ රවි ශාන්තා මහත්මිය 2008 මාර්තු 24 දින ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ පෙනී සිටිමින් තම ඥාති පුත්‍රයාගේ ඝාතනයෙන් පසු තමාට නන්තාදුනන සිවිල් ඇඳුමින් සැරසුන තැනැත්තන් ගේ මරණීය තර්ජන එල්ල වූ බව කියා සිටියාය.” ඔවුන්ට අවශ්‍ය වූයේ මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් අප කිසිවෙක් හා සමඟ සාකච්ඡා කිරීම වැළැක්වීමයි. තමාට ජයසිලන් ගේ අවමඟුල් කටයුතු සඳහා සහභාගි වීමට හෝ පොලිසියට පැමිණිලි කිරීමට ඉඩ නොදුන්”⁴⁸ බව කියා සිටියාය.

ජයසිලන් ගේ සහෝදරයා ද ඉහත කී ජනාධිපති කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දීමට පැමිණි අතර මෙම දෙදෙනාම අවසානයේදී ආරක්ෂාව පතා මෙරටින් පලා ගියේය.

පොන්නතුරෙයි යෝගරාජා ගේ එක් පුතෙක් ත්‍රිමලයේ ශිෂ්‍ය ඝාතනයේ දී මිය ගිය අතර අනෙක් පුතා ඒ. ඒ. ඊ. සී. ඝාතනයේ දී මිය ගියේය. සිය වැඩිමහල් පුතා වූ හේමචන්දරන් ගේ ඝාතනයෙන් පසු තමාට තර්ජනාත්මක දුර කථන ඇමතුම් ලැබූ බව කියා සිටියේය. “ 2008 මාර්තු මාසයේ දී

ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ විධිමත් තාක්ෂණය ඔස්සේ සාක්ෂි දුන් යෝගරාජ " තමාට " අද මෙම කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ ප්‍රකාශ කරන කරුණු තමාට ශ්‍රී ලංකාව තුළ දී ප්‍රකාශ කිරීමට අවශ්‍ය වූ නමුත්, සිය ජීවතුන් අතර සිටින දරුවන් ඊට ඉඩ නොදුන් බවත් සිය ජීවිතය රැක ගැනීම පිණිස තමා සිය පවුලත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවෙන් පලා ගිය බවත් " කියා සිටියේය.⁴⁹

ඒ. සී. එම්. සිද්ධි පිළිබඳ පැමිණිලි ජනාධිපති කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ විභාග වන අවස්ථාවේ දී පවා සාක්ෂිකරුවන්ට තර්ජන එල්ල විය. එක් අවස්ථාවක දී කොමිෂන් සභාවේ විමර්ශන ඒකකයේ පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් විසින් එක් සාක්ෂිකරුවෙකුට තර්ජනය කළ බවට එම සාක්ෂිකරු විසින් පැමිණිලි කරන ලදී.⁵⁰

තොරතුරු වසන් කරනු පිණිස මාධ්‍යවේදීන් ඉලක්ක කිරීම:

2006 දී ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා වර්ධනය වත්ම, ආණ්ඩුව භාෂණයේ නිදහසට සහ ප්‍රකාශනය ඇතුළු අදහස් පළ කිරීමේ නිදහස සීමා කිරීම පිණිස දරන ලද උත්සාහය ද ඉහළ ගියේය. මාධ්‍යවේදීන් මත විශේෂයෙන්ම, ද්විධ මාධ්‍යවේදීන් සම්බන්ධයෙන් දැඩි පීඩනයක් ඇති කරන ලදී. ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, මාධ්‍යවේදීන්ට සිය මාධ්‍ය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් මාලාවක් නිකුත් කරමින්, ජාතික ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධව මුද්‍රිත, විද්‍යුත් මාධ්‍ය හා ගුවන් විදුලි සේවාවන් වෙත ලැබෙන තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර, ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානයේ පූර්ව අනුමැතිය ලබා ගත යුතු යැයි නියෝග කරන ලදී.⁵¹ මීට සමගාමීව නිකුත් කළ තවත් නියෝගයකට අනුව කටකථා ජංගම දුරකථන, කෙටි පණිවුඩ හා විද්‍යුත් තැපෑල මඟින් පතුරුවා හරින්න තැනැත්තන්ට ද හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි යටතේ දඬුවම් කරන බව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද්දේය.⁵² මෙම අවස්ථාව වන විට ගැටුම් පවතින විවිධ ස්ථාන වල කොටු වි සිටි තැනැත්තන් මෙන්ම කොළඹ වැනි නාගරික ප්‍රදේශ වල විශේෂයෙන්ම දරුවන් ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව පිළිබඳ තොරතුරු හුවමාරු කර ගන්නා ලද්දේ ජංගම දුරකථන කෙටි පණිවුඩ හා විද්‍යුත් තැපෑල මඟින්.

ශ්‍රී ලංකාවේ බලධාරීන්ට සිය සතුරන් අත්අඩංගුවට ගැනීමටත් රැඳවුම් භාරයේ තබා ගැනීමටත් ඉඩ කඩ සැලසූ ඉතාමත් දුෂ්ටතම නීතිය වශයෙන් හැඳින්වෙන ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත, සටන් විරාමය පැවති වකවානුවේදී තාවකාලිකව අක්‍රිය කොට තිබූ අතර යලිත් නිල වශයෙන් 2006 දෙසැම්බර් මාසයේ දී නැවත ස්ථාපිත කරන ලදී. එම පනත මාධ්‍යවේදී ජේ එස් කිස්සනායගම් විසින් පළ කරන ලද ලිපි සම්බන්ධයෙන්, අතීතයට බලපාන පරිදි අභිචෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමට යොදා ගත්තේය.

මාධ්‍යවේදී කිස්සනායගම්: ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සිර දඬුවම් ලැබූ පළමු මාධ්‍යවේදියා:

ජේ. එස්. කිස්සනායගම් ශ්‍රී ලංකා පොලිසියට අනුබද්ධිත ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද්දේ 2008 මාර්තු 7 දිනය. ඔහුට විරුද්ධව ඉදිරිපත් කරන ලද අධිචෝදනාව වූයේ, ඊට දෙවසරකට පෙර, එනම් 2006 දී ඔහු විසින් සංස්කරණය කරන ලද පුවත් පතක කථනා වාක්‍යක අඩංගු වූ ඡේදයක් මඟින්, රජය යුද්ධයෙන් වින්දිතයින් බවට පත් වූ ද්විධ සිවිල් වැසියන්ට සලකන ආකාරය විවේචනය කළේය යන්නයි. 2006 ජූලි මාසයේ පළ වූ එම කථනා වාක්‍යයේ ශීර්ෂ පාඨය වූයේ " ද්විධ ජනතාවට අද ආරක්ෂාව සලසන ආකාරය අනුව උතුරු-නැගෙනහිර අනාගතය විසඳෙනු ඇතැයි" යනුවෙනි.⁵⁴

එම කථනා වාක්‍යයෙන් ඔහු තවදුරටත් මේසේ ද කියා සිටියේය. " නියත වශයෙන් ම ද්විධ ජනතාවට රජය කිසිම ආකාරයක ආරක්ෂාවක් නොසපයන බව බව සහතිකය. ඇත්ත වශයෙන් ම රජයේ ආරක්ෂක හමුදා එහි සිදුවන සාතන වල ප්‍රධාන අපරාධකරු වෙයි." 2006 නොවැම්බර් මස පළ කළ දෙවන ලිපියකින් ඔහු තවදුරටත් නැගෙනහිර පළාතේ වාකරේ හි වර්ධනය වන මානවීය අර්බුදය පිළිබඳ යථා තත්වය අවධානයට ලක් කරමින් මේසේ ලිවේය. " ආණ්ඩුවේ ක්‍රියාකාරකම් අතර මුල් තැන ගන්නේ එල්. ටී. ටී. ඊ. ය එම ප්‍රදේශයෙන් පලවා හැරීම පිණිස සිවිල් වැසියන්ට පහර දීම බවයි."⁵⁵ මෙම දෙවන ලිපියෙන් කිස්සනායගම් ආණ්ඩුව විවේචනය කරමින් රජය සිවිල්

වැසියන් නිරාහාරව තබමින් තමන් ගේ අනාගත යුද්ධමය අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට මාන බලන්නේ යැයි” කියා සිටියේය.

මෙම ලිපි පළ විමෙන් අනතුරුව එළඹී මාස කිහිපය තුළ ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශය මාධ්‍යවේදීන් වෙත එල්ල කරන පීඩනය තවත් තියුණු කළ අතර බොහෝ මාධ්‍යවේදීන් ස්වයං-චාරණයක් කරා ගිය අතර යම් කිසි අවදානමක් ගත්තේ මාධ්‍යවේදීන් ස්වල්ප දෙනෙකු පමණි. තිස්සනායගම් විසින් සිය විවේචනය එල්ල කරන අවස්ථාවේ එය වාකරේ ඇතුළු නැගෙනහිර පළාතේ පවතින තත්වය පිළිබඳ කවුරුත් පාහේ පිළිගත් මතයක් වූයේය.⁵⁶ නැගෙනහිර පළාතේ සේවය කළ මානවීය ආධාර සේවකයින් ද මෙම තත්වය නිරීක්ෂණය කළ අතර මාස ගණනාවක් ගැටුම් ඇති වූ ප්‍රදේශ වල සිටිල් වැසියන්ට ආහාර පාන නොලැබූ බව වාර්තා කළ අතර සිවිල් වැසියන්ට ආහාර පාන හා වෛද්‍ය පහසුකම් ලබා දීමට කොපමණ කාලයක් ගත වේ දැයි අනුමාන කළ නොහැකි බවත් ඔවුන් ප්‍රකාශ කර තිබුණි.

ඔහු ගේ නඩු විභාගයේ දී පැමිණිල්ලේ නීතිඥවරයා තිස්සනායගම් විසින් පොලිස් අත්අඩංගුවේ සිටිය දී කරන ලදැයි කියන ප්‍රකාශයක් සාක්ෂි වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලදී. තිස්සනායගම් එම ප්‍රකාශය කරන ලද්දේ, තමා මානසික වශයෙන් වධ හිංසා වලට ලක් කිරීමේ පීඩනය යටතේ බව දිගින් දිගටම කියා සිටින ලදී.⁵⁷ අන්තර් ජාතික නීතිය හා ප්‍රමිතීන්ට අනුව යම් කිසි තැනැත්තෙකුට වධහිංසා වලට හෝ කෲර අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිල්ලකට නැතහොත් දඩුවමකට යටත් කොට ලබා ගන්නා ප්‍රකාශයක් කිසිම නඩු විභාගයක දී එම අපරාධකරුට විරුද්ධව හැර පැමිණිල්ලේ සාක්ෂියක් වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ නොහැකිය.⁵⁸ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ නිරීක්ෂණය වූයේ යම්කිසි තැනැත්තෙක් පීඩනකාරී තත්වයක් යටතේ යම්කිසි ප්‍රකාශයක් කරන ලද්දේ යැයි අධිකරණයක් ඉදිරියේ කියා සිටියහොත් එම ප්‍රකාශය එකී තැනැත්තා විසින් සව කැමැත්තෙන් කරන ලද්දක් බව සනාථ කිරීමේ වගකීම රජය සතු වන බවයි.⁵⁹ මෙම කරුණු පසෙකට දැමූ අධිකරණය තිස්සනායගම් විසින් කරන ලදැයි කියන ලද ප්‍රකාශය පිළි ගැනීමට තීරණය කරන ලදී. ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ තමා විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය පීඩාකාරී තත්වයක් යටතේ කරන ලද්දේ යැයි ඔප්පු කිරීමේ වගකීම සැකකරු සතු වෙයි.

තිස්සනායගම් අත්තනෝමතික ලෙස කිසිදු චෝදනාවක් ගොනු නොකොට පොලිස් අත් අඩංගුවේ මාස පහක් පමණ රඳවා තබා ගන්නා ලදී. ඔහු සහ ඔහු ගේ අනෙකුත් සගයන් දෙදෙනා (ඔවුන් පසුව නිදහස් කරන ලදී) ට එරෙහිව ඉදිරිපත් කරන ලද චෝදනාව වූයේ වර්ගවාදී හා ජනවාර්ගික හැඟීම් අවුස්සන සුළු ලිපි පළ කිරීමත් ත්‍රස්තවාදී කටයුතු සඳහා අරමුදල් රැස් කරන ලද්දේය යන්නයි. ඇත්ත වශයෙන්ම ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත 2002 සාම ගිවිසුමත් සමඟ තාවකාලිකව අහෝසි කරන ලද අතර නැවත සක්‍රීය කරන ලද්දේ 2006 දෙසැම්බර් මාසයේ දීය. 2006 මුල් භාගයේ දී තිස්සනායගම් විසින් සිදු කරන අපරාධ සම්බන්ධයෙන් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යොදා ගන්නා ලද්දේ පුර්වකාරී විධිවිධානයක් වශයෙනි. 2009 අගෝස්තු මාසයේ දී නඩු තීන්දුව ප්‍රකාශයට පත් කරමින් තිස්සනායගම්ට විසි වසරක බරපතළ සිර දඩුවම් නියම කළ අතර 2010 ජනවාරි මාසයේ දී සිර භාරයෙන් නිදහස් කළේය. 2011 ජුනි මාසයේ දී ජනාධිපති සමාව ප්‍රදානය කළ අතර පසුව ඔහු රටින් පිට ව ගියේය. තිස්සනායගම් නිදහස් කිරීම දේශීය හා විදේශීය ඉල්ලීම් වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සැලකිය හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහස සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම් විසින් පත් කළ විද්වත් කමිටුව වැදගත් ඉම් ලකුණු දෙකක් සඳහන් කරයි. “ පළමු වැන්න ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍යවේදීන් සිය ප්‍රකාශන නිදහස භුක්ති විඳීම පිණිස හදිසි අවස්ථා නියෝග හා ත්‍රස්ත වාදය වැළැක්වීමේ පණතට, අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට ගැලපෙන පරිදි ආදාය සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමයි. (හදිසි අවස්ථා නියෝග 2011 සැප්තැම්බර් මස අහෝසි කරන ලදී) දෙවැන්න දැනට ශ්‍රී ලංකාවෙන් පළා ගොස් සිටින මාධ්‍යවේදීන්ට නැවත ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ සිය වෘත්තීය බියෙන් හා සැකයෙන් තොරව කර ගෙන යාමට හැකි වාතාවරණයක් නිර්මාණය කිරීමයි.⁶⁰ සෑම අවස්ථාවක දීම මාධ්‍යවේදීන්ට මුහුණ දීමට සිදුවන පීඩාවන් පිළිබඳව නිශ්චිත උදහරණ සහිතව පෙන්වා දීමට නොපුළුවන. මතභේදත්මක ස්ථාවරයන් ගන්නා මාධ්‍යකරුවන්ට නිතරම පාහේ තර්ජනාත්මක දුරකථන ඇමතුම් හා අවවාද කිරීම් මෙන්ම පහර දීම් ද දක්නට ලැබේ.

ලසන්ත වික්‍රමතුංග ඝාතනය:

විමර්ශනාත්මක පුවත් පත් කලාව සම්බන්ධයෙන් නමක් දිනා ගෙන සිටි සන්ඛේ ලිඩර් පුවත් පතෙහි කර්තෘ ලසන්ත වික්‍රමතුංග 2009 ජනවාරි 8 දින උදෑසන රක්මලාන ගුවන් තොටුපලට ආසන්න අධි ආරක්ෂක කලාපයේ පිහිටි ජනාකීර්ණ මං සන්ධියක් දී ඝාතනය කරන ලදී. වික්‍රමතුංග ගමන් කළ වාහනය තුවක්කුකරුවන් හතර දෙනෙක් විසින් හරස් කොට මෝටර් රථයේ ඉදිරිපස විදුරුව බිඳ බෙල්ලට හා හිසට තුවක්කු බයින්තෙත්තු වලින් පහර දී තිබූ අතර රෝහල් ගත කෙරුණ ලසන්ත වික්‍රමතුංග මරණයට පත් විය.⁶¹ ලසන්ත වික්‍රමතුංග ඝාතනය සිදු වී 2013 වන විට වසර හතරක් ගත වී ඇතැත් තවමත් ඝාතකයින් නිදැල්ලේ සිටිති.⁶² 2006 දී, ලසන්ත වික්‍රමසිංහ ජීවත්ව සිටියදී, ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ ඇතුළු විවිධ පුද්ගලයින් ගෙන් තමාට මරණීය තර්ජන ඇතැයි ප්‍රකාශ කළේය. 2008 දී ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ “රිෆෝමර්ස් වින්අට් බෝඩර්ස්” සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී ලසන්ත “ත්‍රස්තවාදියෙකු” වශයෙන් හැඳින්වීය.⁶³ ලසන්ත ගේ මරණින් දින තුනකට පසු ඔහු විසින් ලියන ලද කර්තෘ වාක්‍යයක් ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර එහි යම් කිසි ආකාරයකින් තමා ඝාතනය කළහොත් එහි වගකීම රජය විසින් භාර ගත යුතු යැයි ලියා තිබුණි.

“කවුරුත් දන්නා පරිදි අවස්ථා දෙකකදී මට ඉතාමත් අමානුෂික ලෙස පහර දෙන ලදී. තවත් අවස්ථාවකදී මගේ නිවසට මැෂින් තුවක්කු වෙඩි වරුණාවක් එල්ල කළේය. බකතපස් වුතවාදී ආණ්ඩුව මගේ ජීවිතය ගැන සහතිකයක් දෙන ලද නමුත් මා විසින් කරන ලද කිසිදු පැමිණිල්ලක් විභාග කළේවත් සැකකරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීමක් වත් සිදු නොවීය. මේ සෑම ඝාතන ප්‍රයත්නයක් පසුපසම රජය සිටින බවට විශ්වාස කිරීමට මට ප්‍රමාණවත් කරුණු තිබෙන අතර අවසානයේ දී මා ඝාතනයට ලක් වෙතොත් ලක් වන්නේ ඒ අත් කිසිවෙක් අතින් නොව රජය අතින්මය.” ලසන්ත ලියා තැබීය.⁶⁴

2010 දී හිටපු හමුදාපති මේජර් ජනරාල් සරත් ෆෝන්සේකා රාජපක්ෂ රෙජිමයෙන් බිදී වෙන් වූ කළ, ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ප්‍රසිද්ධියේම මාධ්‍යවේදීන්ට පහර දීමට නියෝග කරන ලද්දේත් ලසන්ත වික්‍රමතුංග ඝාතනය කිරීමට නියෝග කළේත් සරත් ෆෝන්සේකා යැයි කියා සිටියේය. මෙම චෝදනාව සත්‍යය නම් ජනරාල් සරත් ෆෝන්සේකාට එරෙහිව අපරාධ නීති සංග්‍රහය යටතේ පරීක්ෂණයක් කළ යුතුවා සේම සන්නද්ධ සේවාවන්හි සේනාධිනායකවරයා වන ජනාධිපතිවරයා මෙන්ම ආරක්ෂ අමාත්‍යවරයා ලේකම්වරයා ද මෙම ඝාතනය සම්බන්ධයෙන් යම් කිසි වගකීමක් දරන්නේ ද යන්න විභාග කළ යුතු වෙයි.

පෝද්දල ජයන්ත: බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගැනීම හා පහර දීම

පෝද්දල ජයන්ත, ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීය මාධ්‍යවේදීන් ගේ සංවිධානයේ ලේකම් හා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මාධ්‍යවේදීන්ට කරනු ලබන අඩන්තේට්ටම් පිළිබඳව සිය විරෝධය ප්‍රසිදියේ ප්‍රකාශ කළ මාධ්‍යවේදියෙක් විය. දිනමිණ පුවත් පතෙහි මාණ්ඩලික ලේඛකයෙක් වූ ඔහු විශේෂයෙන්ම 2008 මැයි මාසයේ දී ‘ද නේෂන්’ පුවත් පතෙහි ආරක්ෂක තීරු ලිපි ලේඛක කීත් නොර්ස් පැහැර ගෙන යාම හා වධහිංසා පැමිණ විම පිළිබඳව රජයට දැඩි ලෙස දෝෂාරෝපණය කරන ලද්දේය. ⁶⁵2009 ජූනි මාසයේ දී ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායමක් විසින් ඔහුව බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගෙන ගොස් වධහිංසා පමුණුවා මහ මඟ අතහැර ගොස් තිබුණි. තමා මුහුණ දුන් අත්දැකීම් පිළිබඳව ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට විස්තර කරමින් මේසේ කියා සිටියේය.

‘ඔවුන් මගේ හිස කෙස් කපා මගේ කට්ටි එබුවා. මගේ කකුල් දෙකට පහර දුන් අතර ඉන් එක් කකුලක් විලිම්බුවෙන් කැඩී ගියා. පොල්ලකින් මගේ දකුණු අතේ ඇඟිලි වලට පහර දී නැවත පැනක් පාවිච්චි කරන්නට බැරි විධියට තුවාල කළා. මාව නිදහස් කරන්නට මොහොතකට පෙර ඔවුන් ‘උඔව මරන්නනේ නෑ. හැබැයි ආයෙන් ආණ්ඩුවට විරුද්ධව විරෝධතා සංවිධානය කළොත් හරි මාධ්‍යයට ප්‍රකාශ කළොත් හරි උඔව මරනවා’ යනුවෙන් තර්ජනය කළා”

ශ්‍රී ලංකික මාධ්‍යවේදියෙකු වූ ඩී බී එස් ජයරාජ් වාර්තා කළ පරිදි " නොයර් පැහැර ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් සංවිධානය කරන ලද විරෝධතාවට දින කිහිපයකට පසුව ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ විසින් පෝද්දල ජයන්ත හා සනත් බාලසුරිය (2009 දී ශ්‍රී ලංකාවෙන් පළා ගියේය) විසින් කැඳවන ලද අතර " ලේකම්වුස් ආයතනයට යුද්ධ හමුදාවට එරෙහි කටයුතු කළ නොහැකි බව තර්ජනාත්මකව උඔ දැනට කරන දේ ඉස්සරාටත් කළොත් උඔට වෙන දේ බලා ගනින්න" යනුවෙන් කියා සිටියේය.⁶⁶

මේ අතර, එවකට යුද්ධ හමුදා ආඥාපතිව සිටි සරත් ආනන්ද්‍රේකා විසින් ලද රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය විවේචනය කරන මාධ්‍යවේදීන්ට මාධ්‍ය ඔස්සේ අවමාන කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. හමුදා ආඥාපති හා පොලිස්පතිවරයා විසින් ප්‍රසිද්ධියේම ආණ්ඩුව විවේචනය කරන මාධ්‍යවේදීන් මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ අරගලයට මුවා වි එල් ටී ඊ සංවිධානයේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ලෙස ක්‍රියා කරන බව කියා සිටියේය.⁶⁷ ආණ්ඩුවට අයත් අයි ටී එන් රූපවාහිනී නාලිකාවේ ප්‍රවෘත්ති පසුබිම නම් වැඩ සටහනින් පෝද්දල ජයන්ත ගේ ඡායාරූප ප්‍රදර්ශනය කරමින් ඔහු ජාති දෝහියෙකු වශයෙන් හැඳින්වීය. 2009 මැයි මස 22 වන දිනමිණ පුවත් පතෙහි කර්තෘ වාක්‍ය මගින් (මේ වන විට ජයන්ත දිනමිණ පුවත් පතීන් ඉවත් වි සිටියේය) එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානයෙන් මුදල් ලබා ගෙන සිටින (රැවුල් වවා ගත්) මාධ්‍යවේදීන්ට ගල් ගසා මේ රටින් පන්නා දැමිය යුතු යැයි කියා සිටියේය.⁶⁸ තවත් පුවත් පතක් එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානයෙන් මුදල් ලබා ගෙන රට පවා දෙන මාධ්‍යවේදීන්ට මරණ දඩුවම නියම කළ යුතු යැයි කියා සිටියේය.⁶⁹

"මෙම ආණ්ඩුවේ මාධ්‍යවේදීන් ඝාතනය කිරීම හා අතුරුදහන් කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව අත් කිසිම යටත් විජිත රටකට වඩා ඉහළින් සිටියි. මෙම බිහිසුණු හා තැති ගැන්වෙන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් රාජ්‍ය මාධ්‍ය උපයෝගී කොට ගෙන අතුරා දැමිය නොහැක. මෙරට මහජන මතය පිළිබඳ විචාරකයින් සිය හෘද සාක්ෂියට අනුව අදහස් ප්‍රකාශ කරන්නට නොහැකි තත්වයක් උද වි තිබේ."⁷⁰

2011 දෙසැම්බර් මස නිකුත් කළ එක්සත් ජාතීන් ගේ වධහිංසා පැමිණ විමට එරෙහි කමිටු වාර්තාවේ ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ මේසේ සඳහන් කරයි. " ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් වශයෙන් ක්‍රියා කරන නීතිවේදීන්, දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන්, වෘත්තීය සමිති නියෝජිතයින්, ස්වාධීන මාධ්‍යවේදීන් හා අනෙකුත් සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් ට මරණීය තර්ජනය කිරීම ඇතුළු අවමන් කිරීම හා ශාරීරික වශයෙන් අඩන්තේට්ටම් කිරීම් කරන බවට ප්‍රසිද්ධියේම අනතුරු හඟවා තිබේ."⁷¹ එම වාර්තාව තවදුරටත් මේසේ ද සඳහන් කරයි. " මාධ්‍යවේදීන් ගේ මානව අයතීන් උල්ලංඝනය කිරීම් පිළිබඳ කණගාටුවෙන් වුවත් සඳහන් කළ යුතු කාරණය නම් ඒ කිසිම පැමිණිල්ලක් මේ වන තුරු විභාග නොකිරීමත් සැකකරුවන්ට නිදැල්ලේ සිටින්නට ඉඩ දී තිබීමත්ය. පොද්දල ජයන්ත, ප්‍රගීන් එක්නැලිගොඩ, ජේ. එස්. තිස්සනායගම්, නීතිවේදීන් වන ජේ. සී. වැලිඅමුණ හා අමිත ආරියරත්න පිළිබඳව මෙම කමිටුව විසින් ඉල්ලා සිටින ලද නිශ්චිත තොරතුරු ලබා දීමට රජය අපොහොසත් විය. තවද, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියේ මානව හිමිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින තැනැත්තන් නියෝජනය කරන නීතිවේදීන් ජාති දෝහීන් වශයෙන් හඳුන්වා දීමත් එබඳු නීතිවේදීන් කළ කෝටි පොරවා ගත් කොටි වශයෙන් හැඳින්වීමත් මෙම කමිටුවේ අවධානයට ලක් වි තිබුනි."⁷²

හිමිකම් පුළුල් කිරීම: සාම ක්‍රියාකාරීන් හා වෘත්තීය සමිති නායකයින් අත් අඩංගුවට ගැනීම:

සංකේන්ද්‍රනය වන රාජ්‍ය බලයට තර්ජනයක් වන, අනෙකුත් සමාජ හා දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන් වෙතට ද හිමිකම් ව්‍යාප්ත කිරීම මඟින් තවදුරටත් විසම්මුතියට එරෙහි ව්‍යාපාරය ශක්තිමත් කෙරෙයි. 2007 පෙබරවාරි මස වෘත්තීය සමිති නායකයින් කිහිප දෙනෙක් බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගත් අවස්ථාවේ, ප්‍රකාශයක් කළ ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ තම අරමුණ මාධ්‍ය හෝ ප්‍රතිවාදී මත පාගා දැමීම නොව විසම්මුතිවාදීන් ජාතික ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වශයෙන් සැලකීමය' කියා සිටියේය. තවදුරටත් ඔහු මේසේ ද කියා සිටියේය."යම්කිසි තැනැත්තෙක් අත්අඩංගුවට ගත් වහාම

පවත්වන විරෝධතා එකී තැනැත්තා පිළිබඳ විමර්ශන කටයුතු අඩාල කිරීමට පමණක් නොව ආණ්ඩුවේ ස්ථාවරභාවයට ද තර්ජනයක් වෙයි.” “එපමණක් නොව යම්කිසි තැනැත්තෙක් අත්අඩංගුවට ගැනීම හා ප්‍රශ්න කිරීම නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයන් හි සාමාන්‍ය ක්‍රියාපටිපාටිය බවත් ඊට විරුද්ධව විම සෘජුව හෝ වක්‍රව ජාතික ආරක්ෂාවට මැදිහත්වීමක් බවත් කියා සිටියේය.⁷³

සිංහල කොටි:

2007 පෙබරවාරි 05 දින දුම්රිය සේවා වෘත්තීය සමිති සංවිධානයේ නිල පුවත් පත වන **අකුණ** පුවත්පතෙහි සේවය කළ ලලිත් සෙනෙවිරත්න, සිසිර ප්‍රියංකර හා නිහාල් සේරසිංහ යන තිදෙනා ආගිය අතක් නොමැති බැව් වාර්තා විය. අතුරුගිරිය පොලීසියට පැමිණිල්ලක් කළ ලලිත් සෙනෙවිරත්න ගේ බිරිඳ තම සැමියා හෝකන්දර උතුරෙහි පිහිටි සිය නිවසට පැමිණි සිවිල් ඇඳුමෙන් සැරසුන කණ්ඩායමක් තමන් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් බව පවසා සිය සැමියා අත් අඩංගුවට ගත් බව ප්‍රකාශ කළාය.⁷⁴ ආරම්භයේ දී බලධාරීන් තමන් මේ කියන කිසිවෙක් අත්අඩංගුවට නොගත් බව තරයේම ප්‍රකාශ කර සිටියේය. මෙම වෘත්තීය සමිති නිලධාරීන් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන් ආයුධ භාවිතය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා ඇති බවත්, බෝම්බ ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට සුදුනමින් සිටි බවත් ආණ්ඩුව කියා සිටියේය. මෙම මාධ්‍යවේදීන් විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයක් අඩංගු විඩියෝ පටියක් ආණ්ඩුව නිකුත් කළ අතර මෙම මාධ්‍යවේදීන් ක්‍රස්තවාදී කටයුතු කිරීමට සුදුනම් සිටි බවට මාධ්‍ය මඟින් ඉතා පුළුල් ප්‍රචාරයක් ගෙන යන ලදී.⁷⁵ 2007 පෙබරවාරි 13 දින මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ නිල වෙබ් අඩවියෙහි පළ කළ ලිපියකින් ශ්‍රී ලංකාව ලේ විලක් කිරීමට තිබූ තැන ව්‍යර්ථ කළ බව කියා සිටියේය.⁷⁶

අත්අඩංගුවට පත් මෙම වෘත්තීය සමිති නිලධාරීන් යුද්ධයට විරුද්ධව ප්‍රබල හඬක් නගමින් සිටි අතර යුද්ධ විරෝධී විරෝධතා ව්‍යාපාර වලට සහභාගි වූ කණ්ඩායමක් ද විය. යුද්ධ හමුදාව මෙම පිරිස් ආයුධ සන්නද්ධ විප්ලවකාරී පක්ෂයක් ගොඩ නැඟීමට කටයුතු කළ බව වාර්තා කළේය. රාජ්‍ය මාධ්‍යයන් විසින් මෙම පුද්ගලයින් සිංහල කොටි වශයෙන් හංවඩු ගසන ලදී.⁷⁷ තවද මෙම කණ්ඩායම විසින් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානය සමඟ සම්බන්ධකම් පවත්වන සිංහල හා දව්ඩ පුද්ගලයින් ගේ නාම ලේඛනයක් තමන් වෙත ලබා දී තිබෙන බවත් ඒ අනුව තවදුරටත් පරීක්ෂණ කටයුතු පවත්වන බවත් ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය ප්‍රකාශ කළේය.⁷⁸

එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයත් සමඟ අත්වැල් බැඳගෙන රජය පෙරලා දැමීමට කුමන්ත්‍රණය කළේය යන චෝදනාව මත සිංහල මාධ්‍යවේදීන් වෘත්තීය සමිති නිලධාරීන් හා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවකයින් 25 දෙනෙකුට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී. දුම්රිය ඒකාබද්ධ සේවක සංගමයේ හා දුම්රිය වෘත්තීය සමිති සම්මේලනයේ සභාපති සරත් කුමාර ප්‍රනාන්දු ද අත් අඩංගුවට ගත් අතර ඔහු පොලීසිය භාරයට පත් කොට කිසිදු චෝදනාවකින් තොරව අවුරුදු දෙකකට ආසන්න කාලයක් අත් අඩංගුවේ තබා ගන්නා ලදී. 2009 පෙබරවාරි මස බී බී සී සිංහල සේවයට ප්‍රකාශයක් කළ සරත් කුමාර ප්‍රනාන්දු තමන්ව අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද්දේ මූලික වශයෙන්ම දුම්රිය කර්මාන්තයේ සේවක අයිතීන් රැක ගැනීමට තමන් හා තම වෘත්තීය සමිති සහෝදර වරුන් ගෙන ගිය අරගලය මැඩ පැවැත්වීමට බව කියා සිටියේය.⁷⁹ 2009 පෙබරවාරි මස 9 දින අත් අඩංගුවට ගත් 25 දෙනා ගෙන් 10 කිසිදු චෝදනාවකින් තොරව නිදහස් කරන ලදී.⁸⁰ 2009 මාර්තු මාසයේ දී ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය ඉතිරි සැකකරුවන්ට එක්කෝ චෝදනා ඉදිරිපත් කරන ලෙසට හෝ නැතිනම් නිදහස් කරන ලෙසට නියෝග කරන ලදී. 2007 අගෝස්තු මාසයේ දී ප්‍රනාන්දු ඇතුළු තවත් දෙනෙක් නිදහස් කරනු ලැබූ අතර ප්‍රනාන්දු තමා අත්අඩංගුවේ පසු වූ කාලය තුළ වධ හිංසා වලට භාජනය වූ බව ප්‍රකාශ කළේය. ලලිත් සෙනෙවිරත්න, සිසිර ප්‍රියංකර හා නිහාල් සේරසිංහට විරුද්ධව අධි චෝදනා යාපනය හා කොළඹ උපරිමාධිකරණ වලදී ඉදිරිපත් කරන ලදී. සෙනෙවිරත්න හා සේරසිංහ 2013 මාර්තු මාසය වන විටත් වැලිකඩ බන්ධනාගාරයේ රඳවා සිටි අතර ප්‍රියංකර නිදහස් කරනු ලැබීන.

කම්කරු අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ක්‍රියාධරයන්ට අනුව ලලිත් සෙනෙවිරත්න නිහාල් සේරසිංහ හා සිසිර ප්‍රියංකර යන තිදෙනා අත් අඩංගුවට ගැනීමෙන් පසු 2007 මාර්තු මාසයේ දී දව්ඩ තරුණයින් සිය

ගණනක් අත් අඩංගුවට ගනු ලැබීණ. මින් බොහෝ දෙනෙක් වතුකරයේ තරුණ තරුණියන් වූ අතර සියයකට අධික සංඛ්‍යාවක් බුස්සේ රැඳවුම් කඳවුරෙහි රඳවා සිටිනු ලැබේ.⁸¹ මෙලෙස අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ ඇතැමෙක් අත් අඩංගුවට ගෙන ඇත්තේ ඉහළ කොත්මලේ ජල විදුලි බලගාරයට එරෙහි ව පැවති මහජන උද්ඝෝෂණයට සහභාගි වුවත් වශයෙනි.⁸²

ජාත්‍යයන්තර විවේචන පිළිබඳ වර්ධනය වන ප්‍රතිවිරෝධතා:

2007 ජුනි මාස කොටුව දුම්රිය ස්ථානයේ මඩකලපුව බලා යාමට සිය සගයින් සමඟ පැමිණි ලංකා රතු කුරුස සංවිධානයේ සේවය කරන දවිඩ තරුණයින් දෙදෙනෙක් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ යැයි හඳුන්වා ගත් පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් විසින් අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. පසුව ඔවුන් ගේ මළ කඳන් කොළඹින් කිලෝමීටර් 65 පමණ උතුරින් පිහිටි රත්නපුරයේ තිබී හමු විය. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය විසින් ලබා ගත් රහස්‍ය ප්‍රකාශ වලට අනුව මෙම තරුණයින් දෙදෙනා එල් ටී ටී ඩී සංවිධානය සමඟ සම්බන්ධකම් ඇතැයි අනුමාන කොට ආරක්ෂක හමුදාව විසින් අත්අඩංගුවට ගෙන පසුව ඝාතනය කරන ලද්දේය. ඊට පසු දින ශ්‍රී ලංකික හා අන්තර් ජාතික මානවීය සහන සේවකයින් ඇතුළු 200ක පමණ සංඛ්‍යාවක් කොටුව දුම්රිය පොළ ඉදිරිපිට මෙම ඝාතනයට විරෝධතාව පළ කළෝය.

මෙම සිද්ධිය අන්තර් ජාතික මානවීය සහන සේවකයින් හා ශ්‍රී ලංකික ආණ්ඩුව අතර සම්බන්ධතාවන් හි හැරවුම් ලක්ෂයක් විය. ශ්‍රී ලංකා රජය ඉහත කී විරෝධතාවයට සහභාගි වූ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ කාර්ය මණ්ඩල සේවකයින් සතර දෙනා රටින් පිට කරන මෙන් එක්සත් ජාතීන් ගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.⁸³ යුද්ධය ඇවිලී යත්ම එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයට හිතවාදී යැයි සැක කරන ලද අන්තර් ජාතික සංවිධාන පිළිබඳව රජය දැඩි ස්ථාවරයකට පැමිණියේය. රජය ගත් එක් පියවරක් වූයේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයන් හි සේවය කළ විදේශිකයින් ගේ විසා බලපත්‍ර අහෝසි කිරීමයි. මෙලෙස 2007-2009 අතර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සාමාජිකයින් 40 ක් ගේ පමණ විසා බලපත්‍ර අවලංගු කරන කළේය.⁸⁴ රජයට පක්ෂපාති මාධ්‍යයන් විසින් මෙම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන රජයට එරෙහිව ජාත්‍යයන්තර කුමන්ත්‍රණයක්⁸⁵ දියත් කරන බව කියා සිටියේය.⁸⁶

ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂක හමුදා විසින් මානව හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය ක්‍රීඩා වෙන්ම අන්තර් ජාතික රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා රජය අතර ඇති වූ ප්‍රතිවිරෝධතාවයන් තවත් උග්‍ර විය. මේ පිළිබඳ නිදර්ශනයක් එක්සත් ජාතීන් ගේ මහ ලේකම් වරයා විසින් පත් කළ විද්වත් කමිටුව විසින් ගෙන හැර දක්වා තිබේ.

2009 ජුනි මස 13 වන දින වවුනියාවේ දී එක්සත් ජාතීන් ගේ කාර්ය මණ්ඩලයට අයත් ශ්‍රී ලංකික සේවකයින් දෙදෙනෙක් සිවිල් ඇඳුමෙන් සැරසුන කණ්ඩායමක් විසින් අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. අත් අඩංගුවට ගත් තැනැත්තන් වැනි රියක නංවා ගත් ඔවුහු වවුනියාව අවට පිහිටා ඇති ඔක්ස්ෆාම්, සේවි ද විල්ඩර්න්, ඩැනිෂ් රිගියුජ් කවුන්සිල්, නොර්විජ්ස් රිගියුජ් කවුන්සිල්, යුන්. එන්. එච්. සී. ආර්. ෆෝර්ට් හා වර්ල්ඩ් විෂන් වැනි අන්තර් ජාතික මානවීය සහන සේවා ආයතන වෙත ගොස් එම ආයතනයන් හි එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයට සහයෝගය දක්වන තැනැත්තන් සිටි දැයි විමසා බැලීය. එක් නිලධාරියෙක් ගිනි අවියක් පෙන්වා අත් අඩංගුවට ගත් තැනැත්තෙක් මරා දමන බවට තර්ජනය කරන ලදී. එදින කොළඹට රැගෙන ආ මෙම දෙදෙනා යම්කිසි පොලිස් ස්ථානයක පසු පස කාමරයක දින කිහිපයක් රඳවා තැබූ අතර නොකඩවා විවිධ වධහිංසා හා අඩන්තේට්ටම් කරන ලද්දේය. මේ අතර එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය විසින් තම කාර්ය මණ්ඩලයෙන් ආ ගිය අතක් නැති මෙම තරුණ දවිඩ සේවකයින් දෙදෙනා පිළිබඳව පොලිසියටත් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවටත් පැමිණිලි කළේය. මෙම පැහැර ගැනීමේ දින හතකට පසු ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය තම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් දෙදෙනා අත් අඩංගුවට ගෙන ඇති බවත්, පසු ගිය දින 7 තුළම ඔවුහු ආගිය අතක් සොයා ගැනීමට නොහැකි වූ බවත් කියා සිටි අතර තමන් ආරක්ෂක ආමාන්‍යයෙන් මේ පිළිබඳ අවධානය යොමු කොට ඇති බවත් කියා සිටියේය.”

මෙම සිද්ධියෙන් දින 12කට පසු එනම් ජුනි 25 දින අයි සී ආර් සී සංවිධානය විසින් මෙම තරුණයින් දෙදෙනා රඳවා තබා ඇති පොලිස් ස්ථානය සොයා ගැනීමට සමත් වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඔවුන් ගේ ඥාතීන්ට, නීතිඥයින්ට මෙම තරුණයින් දෙදෙනා මුණ ගැසීමට අවස්ථාව එළඹිණ. ඔවුන් රඳවා සිටි පොලිස් ස්ථානයට ගිය කණ්ඩායමට දක්නට ලැබුනේ හිසෙහි හා පාදයන් හි ප්‍රතිකාර නොකළ තුවාල සමඟ සිටි තරුණයන් දෙදෙනෙකි. ජුනි 26 දින මෙම

තරුණයින් දෙදෙනාට සිංහල භාෂාවෙන් පිළියෙළ කරන ලද පාපෝච්චාරණයකට අත්සන් කිරීමට බල කළ අතර සිංහල භාෂාව නොදත් ඔවුහු බලකිරීම නිසාම ඊට අත්සන් තබන ලදී. එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ නීති අංශය විසින් මෙම තරුණයින් දෙදෙනා පිළිබඳ අධිකරණ අමාත්‍යාංශයට දැනුම් දෙමින් එම තරුණයින් දෙදෙනා ද තානාපති වරප්‍රසාද භුක්ති විඳින බව පෙන්වා දී තිබුණි. සැප්තැම්බර් මාසයේ දී මෙම තරුණයින් රිමාන්ඩ් බන්ධනාගාරයට මාරු කර යවන ලදී. සැප්තැම්බර් මස 15 දින එක්සත් ජාතීන් ගේ මහලේකම් වරයා ජනාධිපතිවරයාට ලිපියක් ලියමින් මෙම තරුණයින් දෙදෙනා පිළිබඳ ජනාධිපතිවරයා ගේ අවධානය යොමු කළේය. මෙම ලිපිය ලිවීමෙන් මාස තුනකට පසුව හා ඔවුන් අත් අඩංගුවට ගෙන වර්ෂයකට පසු මෙම තරුණයින් දෙදෙනා නිදොස් කොට නිදහස් කරන ලදී.⁸⁷

එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධාන වාර්තාව විසින් 2007 දී තම සංවිධානයේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට හිරිහැර කිරීම් හා තර්ජනය කිරීම් පිළිබඳ පැමිණිලි 43 ක් හා අත්අඩංගුවට ගැනීම් 14 වාර්තා වූ බව ප්‍රකාශ කරයි.⁸⁸ එක්සත් ජාතීන් ගේ මානවීය සම්බන්ධතා පිළිබඳ සහකාර ලේකම් ජෝන් හෝලම්ස් 2007 අගෝස්තු මාසයේ දී ප්‍රකාශයක් කරමින් " ශ්‍රී ලංකාව මානවීය සේවකයින් ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ඉතාමත් අයහපත් වාතාවරණයක් ඇති රටක්" වශයෙන් හඳුන්වන ලදී. මෙම ප්‍රකාශයට ප්‍රතිචාර දැක් වූ ආණ්ඩුව කියා සිටියේ "යම්කිසි තැනැත්තෙක් හෝ සංවිධානයක් ත්‍රස්තවාදීන්ට අනුග්‍රහය දක්වන්නේ නම් ඔවුන් ද ත්‍රස්තවාදීන් වන බවයි. මේ නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්ති නාමයට හානි කරන හොලම්ස් ද ත්‍රස්තවාදියෙක් ලෙස පිළි ගත යුතු යැයි" කියා සිටියේය.⁸⁹ ළමා අයිතීන් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන් ගේ ආයතනය වන යුනිසෙෆ් ආයතනයේ ප්‍රකාශක ජේම්ස් එල්ඩර් 2009 දී ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටව යන ලෙසට රජය නියෝග කරන ලද්දේය. මීට හේතු වූයේ සටන් කලාපය තුළ කොටු වි සිටි ළමුන් ගේ තත්වය පිළිබඳ ඔහු විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයකි. මෙලෙසම එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ ප්‍රකාශක ගෝර්ඩන් වයිස් ගේ විසා බලපත්‍රය දීර්ඝ නොකරන ලද්දේ ඔහු විසින් 2009 දී මූලතිව් ලේ විලක් බවට පත් වි ඇතැයි කළ ප්‍රකාශය නිසාය.⁹⁰ පසුව එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයෙන් ඉල්ලා අස් වූ ඔහු මාධ්‍යවේදියෙකු මේසේ කියා සිටියේය. " ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව තොරතුරු පාලනය කිරීම හා බන්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රාගුණයක් දක්වයි. අප යම්කිසි තොරතුරුක් ඉදිරිපත් කළ විට රජය ප්‍රථමයෙන්ම එය අසත්‍යයක් යැයි ප්‍රකාශ කරයි. අනතුරුව විදේශ අමාත්‍යාංශයට කැඳවා තර්ජනය කරන අතර රටින් පිටුවහල් කරන බව කියා සිටියි. මේ ආකාරයේ දෛනික පිඩනයක් සමඟ තම සේවය ඉටු කිරීම අතිශය දුෂ්කර කාර්යකි."⁹¹

එක්සත් ජාතීන් ගේ කාර්ය මණ්ඩලයේ පිටර් මැක්කේ මූලතිව් හා කොටු වි සිටියදී, කාලතුවක්කු ප්‍රහාර නිසා සිවිල් වැසියන් ගේ ජීවිත හානි සිදු වූ ආකාරය පිළිබඳ අත් දැකීම් ලැබුවෙකි. සිවිල් වැසියන් ට සිදුවන හානි පිළිබඳව දත්ත හා තොරතුරු රැස් කළ ඔහු, යුද්ධය අවසානයේ සිවිල් වැසියන්ට සිදු වූ හානි පිළිබඳව තමා ගේ ඇස්තමේන්තු, රජයේ ඇස්තමේන්තු වලට වඩා වැඩි බව කියා සිටියේය.⁹² 2009 ජූලි මාසයේ දී ඔහුට ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිට විමට සිදු විය.

2010 ජූලි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව මානවය හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ, නොත් වයර්ලන්ට් පිස් ෆෝස් නම් වූ අන්තර් ජාතික රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයේ විදේශීය කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් ගේ විසා බලපත්‍ර අහෝසි කරන ලදී.

මීට සමගාමීව යුද්ධයට පෙර හා පසුවත් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව විදේශීය මාධ්‍යවේදීන් හට මෙරටට ඇතුළු විමට අවසර නොදෙන ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළේය. 2009 අප්‍රියෙල් මාසයේ දී එක්සත් රාජධානියේ පළ කරන පුවත් පතක් වූ "යුකෝ ටයිම්ස් " පුවත් පතෙහි දකුණු ආසියානු වාර්තාකරු වූ ජෙරමි ජේජ්ට ශ්‍රී ලංකාව පැමිණි අවස්ථාවේ දී ආගමන හා විගමන දෙපාර්තුමේන්තුව විසින් ඔහු ගුවන් තොටුපලෙහි එක් රැයක් රඳවා ගෙන සිටි පසුව පිටුවහල් කරන ලදී. කිහිප අවස්ථාවකදීම මාධ්‍යකරුවෙක් ලෙසට ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු විමට උත්සාහ කළ ජෙරමි ජේජ් අවසානයේ දී සංචාරකයෙක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු විමට ප්‍රයත්න දැරීය. ඔහු තමා ගේ නම ආගමන දොරටු පරිසණකයෙහි දිස් වූ අවස්ථාවේදී තමා රඳවා තබා ගත් බව කියා සිටියේය.⁹³ එම අවස්ථාවේ ආගමන හා විගමන පාලකව සිටි පී බන්දුල අබේකෝන් මහතා මේ සම්බන්ධයෙන් ද අයිලන්ඩ් පුවත් පත විසින් කරන ලද විමසීමකට ප්‍රතිචාර දක්වමින් මේසේ කියා සිටියේය. " අපි කිසිම මාධ්‍යවේදියෙකුට ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු වි මෙරට සුජාත ජනවාර්ගික සංයුතිය අවුල් කිරීමට ඉඩ නොදෙන්නෙමු. ආගමන හා විගමන දෙපාර්තුමේන්තුවට මෙරටට ඇතුළු විම තහනම් කළ මාධ්‍යවේදීන් ගේ නාම ලේඛන විදේශීය අමාත්‍යාංශය ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය හා ජනමාධ්‍ය යන අමාත්‍යාංශ වලින් ලබා දී ඇති බවත් ඔහු තවදුරටත් කියා සිටියේය."⁹⁴

ශ්‍රී ලංකාවේ අවතැන් කඳවුරු වල පවතින අයහපත් තත්වය හා ලිංගික අපවාර පිළිබඳ වාර්තා කළ වැනල් 4 රූපවාහිනී නාලිකාවේ මාධ්‍යවේදීන් තිදෙනෙකුට ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු විමට 2009 මැයි මාසයේ දී අවසර නොදෙන ලදී.⁹⁵ මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශයක් කළ නික් පැටන් වොලස් තමාට ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඩාහය රාජපක්ෂ මහතා " වැනල් 4 නාලිකාවද? තමුසේලා ගේ වැනල්

එකෙන් මගේ සොල්දදුවන්ට ස්ත්‍රී දූෂකයින් කියලා වෝදනා කළා. තමුසේලාට මේ රට පිළිබඳව ඕනෑම දෙයක් වාර්තා කරන්න පුළුවන්. හැබැයි මේ රටේ ඉඳලා නෙමෙයි. වෙන රටකට ගිහිල්ලා.” ප්‍රකාශ කළ බව කියා සිටියේය.⁹⁶

2012 ජුනි මාසයේ දී නැවත වරක් වැනල් 4 රූපවාහිනී නාලිකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මාධ්‍යවේදියෙක් හා ඔහුගේ බිරිඳට ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුල් වීමට ඉඩ නොදුන්නේය. මේ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් බී බී සී පුවත් සේවය කළ විමසීමකට පිළිතුරු ආගමන හා විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් “ ඔවුන් වැනල් 4 රූපවාහිනී නාලිකාවේ කට්ටියක්. කිසිම හේතුවක් නොමැතිව ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාවේ නමට හානි කරනවා.” කියා සිටියේය.⁹⁷

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය ඉදිරියේ අදිනු ලබන විනයයන් අන්තර් ජාතික මාධ්‍යවේදීන් සම්බන්ධයෙන් පෙන්වන ආකල්පය මීට හාත්පසින්ම වෙනස්ය. 2012 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට මෙලෙස වාර්තා කරන ලදී. “ හාෂණයේ නිදහස ආරක්ෂා කිරීම පිණිසත් පුවත් පත් කලාවේදීන් ගේ හා මාධ්‍යවේදීන් ගේ අයිතීන් ආරක්ෂා කිරීම පිණිසත් ජන මාධ්‍ය හා තොරතුරු අමාත්‍යාංශය ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව හරහා පියවරයන් කිහිපයක් ම ගනු ලැබීය. දෙපාර්තමේන්තුව දේශීය මෙන්ම විදේශීය මාධ්‍යවේදීන් සියළු දෙනාටම හැඳුනුම්පතක් නිකුත් කර ඇති අතර ඒ අනුව හැඳුනුම්පතක් සහිත සෑම මාධ්‍යවේදියෙකුටම තමන් ගේ පාඨකයින්ට හා ග්‍රහණකයින්ට ප්‍රවෘත්ති වටිනාකමක් ඇතැයි සිතන ඕනෑම සිද්ධියක් පිළිබඳව වාර්තා කළ හැකිය. මෙම හැඳුනුම් පත ඇති ඕනෑම මාධ්‍යවේදියෙකුට ශ්‍රී ලංකාවේ ඕනෑම ස්ථානයකට යාමට හා ඊමට නිදහස තිබෙන බවත්” කියා සිටියේය.⁹⁸

අවසාන අදියර:

2008 සැප්තැම්බර් මස ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයට එරෙහිව අවසාන ප්‍රහාරයකට සුදනම් වූ අතර ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය විසින් සියළුම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා එක්සත් ජාතීන් ගේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට යුද්ධ කලාපයෙන් පිටතට යන මෙන් නියෝග කරන ලද අතර ස්වාධීන මාධ්‍යවේදීන්ට එම කලාපයට ඇතුල් වීම තහනම් කරන ලදී. ඇත්ත වශයෙන්ම එමගින් සිදුවූයේ යුද්ධ කලාපයේ සත්‍ය සිදුවීම් පිටතට වාර්තා වීම වැළැක්වීමයි. එක්සත් ජාතීන් සිය කාර්ය මණ්ඩල එල් ටී ටී ඊ පාලනය යටතේ තිබූ කිලිනොච්චියෙන් ඉවත් කොට ගෙන ආණ්ඩුවේ පාලනය යටතේ ඇති වවුනියාවට ගෙන ගියේය. යුද්ධ කලාපය තුළ දවස වැසියන් 300,000 කට ආසන්න පිරිසක් අවතැන්ව සිටි අතර දෙපාර්ශවයෙන්ම එල්ල වූ ජෛව වෙඩි ප්‍රහාර හේතු කොට ගෙන ඔවුන්ට රැදී සිටින්නට තිබුණේ ආණ්ඩුව විසින් යුද්ධ මුක්ත කලාපය වශයෙන් හඳුන්වන ලද ඉදිරි මාස 8 තුළ ක්‍රමයෙන් කුඩා වි ගිය භූමි භාගයක් තුළය.⁹⁹ ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට ලැබුණ පිළිගත හැකි සාක්ෂි අනුව මෙම යුද්ධ මුක්ත කලාප ඉලක්ක කොට ගෙන දෙපාර්ශවය විසින් ජෛව වෙඩි ප්‍රහාර එල්ල කරන ලද්දේය. මෙම ජෛව ප්‍රහාර රෝහල් වලට එල්ල කරන ලද අතර රෝහල් කාර්ය මණ්ඩල පමණක් නොව රෝගීන් පවා තුවාල ලැබීය.¹⁰⁰

2009 මැයි 18 දින එල් ටී ටී ඊ නායකයින් සියල්ල සටන් භූමියේ දී ඝාතනය වූ බව, රජය තමන් ගේ විජයග්‍රහණය ප්‍රකාශයට පත් කරමින් කියා සිටියේය. එල් ටී ටී ඊ නායකයින් යටත් වීමට සුදනම්ව ඉදිරියට පැමිණි අවස්ථාවේ ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව විසින් ඔවුහු ඝාතනය කළ බවත් පසුව හෙළිදරව් විය.¹⁰¹ යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ සිදු වූ දෑ සියැසින් දුටු තැනැත්තන් යුද්ධ හමුදාව විසින් පවත්වා ගෙන ගිය අවතැන් කඳවුරු වල රඳවනු ලැබීන. මෙලෙස රඳවන ලද සංඛ්‍යාව 300,000 ඉක්ම විය. කාලය ඉකුත් වත්ම යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ සිදු වූ දෑ පිළිබඳව වඩාත් නිවරදි තොරතුරු හෙළිදරව් වන්නට විය. ඒ අනුව දහස් ගණනක් මිය ගිය බවත් ඒ හා සමාන සංඛ්‍යාවක් තුවාල ලැබූ බවත් සනාථ වූයේය. මෙම සංසිද්ධිය මූලික වශයෙන් දෙපාර්ශවය විසින්ම අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් හා මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීමක් ලෙස විශේෂයෙන්ම අන්තර් ජාතික ප්‍රජාව අතර පිළි ගැනීමට ලක් විය.

2009 මැයි මස මූලතිව් රෝහලේ සේවය කළ වෛද්‍යවරුන් පස් දෙනෙක් සිවිල් වැසියන් සමඟ පලා එද්දී අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අත් අඩංගුවට ගෙන වැඩිදුර විමර්ශනය පිණිස පොලිසියට භාර දෙන ලදී. මෙම වෛද්‍යවරුන් දෙදෙනා මූලතිව් රෝහලේ සේවය කළ අවස්ථාවේ දී අන්තර් ජාතික ප්‍රජාවට හා ස්වාධීන මාධ්‍යවේදීන්ට තහනම් කලාපයක්ව තිබූ යුද්ධ කලාපයේ සත්‍ය සිදුවීම් පිළිබඳ යථාර්ථවාදී විනයක් බාහිර ලෝකයට ලබා දීමට සමත් වූවෝය. අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ වෛද්‍යවරුන්ට, රජයේ වෛද්‍යවරුන් වශයෙන් සිටිමින් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයට පක්ෂපාතීව කටයුතු කළ බවටත් යුද්ධ කලාපයේ සිදු වූ සිදුවීම් පිළිබඳ වැරදි තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කළ බවටත් වෝදනා කරනු ලැබීන. ඔවුන් අත් අඩංගුවේ සිටියදීම 2009 ජූලි මාසයේ දී, ආණ්ඩුව විසින් සංවිධානය කරන ලද මාධ්‍ය සාකච්ඡාවකට පෙනී සිටි ඔවුන්, තමන් විසින් කලින්

කරන ලද ප්‍රකාශ එල් ටී ඊ සංවිධානයේ බලපෑම නිසා කළ වැරදි ප්‍රකාශ බව කියා සිටියේය. මෙම වෛද්‍යවරුන් පස් දෙනා ඉන් මාස කිහිපයකට පසු නිදහස් කළ අතර තවදුරටත් රාජ්‍ය සේවයේ නිරත විමට ඉඩ දෙන ලදී. එතැන් පටන් මේ දක්වාම මූලතිව් හි ජංගම රෝහල් පිහිටුවා ගෙන යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට වෛද්‍ය පහසුකම් සපයමින් යථාර්ථය ඇසින් දුටු ඔවුහු අද දක්වාම (2013 මැයි) නිහඩ සිටිති.

2011 මාර්තු මස ප්‍රකාශයට පත් කළ එක්සත් ජාතීන්ගේ විද්වත් කමිටුව සිය වාර්තාවෙන් “ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වන පිළිගත හැකි වෝදනා ඔප්පු කළහොත් එරට අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය හා අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් නීතිය ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදාව මෙන්ම එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය ද බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය වී ඇති බව සනාථ වෙයි.¹⁰² ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය විසින් වින්දිතයින් ගෙන් ලබා ගත් පාපෝච්චාරණ මත ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධ අපරාධ පිළිබඳ එළඹී නිගමනයන් රාශියක් එක්සත් ජාතීන් ගේ විද්වත් කමිටුව විසින් යළි සනාථ කොට තිබේ.¹⁰³

එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහලේකම් විසින් පත් කළ විද්වත් කමිටුව “ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව වහාම යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී සිදු වූයේ යැයි කියනු ලබන අන්තර් ජාතික මානවීය හා මානව හිමිකම් නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම් පිළිබඳ වෝදනා වහාම විභාග කළ යුතු බවට නිර්දේශ කරමින්, මෙම සංසිද්ධීන් හා සම්බන්ධ තොරතුරු අනාගත ප්‍රයෝජනය පිණිස සංරක්ෂණය කළ යුතු බවද කියා සිටියේය.”¹⁰⁴

යුද්ධ විජයග්‍රහණය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම පිණිස පාර්ලිමේන්තුව අමතා පවත්වන ලද දේශනයේ දී ජනාධිපති රාජපක්ෂ දේශපාලන බලය ඒක රාශී කිරීමේ සිය අභිලාෂය ප්‍රකාශයට පත් කළේය. ශ්‍රී ලංකාවේ තවදුරටත් සුළු ජාතීන් කියා කොටසක් නොමැති බව ප්‍රකාශ කළ ඔහු, මෙරට සිටින්නේ මිනිසුන් දෙවර්ගයක් යැයි කියා සිටියේය.” එක් කොටසක් රටට ආදරය කරයි. අනික් කණ්ඩායම තමන් උපන් රටට ආදරයක් නැති සුළුතරයයි”¹⁰⁵ මහින්ද රාජපක්ෂ ගේ “අප සමඟ” එසේ නැත්නම් “ අපට එරෙහිව” යන ප්‍රවේශය නැවත නැවතත් සිය දේශපාලන කථා වලදී අවධාරණය කළ අතර එමඟින් සිය දේශපාලන විරුද්ධවාදීන්, මාධ්‍යවේදීන් හා මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් “උපන් රටට ආදරයක් නැති පිරිසක් වශයෙන්” හංවඩු ගසන ලදී.

3 යුද්ධයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාව: බලය සංකේන්ද්‍රනය වීම (2009 සිට වර්තමානය දක්වා)

2009 යුද්ධය නිමා විමත් සමඟම, බලධාරීන් විසින් තමන්ට එල්ල වන දේශපාලන අභියෝග වලට මුහුණ දීම පිණිස, ශ්‍රී ලංකාව පුරාම දේශපාලන බලය සංකේන්ද්‍රනය කර ගැනීමට පියවර ගත් අතර, අළුතින් අල්ලා ගත් ප්‍රදේශ පිරමින් විසම්මුතිකවාදීන් හා ද්‍රෝහීන් හමා යෑම ආරම්භ කළේය. ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති හා මානව හිමිකම් වගවීම පිළිබඳ විවේචනය කරන සිවිල් සමාජ සාමාජිකයින් හා අන්තර් ජාතික රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන එල් ටී ඊ ඊ යට පක්ෂපාත ඩයිසංගෝරාව සමඟ සම්බන්ධකම් ඇති ශ්‍රී ලංකාව හෙළා දකින කණ්ඩායමක් ලෙස හඳුන්වන්නට පසුබට නොවීය.¹⁰⁶

යුද්ධයෙන් පසු මහින්ද රාජපක්ෂ ගේ බලයට ප්‍රථම අභියෝගය එල්ල කරන ලද්දේ 2010 ජනාධිපතිවරණයට ඉදිරිපත් වූ හිටපු යුද්ධ හමුදා ආඥාපති සරත් ගෝත්සේකා විසිනි. 2009 මැයි මාසයේ යුද්ධය නිල වශයෙන් අවසාන වීමත් සමඟම යුද්ධ හමුදා සේවයෙන් ඉවත් වූ සරත් ගෝත්සේකා 2010 ජනාධිපතිවරණයට අපේක්ෂකයෙක් වශයෙන් ඉදිරිපත් විය. මේ අතර 2009 දෙසැම්බර් මස සන්චේ ලීඩර් පුවත් පතට සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් ලබා දෙමින් සරත් ගෝත්සේකා, ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ විසින් යුද්ධ හමුදාවට භාර විමට පැමිණි එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයින් කිසිදු වගවිභාගයකින් තොරව වෙඩි තබා ඝාතනය කිරීමට නියෝග කළ බවට ප්‍රකාශයක් කළේය.¹⁰⁷ මෙම ලිපිය පළ වීමෙන් පසු යුද්ධය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළත් ඉන් පිටතත් විශාල ආන්දෝලනයක් හට ගත්තේය. ජනාධිපතිවරණයෙන් සරත් ගෝත්සේකා පරාජයට පත් වූ අතර මැතිවරණය නිමා වී ටික දිනකදී සරත් ගෝත්සේකා ඔහු ගේ ආධාරකරුවන් පිරිසක් සමඟ රාජ්‍ය විරෝධී කුමන්ත්‍රණයක නිරත වියැයි යන වෝදනය මත අත්අඩංගුවට ගත්තේය.¹⁰⁸

සරත් ගෝත්සේකා ගේ දේශපාලන පදනම අඩපණ කිරීම පිණිස ආණ්ඩුව සිය විරුද්ධවාදීන් ප්‍රබල ලෙස මර්දනය කිරීම දියත් කළේය. ආරක්ෂක හමුදා සාමාජිකයින්, මාධ්‍ය හා අනෙක් වෘත්තීන් හි නියැලී තැනැත්තන් හමා යන්නට ගත් ආණ්ඩුව ස්ථාන මාරු, සේවයෙන් පහ කිරීම්, තර්ජනය කිරීම්, අත් අඩංගුවට ගැනීම් හා පහර දීම් ඊට ඇතුළත් වූ ප්‍රධාන උපාය මාර්ග වූයේය.¹⁰⁹ මෙම පීඩනය නොඉවසූ බොහෝ දෙනෙක් රට හැර පලා ගියෝය.

2010 ජූලි මාසයේ දී බී බී සී රූපවාහිනී සේවයේ හාඩ් ටෝක් නම් වූ වැඩ සටහනට සහභාගි වූ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා රජයට හා රටට පැමිණි එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින් යුද්ධ හමුදාව විසින් ඝාතනය කළේ යැයි ප්‍රකාශ කිරීම මඟින් රට පාවා දෙන්නේ යැයි කියා සිටියේය. සම්මුඛ සාකච්ඡාකරු " සරත් ගෝනිසේකා යුද්ධයේ දී සිදු වූ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ ස්වාධීන විමර්ශනයක දී තමා සාක්ෂි දීමට සූදනම් යැයි" ප්‍රකාශ කොට ඇති බව ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා ගේ අවධානයට ලක් කළ විට ඉතා තදින් කෝප වූ ඔහු " ඒක ජාති දෝහි වැඩක්. එයා ඒක කළොත් මං එයාව එල්ලනවා" යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේය.¹¹⁰

2010 අගෝස්තු මාසයේ දී අප්‍රසිද්ධ යුද්ධ හමුදා අධිකරණයක් ඉදිරියේ පවත්වන ලද නඩු විභාගයකදී තවදුරටත් හමුදා සේවයේ සිටිය දී දේශපාලන කටයුතු වල නිරත වීම යන චෝදනාව යටතේ කෝටි මාර්ෂල් කරන ලද අතර සියළුම හමුදා නිලතල ඔහු ගෙන් ආපසු ගන්නා ලදී. පවත්වන ලද තවත් මිලිටරි නඩු විභාගයකදී ආයුධ ගෙන්වීම සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ චෝදනාවන්ට වරදකරු කොට මාස 30 ක සිර දඬුවමකට යටත් කළේය.

සරත් ගෝනිසේකා මහතා තමා විසින් සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පතට කරන ලද ප්‍රකාශය ඉල්ලා අස් කර ගන්නා ලද නමුත් එම ප්‍රකාශය පදනම් කොට ගෙන ඔහුට විරුද්ධව කොළඹ උපරිමාධිකරණයෙහි පනවන ලද විභාගය ඉදිරියට ගෙන ලදී. නඩු තීන්දුව 2011 නොවැම්බර් මස ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර අධිරකණය සරත් ගෝනිසේකා තුන් අවුරුදු සිර දඬුවමකට යටත් කොට තිබුණි. 2012 මැයි මාසයේ දී සරත් ගෝනිසේකාට ජනාධිපති සමාව ලැබූ නමුත් මේවන තෙක් තමාට සමාව දෙන ලද්දේ කුමන කොන්දේසි යටතේ දැයි තමා නොදන්නා බව ඔහු ප්‍රකාශ කළේය.¹¹¹

විධායක බලය ප්‍රසාරණය කිරීම:

ද්විධ ජනතාව ගේ ඉල්ලීම් වලට කන් දීමක් හා ජනතාවට බිම් මට්ටමින් වගකියන දේශපාලන ව්‍යුහයක් සඳහා දේශපාලන බලය විමධ්‍යගත කිරීම පිණිස තිබූ ප්‍රවණතාවය ආපස්සට කරකවමින්, යුද්ධය නිමා වීම හා ඊට සමගාමීව විසම්මුතිකවාදීන් මෙල්ල කිරීමත් සමගම නැවත දේශපාලන බලය මධ්‍යගත කිරීම ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබේ. මෙම ප්‍රවණතාවයේ ප්‍රථම ගොදුර බවට පත් වූයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථානුකූලව පිහිටුවා තිබූ ස්වාධීන කොමිෂන් සභාය.

නමුත් 1972 ව්‍යවස්ථාවේ සිටම බලයට පත් වූ ශ්‍රී ලංකික දේශපාලන නායකයින් මහජනයා අතර මතභේදයට තුඩු දෙන එසේත් නැත්නම් මානව අයිතීන් සීමා කරන පනත් "ජාතියේ හිත සුව පිණිස වහා අවශ්‍ය වන්නා වූ පනත් කෙටුම් පනත් " වශයෙන් සලකා කඩිනමින් සම්මත කර ගැනීමේ සම්ප්‍රදායක් ගොඩ නගා ගෙන තිබුණි.¹¹² මීට අමතරව ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත හා අවලංගු කරන තෙක් හදිසි නීති රෙගුලාසි ද භාෂණයේ නිදහස සහ ප්‍රකාශනය ඇතුළු අදහස් පළ කිරීමේ නිදහස සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස හා සමාගමයේ නිදහස අහිමි කරමින් අත් අඩංගුවට ගනු ලබන තැනැත්තන් විවිධ වධහිංසා හෝ කෲර අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිලිවලට නැතහොත් දඬුවමකට යටත් කිරීම වැනි දැඩි දඬුවම් දෙන නීති සම්මත කර ගැනීමට පාවිච්චි කරන ලදී. එහෙත් යුද්ධයෙන් පසු රාජ්‍ය බලය සංකේන්ද්‍රනය කරන නීති රීති සම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව සිය විරෝධය පළ කිරීමට පසුබට නොවූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් කැපී පෙනුනේ මෙරට නීති ක්‍ෂේත්‍රයෙහි නියුක්ත විවිධ වෘත්තිකයන්ය.¹¹³

ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් නීතීවේදීන්ට අනුව මෙබඳු නීති රීති විධායක බලය සංවරණය හා තුලනය කිරීම පිණිස තිබෙන ඉඩකඩ අහුරන අතර යෝජිත පනත් කෙටුම්පත් සම්බන්ධයෙන් මහජනයාට සිය අදහස් දැක්වීමට තිබෙන අවස්ථා ද අහිමි කරයි.¹¹⁴

2010 සැප්තැම්බර් 8 වන එබඳු ජාතික වැදගත්කමකින් යුත් පණතක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලද 18 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මඟින්, 2001 සම්මත කරන ලද 17 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ පිහිටු වන ලද උසස් තනතුරු වලට පුද්ගලයින් පත් කිරීමේ දී එම කාර්ය ස්වාධීන ව ඉටු කිරීම පිණිස පාර්ලිමේන්තුවේ සියළු පක්ෂ නියෝජනය වන පරිදි සකස් කොට තිබූ ව්‍යවස්ථාදායක සභාව, අහෝසි කරමින් එම බලය ජනාධිපතිවරයා වෙතට පවරා ගන්නා ලද්දේය. ඒ යටතේ පහත දැක්වෙන කොමිෂන් සභාවලට සාමාජිකයින් පත් කිරීමේ බලය ජනාධිපතිවරයා සතු විය.

- **මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව:** ශ්‍රී ලංකිකයින් ගේ ව්‍යවස්ථානුකූල අයිතීන් නියාමනය කිරීම හා උල්ලංඝනය වන අවස්ථාවන්හි විමර්ශනය කිරීම පිළිබඳ වගකීම හා මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හා ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම මෙම ආයතනය සතුය.
- **ජාතික පොලිස් කොමිෂන් සභාව:** පොලිස් කොමිෂන් සභාව සතු තිබූ පත් කිරීම් උසස් කිරීම්

මාරු කිරීම් විනය පරීක්ෂණ හා සේවයෙන් පහ කිරීමේ බලතල 18 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරන පොලිස්පතිවරයා වෙත පවරන ලදී. මේ අනුව වර්තමාන පොලිස් කොමිෂන් සභාවට ඉතිරි වී ඇත්තේ පොලිස් නිලධාරීන්ට එරෙහිව මහජනයා විසින් කරනු ලබන පැමිණිලි විභාග කිරීම පමණි.¹¹⁵

- **අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව:** අධිකරණ සේවයේ පත් කිරීම් හා මානව සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ වගකීම් දරන කොමිෂන් සභාව.

“18 වන සංශෝධනයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද (අධිකරණ සේවයට) පත් කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වයට විශේෂ තර්ජනයක් ගෙන එයි. ජනාධිපතිවරයා සිය ව්‍යවස්ථානුකූල පත් කිරීමේ බලය, අග විනිසුරු අභියාචනා අධිරණයේ සභාපති ඇතුළු සාමාජිකයින් අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයින් හා සභාපති නීතිපතිවරයා හා පාර්ලිමේන්තුවේ මහලේකම්වරයා පත් කිරීම දක්වා විහිදුවයි. මීට අමතරව ජනාධිපතිවරයා 18වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් පාර්ලිමේන්තු ස්වාධිපත්‍ය යටපත් කරමින් සිය ආධිපත්‍ය පාර්ලිමේන්තුවටත් දිගු කරයි. තමාට අභිමත අවස්ථාවක පාර්ලිමේන්තුව ඇමතීමට තිබෙන බලය නිසා පාර්ලිමේන්තු වරප්‍රසාදවල රැකවරණය ඔහුලැබෙන අතර ව්‍යවස්ථාදායකට බලපෑමට ඉඩකඩ ලබා ගනිමින් විධායකයන් ව්‍යවස්ථාදායකයන් අතර තිබූ බල බෙදීම අහෝසි කරයි” විශ්‍රාමලත් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු සී වි විගේන්ද්‍රවරන් විසින් අධිකරණ සේවා සංගමයේ වාර්ෂික සම්මේලනය අමතා කළ දේශනය 2012 දෙසැම්බර් 22

18 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ තිබූ “දෙවරක් ජනාධිපති ධුරයට තෝරා පත් කර ගනු ලැබූ කිසිම තැනැත්තෙක් ඉන් පසුව එම ධුරයට පත් කර ගනු ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවන්නේය යන වගන්තිය සංශෝධනය කරමින් ජනතාව විසින් නැවත පත් කරනු ලබන්නේ නම් ජනාධිපතිවරයා එම ධුරයට හිමිකම් කියන බවට සංශෝධනය කරන ලදී.”

අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය උදුරා ගැනීම:

2013 ජනවාරි මාසයේ අගවිනිසුරුවරයාට එරෙහිව ඉදිරිපත් කරන ලද දෝෂාභියෝගය¹¹⁶, කලක පටන් විධායකයන් අධිකරණයන් අතර පැවති බල අරගලය පුපුරා යාමක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකියි.

මේ සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන් ගේ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර් ජාතික සම්මුතිය ඉතා පැහැදිලිව අධිකරණයන් ඉදිරියේ කවර අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳින්නේ දැයි දක්වා ඇත. සියලු දෙනාම අධිරණය සහ විනිශ්චයාධිකණ ඉදිරියේ එක සමාන වන්නාහ. සෑම කෙනෙකුටම තමාට විරුද්ධව නගා ඇති ඹීනෑම සාපරාධි චෝදනාවක් සම්බන්ධව නීතිය විසින් ප්‍රතිෂ්ඨාපිත ප්‍රවීණ ස්වාධීන සහ අපක්ෂපාත විනිශ්චයාධිකරණයක් විසින් කරනු ලබන සාධාරණ හා ප්‍රසිද්ධ නඩු විභාගයකට හිමිකම් ඇත්තේය.¹¹⁷

2012 ජූලි මාසයේ දී මන්නාරම මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් තමාට කැබිනට් අමාත්‍යවරයෙකු වන රිෂාඩ් බදුර්දීන් මහතා, මුස්ලිම් හා ද්‍රවිඩ ධීවරයින් දෙපිරිසක් අතර ඇති වූ ගැටුමකට අදාළව තමා විසින් විභාග කරන නඩුවක තීන්දුව වෙනස් කරන මෙන් ඉල්ලා තර්ජනය කළ බව අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවට පැමිණිලි කොට සිටියේය.¹¹⁸ මන්නාරම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාකාරී මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ගෙන් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට ලැබුණ තොරතුරු අනුව අමාත්‍යවරයා ගේ පළමු දුර කථනයෙන් පසුව එනම් ජූලි 18 වන දින මහේස්ත්‍රාත්වරයා ගේ තීන්දුවට විරෝධය පළ කරමින් කණ්ඩායමක් මන්නාරම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය වට කරන ලදී. මෙම කණ්ඩායම මෙහෙයවන ලද්දේ ඉහත කී අමාත්‍යවරයා විසින් යැයි චෝදනා එල්ල විය. කළහකාරී ලෙස හැසුරුන කණ්ඩායම

අධිකරණ පරිශ්‍රයට ගල් මුල් ප්‍රහාරයක් එල්ල කළ අතර පොලීසිය විසින් කණ්ඩායම විසුරුවා හැරීමට කළුළු ගැස් ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන ලද්දේය. මේ අතර අමාත්‍යවරයා අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව දුර කථනයෙන් අමතා මන්තාරම මහේස්ත්‍රාත්වරයා වහාම ස්ථාන මාරු කරන මෙන් යෝජනා කරන තිබුණි. මෙම යෝජනාව අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේය. අමාත්‍යවරයා ගේ ක්‍රියාව විනිසුරුවන් හා නීතිවේදීන් ගේ ද දැඩි විවේචනයට ලක් වූ අතර ඔවුහු ශ්‍රී ලංකාව පුරාම එක් දිනක අධිකරණ කටයුතු වර්ජනය කරමින් මහේස්ත්‍රාත්වරයාට තර්ජනය කිරීම හා ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා වහාම අත්අඩංගුවට ගන්නා මෙන් ඉල්ලා සිටියේය.¹¹⁹ මේ අතර ජනාධිපතිවරයා ස්වාධීන පුවත් පතක් වන “ සන්ඩේ ටයිම්ස්” පුවත් පතෙහි දේශපාලන ලියුම්කරු සමඟ කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී, අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවට අමාත්‍යවරයා ගේ මැදිහත්වීම ආරක්ෂා කරමින් මේසේ ප්‍රකාශ කොට තිබුණි. “ ඒකේ කිසිම වැරද්දක් නැහ. මිනිස්සු මන්ත්‍රී කෙනෙක් ළඟට නොයා කා ළඟට යන්නද?. පැමිණිලි කරපු කට්ටිය අතරේ නීතිඥවරයෙකුත් සිටියා.”¹²⁰ ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ සේවයේ නියුතු ජ්‍යෙෂ්ඨ නීතිවේදීන් විසින් අමාත්‍ය රිෂාඩ් බදුර්දීන් මන්තාරම මහේස්ත්‍රාත් ඇන්ටනි ජුඩ්‍යන් මහතාට 2012 ජූලි 17 හා 18 වන දිනයන් හි දුරකථනයෙන් තර්ජනය කරමින් අධිකරණයේ කටයුතු වලට මැදිහත්වීම, මහේස්ත්‍රාත්වරයා මාරු කිරීමට යෝජනා කිරීම හා අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්ට තර්ජනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයට අපහාස කිරීම යටතේ නඩු පවරනු ලැබූ අතර එම නඩුව නැවත විභාග කිරීම 2013 ජූනි 24 දිනට නියම කොට ඇත.¹²¹

මේ අතර ඉහත කී සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් විස්තරාත්මක තොරතුරු පළ ශ්‍රී ලංකා මීරර් වෙබ් අඩවි කාර්යාලය අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මුද්‍රිතව ලදී.¹²² ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කළ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙන්සම් විභාග කිරීමට අධිකරණය අවසර දෙන ලද්දේය.¹²³ මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් මහත් ආන්දෝලනයක් හට ගත් අතර¹²⁴ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වයට හානියක් වේ යැයි බිය සැක පළ කරන්නට පටන් ගත්තේය.¹²⁵

2012 සැප්තැම්බර් 18 වන දින ජනාධිපතිවරයා විසින් ජාතික හදිසි වැදගත් කමක් ඇති පණක් කෙටුම්පතක් වශයෙන් හඳුන්වන ලද “දිවි නැගුම” පණක් කෙටුම්පත පිළිබඳ සිය තීරණය ප්‍රකාශ කරමින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය එම පණක් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවෙන් හා සියළුම පළාත් සභා වලින්ද නීතියක් බවට පත් වීමට පෙර සම්මත විය යුතු යැයි කියා සිටියේය.

මෙම පනත හඳුන්වන ලද්දේ 1995 අංක 30 දරන පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය, 1996 අංක 18 දරන පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා දක්ෂිණ සංවර්ධන අධිකාරිය සහ 2005 අංක 26 දරන පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරිය යන අධිකාරීන් ඒකාබද්ධ කිරීම මගින් දිවි නැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන සහ සඳහන් කරනු ලබන දෙපාර්තමේන්තුවක් පිහිටුවීම සඳහා ද; ග්‍රාමීය මට්ටමින් දිවි නැගුම ප්‍රජාමූල සංවිධාන පිහිටුවීම සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සහ ජාතික මට්ටමින් සම්බන්ධීකරණ ජාලයක් සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම සඳහා ද; දිවි නැගුම ප්‍රජාමූල බැංකු සහ දිවි නැගුම ප්‍රජාමූල බැංකු සමිති පිහිටුවීම සඳහා ද; 1995 අංක 30 දරන ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය පනත, 1996 අංක 18 දරන ශ්‍රී ලංකා දක්ෂිණ සංවර්ධන අධිකාරිය පනත සහ 2005 අංක 26 දරන ශ්‍රී ලංකා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරිය පනත ඉවත් කිරීම සඳහා ද; ඒ හා සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කරුණු සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතක් වශයෙනි. යෝජනා දිවිනැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ජනාධිපති සෞභෝග්‍යරූ බැසිල් රාජපක්ෂ විසින් අමාත්‍යවරයා දරන ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතට පත් කර තිබුණි. ආණ්ඩුව අධිකරණයේ තීරණය පිළිබඳ සතුටට පත් නොවූ අතර බැසිල් රාජපක්ෂ අමාත්‍යවරයා ද සහභාගි වූ ආණ්ඩුව විසින් ම සංවිධානය කරන ලද ජනරැළි පාර්ලිමේන්තුව අවට පත් වමින් ඊට ජනතාව ගේ පූර්ණ සහයෝගය ඇති බව පෙන්වීමට උත්සාහ දරන ලදී.¹²⁶

අධිකරණයේ ස්වෛරීභාවය ප්‍රදර්ශනය කළ මෙම සිදුවීමට සමාන්තරව සිදු වූ වැදගත් සිදුවීමක් නම් දිවි නැගුම පණත සම්මත කළ දිනම අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් පුවත් පත් නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් “ අධිකරණයට හා අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවට මුදිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍යයන් විසින් කරනු ලබන පදනම් විරහිත විවේචන පිළිබඳව” චෝදනා කළ අතර “එය අධිකරණයත් හා අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවත් පහත් කොට සැලකීමේ කුමන්ත්‍රණයක්” බවත් එහි අවසාන අරමුණ අධිකරණයේ හා අධිකරණ කොමිෂන් සභාවේ ස්වාධීනත්වය හා නීතියේ ආධිපත්‍ය විනාශ කිරීම බවත්” ප්‍රකාශ කළේය.¹²⁷ අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම් මංජුල තිලකරත්න මහතා විසින් නිකුත් කළ ප්‍රකාශයෙහි තවදුරටත් මේසේ ද සඳහන් විය. “ අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව විවිධ තරාතිරමේ පුද්ගලයින් ගේ තර්ජන හා අවහිර කිරීම් වලට භාජනය වෙයි”. 2012 සැප්තැම්බර් මස අවසාන භාගයේ දී මාධ්‍ය සාකච්ඡාවකදී “ අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව වෙනුවෙන් තමා නිකුත් කළ නිවේදනයේ සඳහන් කරුණු වලට අමතරව යමක් තමාට කිව නොහැකි නමුත් එම ප්‍රකාශය නිකුත් කිරීමෙන් පසු තමාට පුද්ගලික අවදනමක් ඇතැයි හැඟෙන බව” කියා සිටියේය.¹²⁸

2012 සැප්තැම්බර් 21 දින, සියළුම විනිසකරුවන් ගෙන් සමන්විත අධිකරණ සේවා සංගමය ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින් “ අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම් විසින් 2012 සැප්තැම්බර් මස 8 වන දින නිකුත් කරන ලද නිවේදනය කොමිෂන් සභාවේ නිල කටයුතු සම්බන්ධයෙන් විවිධ පාර්ශවයන් ගෙන් කෙරෙන මැදිහත් වීම් පිළිබඳ සිය අසතුට ප්‍රකාශ කරන අතරම අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් නීතියේ ආධිපත්‍ය හා අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය ආරක්ෂා කිරීම පිණිස ගන්නා උත්සාහය අගය කරන බව ද සඳහන් කළේය. මෙම කාර්යන් සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව ගන්නා ලබන කවර පියවරක් සම්බන්ධයෙන් වුවද සිය සංගමයේ උපරිම සහයෝගය ලැබෙන බවද එම ප්‍රකාශයේ තවදුරටත් සඳහන් වූයේය.”¹²⁹

අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම් මංජුල තිලකරත්න මහතාට පහර දීම:

2012 ඔක්තෝබර් මස 7 දින එනම් අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්වරයා වශයෙන් මංජුල තිලකරත්න මහතා සිය ප්‍රකාශය නිකුත් කොට සති තුනක් ඉක්ම යාමටත් පෙර ඔහුට පිස්තෝලයක් පෙන්වා ඔහු වාඩිවී සිටී මෝටර් රථයෙන් එළියට ගෙන පහර දීමට තැත් කර තිබුණි. ඔක්තෝබර් 8 වන දිවයින් පුරා සියළුම විනිසුරුවන් හා නීතිවේදීන් උසාවි කටයුතු වලින් වැළැකී මෙම සිද්ධියට සිය විරෝධය පළ කරන ලදී. කොළඹ මහාධිකරණ සංකීර්ණය ඉදිරිපිට පැවති විරෝධතාවයට සිය ගණනක් නීතිවේදීන් සහභාගි වූ අතර, ඔවුහු සංකේතාත්මකව මිනී පෙට්ටියක අනුරුවක් අධිකරණ භූමියෙහි පුළුස්සන ලැබුවෝය¹³⁰.

අගවිනිසුරු ශ්‍රීයානී බණ්ඩාරනායක මහත්මියට එරෙහි දෝෂාභියෝගය:

2013 ජනවාරි මාසයේ දී අගවිනිසුරුවරිය ගේ පෞද්ගලික හා වෘත්තීය විෂමාවාර පැවැත්ම පදනම් කොට ගෙන පාර්ලිමේන්තුව විසින් ඇයට විරුද්ධව සම්මත කරන ලද දෝෂාභියෝග යෝජනාව විධායකය විසින් නව ව්‍යවස්ථා අර්බුදයක් නිර්මාණය කිරීමක් වශයෙන් සලකනු ලැබින. 2012 නොවැම්බර් 1 වන දින එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානයේ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරු 117 දෙනෙකු විසින් අත්සන් කරන ලැබූ අගවිනිසුරුවරියට එරෙහි දෝෂාභියෝග යෝජනාව පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායකවරයාට බාර දෙන 2012 නොවැම්බර් 7 වන දින කථානායකවරයා අගවිනිසුරුවරියට එරෙහිව චෝදනා 14 ක් සහිත දෝෂාභියෝගයක් තමා වෙත බාර දී ඇතැයි පාර්ලිමේන්තුවට ප්‍රකාශ කළේය. ආණ්ඩු පක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරුන් 7 දෙනෙකු

ගෙන් හා විරුද්ධ පක්ෂ මන්ත්‍රීන් 4 දෙනෙකු ගෙන් සංයුක්ත සාමාජිකයින් 11 දෙනෙකු ගෙන් සමන්විත පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාව නොවැම්බර් මාසයේ දී නම් කරන ලදී. අගවිනිසුරුවරයාට එරෙහිව ඇති චෝදනා විභාගය නොවැම්බර් මස 23, දෙසැම්බර් 4 හා 6 වන දිනයන් හි විභාග කළ අතර, තේරීම් කාරක සභාවේ ක්‍රියාපටිපාටියට විරෝධය පළ කරමින් අගවිනිසුරුවරයා තේරීම් කාරක සභාවේ කටයුතු වලින් දෙසැම්බර් 6 වන දින ඉවත් වූවාය. දෙසැම්බර් 7 වන දින විරුද්ධ පක්ෂ සාමාජිකයින් 4 දෙනා ද කාරක සභාවේ වැඩ කටයුතු වලින් ඉවත් විය. තේරීම් කාරක සභාවේ වාර්තාව 2012 දෙසැම්බර් 8 වන දින පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී. අගවිනිසුරුවරයාට එරෙහිව නගා තිබූ චෝදනා 14න් 5ක් පමණක් තේරීම් කාරක සභාව සැලකිල්ලට ගෙන තිබූ අතර ඇය සිය ධුරයෙන් ඉවත් කිරීමට එම චෝදනා ප්‍රමාණවත් බව තේරීම් කමිටුවේ මතය විය.

2013 ජනවාරි 01 දින ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් අගවිනිසුරුවරයාට එරෙහිව චෝදනා විභාග කිරීමට පාර්ලිමේන්තු කාරක සභාවට බලයක් නැති බවත් දෝෂාභියෝගය ව්‍යවස්ථානුකූල නොවන බවත් තීන්දු කළේය. අගවිනිසුරුවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තු කාරක සභාවේ තීරණයට විරුද්ධව අභියාචනා අධිකරණය වෙත ඉල්ලීමක් කළ අතර 2013 ජනවාරි 7 දින අභියාචනාධිකරණය දෝෂාභියෝගය ප්‍රතික්ෂේප කළේය.

අගවිනිසුරුවරයාට එරෙහි දෝෂාභියෝගය 2013 ජනවාරි 10 හා 11 වන දිනයන් හි පාර්ලිමේන්තුවේ විවාදයට භාජනය කොට සම්මත කරන ලදී. ජනවාරි 13 දින ජනාධිපතිවරයා අගවිනිසුරුවරයා ධුරයෙන් ඉවත් කිරීමේ පාර්ලිමේන්තු යෝජනාවට සිය අනුමැතිය දෙන ලද්දේය.^{131 132} අගවිනිසුරුවරයා ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ දී ඇයට සිය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රමාණවත් අවස්ථාවක් ලබා නොදුන් බැවින් ඉහත කී තීරණ පක්ෂපාතී මෙන්ම අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වයට හානි කර බැවින් වර්තමාන අගවිනිසුරුවරයා වෙනුවට පත් කරන අනුප්‍රාප්තික විනිසුරුවරයා වර්ජනය කිරීමට 2012 දෙසැම්බර් 15 දින රැස්වූ ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් තීරණය කළේය. නමුත් පසුව සිය සේවාදායකයින් ගේ හා අධිකරණ කටයුතු වල අඛණ්ඩතාවය ආරක්ෂා කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය සිය තීරණය වෙනස් කරමින් අධිකරණ කටයුතු වලට සහභාගි වීමට තීරණය කළේය.¹³³

ඉහත කී සංසිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් ෆරයිඩේ ෆෝරම් වෙනුවෙන් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළ ජයන්ත ධනපාල හා සුරියා වික්‍රමසිංහ මේසේ සඳහන් කළේය.

“දේශපාලනික අභිලාෂයන් විසින් මෙහෙයවනු ලැබූ දෝෂාභියෝගය විසින් අගවිනිසුරුවරයාට ස්වභාවික නීතියේ පිළිසරණ ලැබෙන බවට සහතිකයක් නොවූ අතර ඇයට ඉතාමත් රළු ලෙස පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභා සැසි වාර වලදී සලකනු ලැබූවාය. එමඟින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය සතු බලතල හැල්ලුවකට ලක් කළේය. ස්වාධීනව පැන නැගුණ විරෝධතා ව්‍යාපාරයන්ට පොලිසිය බලා සිටියදීම ආණ්ඩු පක්ෂයේ දේශපාලන මැරවරයන් පහර දෙන ලදී. මේ සියල්ලකම මෙරට පුරවැසිභාවයට පාලක පක්ෂය විසින් එල්ල කරන ලද සැලසුම් සහගත ප්‍රහාරයක් පිළිබඳ ආදර්ශයක් වෙයි. බල බේදීමේ මූල ධර්මයෙහි එක් අංගයක් පාර්ලිමේන්තු ස්වාධීනතාවයෙහි රැදී තිබෙන අතර මෙම දෝෂාභියෝගය පාර්ලිමේන්තු වනාහි අන් කිසිවක් නොව විධායකයේ වලිගයක් බව සනාථ කරයි.”¹³⁴ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස්වරයා ගේ ප්‍රකාශකයා වන රූපටි කෝල්විල් 2013 ජනවාරි 18 වන දින ප්‍රකාශයක් කරමින් මේසේ කීවේය. “ විධායක බලය අයුතු ලෙස භාවිතා කිරීම පිළිබඳ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් තිබෙන රටක ශ්‍රී ලංකාව. ස්වාධීන සංවරණ හා තුලන ක්‍රමයක මූලිකාංගය වන අධිකරණ බලතල ඩැහ ගැනීම පිණිස තබන ලද මෙම පියවර සියළුම ශ්‍රී ලංකිකයින් ගේ අවධානයට යොමුවිය යුතු කාරනයකි.”¹³⁵

අභියාචනාධිකරණයේ විනිසුරුවන් වන එස් ස්කන්ධරාජා හා අනිල් ගුණරත්න යන විනිසුරුවන්ට එරෙහි තර්ජන:

දෝෂාභියෝගයට එරෙහිව ක්‍රියාකළ නීතිවේදීන්ට අනුව දෝෂාභියෝගය පිළිබඳ අභියාචනා අධිකරණයේ තීන්දුව ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර දින සවස නිර්නාමික දුරකථන ඇමතුමකින් අභියාචනා අධිකරණයේ සභාපති විනිසුරු එස් ස්කන්ධරාජා ඇමතු පුද්ගලයෙක් ඔහුට පසු දින අධිකරණයට නොපැමිණෙන ලෙස කියා සිටියේය. මෙබඳුම දුරකථන ඇමතුමක් අභියාචනා විනිසුරු අනිල් ගුණරත්න වෙතට ලැබී තිබුණ බව වාර්තා විය. මෙම විනිසුරුවන් දෙපොලම මෙම සිද්ධිය පිළිබඳව පොලිසියට පැමිණිලි කොට තිබුණි.¹³⁶

මෙම දෝෂාභියෝගය නැවත වරක් ආණ්ඩුව අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස විනිසුරුවන් මෙන්ම නීතිවේදීන් ද මහභගට කඳවුර ලදී. 2013 ජනවාරි 13 දින දෝෂාභියෝගයට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් සංවිධානය කළ විරෝධතා පෙළපාලියකට පොලු හා මුගුරු රැගත් කණ්ඩායමක් විසින් පහර දෙන ලද බව වාර්තා විය.¹³⁷

ආණ්ඩුවේ මාධ්‍යයන් විසින් ද දෝෂාභියෝගය විවේචනය කළ තැනැත්තන්ට දැඩි විවේචනා එල්ල කරන ලදී.¹³⁸ ආණ්ඩුව සතු ඩේලි නිව්ස් පුවත්පත ජනවාරි 17 දින පළ කළ වාර්තාවක් මගින් ස්වාධීන නීතිවේදීන් යැයි කියනු ලැබූ කණ්ඩායමක් කනිෂ්ඨ නීතිවේදීන් ගෙන් ඉල්ලීමක් කරමින් (අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය පිණිස වන) නීතිඥ සාමූහිකය නම් ඊනියා සංවිධානය සමග ගණුදෙනු කොට සිය වෘත්තීය ගෞරවයට හානි කර නොගන්නා මෙන් ඉල්ලා සිටින ලදී.” එම ලිපිය විසින් නීතිඥ සාමූහිකය නම් සංවිධානය විවිධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් අරමුදල් සපයන හා බංකොලොත් දේශපාලනඥයින් මෙහෙයවන සංවිධානයකි”

2013 ජනවාරි 13 දින හිටපු නීතිපති හා ජනාධිපති උපදේශක මෝහන් පීරිස් මහතා 43 වන අගවිනිසුරුවරයා වශයෙන් දිවුරුම් දෙන ලදී. මොහාන් පීරිස් මහතා මෙම තනතුරට පත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය සිය කණස්සල්ල පළ කරන අතර ඔහු කොපමණ දුරට විශේෂයෙන්ම මානව හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීනව කටයුතු කිරීමට හැකියාවක් ඇත්තෙක් දැයි එම සංවිධානය ප්‍රශ්න කරයි. නීතිපතිවරයා වශයෙන් මෙන්ම ජනාධිපති උපදේශකවරයා වශයෙන් ද ඔහු කිහිප අවස්ථාවක්ම ජීනීවා හි මානව හිමිකම් කවුන්සිලය ඉදිරියේ රජය නියෝජනය කරමින් ආණ්ඩුවට එරෙහිව එල්ලවන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් හා යුද්ධ අපරාධ පිළිබඳ වෝදනා වලින් ආණ්ඩුව ගලවා ගැනීම පිණිස අප්‍රතිහත ධෛර්යකින් කටයුතු කළේය. එපමණක් නොව ඔහු වධහිංසා වලට එරෙහි එක්සත් ජාතීන් ගේ කමිටුව ඉදිරියේ සාක්ෂි දෙමින් එක් අවස්ථාවක දී අතුරුදහන් වූ මාධ්‍යවේදී ප්‍රදීප් එක්නැලිගොඩ යුරෝපයේ ජීවත් වන්නේ යැයි අසත්‍ය ප්‍රකාශයක් කළේය.¹³⁹

(සිවිල් සමාජය) කැබලි කිරීම විවිධංගීකරණය කෙරෙයි:

අතුරුදහන් වූ මාධ්‍යවේදියා ප්‍රභීන් එක්නැලිගොඩ

කාටුන් ශිල්පියෙක්, දේශපාලන විචාරකයෙක් හා පුවත්පත් කලාවේදියෙක් වූ ප්‍රභීන් එක්නැලිගොඩ 2010 ජනාධිපතිවරණයට දින දෙකකට පෙර අතුරුදහන් වූයේය. මෙම සිද්ධියට දින දෙකකට පෙර ඔහු විසින් ජනාධිපති අපේක්ෂකයින් දෙදෙනා වන මහින්ද රාජපක්ෂ හා සරත් ෆෝන්සේකා සංසන්දනාත්මකව කරමින් ලිපියක් පළ කළ අතර එහි නිගමන සරත් ෆෝන්සේකාට වාසිදායක අන්දමින් ඉදිරිපත් කොට තිබුණි. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය ඔහු බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීමකට ගොදුරුවන්නට ඇතැයි සැක කරයි. ප්‍රභීන් අතුරුදහන් වූයේ 2010 ජනවාරි 24 වන දින ඔහු සේවය කළ ලංකා ඊ නිව්ස් කාර්යාලයේ සේවය නිම කොට හෝමාගම පිහිටි සිය නිවසට ගමන් කරමින් සිටින අතරවාරයේදීය.

ජනවාරි 25 දින ඔහුගේ බිරිඳ සන්ධ්‍යා එක්නැලිගොඩ විසින් හෝමාගම පොලිස් ස්ථානයට පැමිණිලි කළ අතර සිය සැමියා බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කරන ලද්දේ ඔහු ආණ්ඩුව විවේචනය කළ නිසායැයි විශ්වාස කරයි. ඇය තවදුරටත් සිය සැමියා ගේ අතුරුදහන්වීම හා ඔහු විසින් ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව විසින් 2008 දී රසායනික අවි භාවිතා කළ බව සනාථ කරන සාක්ෂි ගවේෂණ කිරීමත් අතර සම්බන්ධයක් ඇතැයි ද විශ්වාස කරයි.¹⁴⁰

ප්‍රථික් අතුරුදහන් වීමට දින කිහිපයකට පෙර ඔහු තමාගේ මිතුරන්ට තමා පිටු පස ඔත්තුකරුවන් සැරිසරන බව දැනී ගොස් තිබේ යැයි ප්‍රකාශ කොට තිබුණි. ඔහු ගේ අසල්වැසියන් විසින් ද ඔහු ගේ නිවස අසල අංක තහඩු නොමැති සුදු වෑන් රියක් ගැවසෙමින් තිබූ බව දන්වා තිබුණි. ප්‍රථික් මීට කලින් වතාවක් ද සුදු වෑන් රියකින් පැමිණි කණ්ඩායමක් ඔහු පැහැර ගෙන ගිය අතර පසුව මුද හැර තිබුණි.¹⁴¹

සන්ධ්‍යා එක්නැලිගොඩ විසින් හෝමාගම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ හඬයාස් කොඟුස් පෙත්සමක් ගොනු කරමින් අතුරුදහන් සිය සැමියා පිළිබඳ තොරතුරු රජයෙන් ඉල්ලා සිටියේය. මේ අතර 43වන අග විනිසුරු වශයෙන් පත් කළ හිටපු නීතිපතිවරයා හා ජනාධිපති උපදේශක මොහාන් පීරිස් මහතා එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ වධහිංසා වලට එරෙහි කමිටුව ඉදිරියේ 2011 නොවැම්බර් මස ලංකා රජය වෙනුවෙන් කරුණු දක්වමින් ප්‍රථික් ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටමංව විදේශීය රටක ජීවත් වන බවත් ඔහු ගේ අතුරුදහන් වීම "බේගලයක්" බවත් කියා සිටියේය. 2012 ජනවාරි මාසයේ දී හෝමාගම මහේස්ත්‍රාත්වරයා මොහාන් පීරිස් මහතාට අධිකරණය ඉදිරියේ පෙනී සිටින්නට සිතාසි නිකුත් කළ අතර නීතිපතිවරයාගේ දෙපාර්තුමේන්තුව විසින් එම නියෝගය නීතියානුකූල නොවන බව කියා සිටි නමුත් අභියාචන අධිකරණය හෝමාගම මහේස්ත්‍රාත්වරයාට එබඳු නියෝගයක් නිකුත් කිරීමට බලය තිබෙන බවට තීන්දු කරනු ලැබීය. ඊට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් අධිකරණය ඉදිරියේ පෙනී සිටි මොහාන් පීරිස් මහතා මේසේ කියා සිටියේය. "ඔහු ජීවතුන් අතර ඉන්නවාද නැද්ද යන්න මා දන්නේ නෑ. ඔහු පිළිබඳව මට ලැබුණ තොරතුරු සත්‍යයදැයි දන්නේ දෙවියන් වහන්සේ පමණි. මම හිතන්නේ නැහ ආන්ඩුව වත් ඔහු ඉන්නා තැනක් දන්නා බව". ප්‍රථික් රට හැර ගිය බව තමාට කීවේ කවුරු විසින් කොතනදී දැයි තමාට මතක නැති බවත් ඔහු තවදුරටත් කියා සිටියේය.¹⁴²

ප්‍රථික් එක්නැලිගොඩ සේවය කළ ඊ නිවිස් වෙබ් අඩවි කාර්යාලය 2011 පෙබරවාරි 11 දින නාඳුනන කණ්ඩායමක් විසින් ගිනිබත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රහාරයේ දී එම මාධ්‍ය කාර්යාලය සතුව පැවති බොහෝ තොරතුරු විනාශ විය. ඊ නිවිස් හි ජ්‍යෙෂ්ඨ මාධ්‍යවේදියකු වූ බෙනට් රූපසිංහ, ඉහත කී සිද්ධියට සැක පිට අත්අඩංගුවට ගත් තැනැත්තෙකුට තර්ජනය කිරීමේ චෝදනාව මත 2011 මාර්තු මස අත්අඩංගුවට ගෙන පසුව නිදහස් කළේය.

සන්ඩේ ලිඩර් පුවත්පතේ ප්‍රධාන කර්තෘ ප්‍රෙඩරිකා ජැන්ස් :

එවකට සන්ඩේ ලිඩර් පුවත්පතෙහි කර්තෘවරිය වශයෙන් සිටි ප්‍රෙඩරිකා ජැන්ස් විසින් 2009 දෙසැම්බර් මස ජනරාල් සරත් ෆොන්සේකා සමඟ කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් "ගෝඨා උන්ට වෙඩි තියන්න කිව්වා" ජනරාල් සරත් ෆොන්සේකා යන මැයෙන් පළ කළේය.¹⁴³ මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡාව සරත් ෆොන්සේකාට තුන් අවුරුදු සිර දඬුවමක් නියම කිරීමට පදනම් වූ කර ගත්තේය. පෙඩරිකා ජැන්ස් ට අවස්ථා කිහිපයක දීම අධිකරණයට අපහාස කිරීමේ චෝදනාව මත නඩු පවරනු ලැබූ අතර ඉන් එක් නඩුවක් පවරා තිබුණේ ආරක්ෂක අමාත්‍යවරයාගේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ විසිනි.

2012 ජූලි මාසයේ දී සන්ඩේ ලිඩර් පුවත්පත "ගෝඨා යකා නටයි" මැයෙන් පුවතක් පළ කරන ලදී. එම පුවතට අඩංගු වූයේ පෙඩරිකා ජැන්ස් හා ගෝඨාභය රාජපක්ෂ අතර සිදුවූ දුරකථන සංවාදයක මුද්‍රිත සටහන්ය. එම සටහන් වලට අනුව ගෝඨාභය රාජපක්ෂ පෙඩරිකා ජැන්ස් ට ඉතාමත්

අශෝභන හා අසහ්‍ය භාෂාවකින් බැන වැදී ඇත. එම සංවාදය මේසේය.

“මම උඹව හිරේ දනවා. උඹ මේ රට බෙදන්නට දැනලන පට්ට ..... පත්තරකාරියක්. බොරුවට නියම බොද්ධයෝ වගේ පෙනී සිටිනවා. ඇමෙරිකන් තානාපති, එන් ජී ඕ කාරයෝ විතරක් නෙමෙයි පාකාසෝතින් උඹට ගෙවනවා. උඹ ගු කන ඊරියක්. හු..... පත්තරකාරියක්. උඹට මිනිස්සු ගහලා මරනවා. උඹට හෙන ගහණවා.” **ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ හා මාධ්‍යවේදිනී ප්‍රේමරිකා ජැන්ස් අතර දුරකථන සංවාදය** ¹⁴⁴

මාධ්‍යවේදිනියක් වහයෙන් නොයෙකුත් අඩන්තේට්ටම් වලට භාජනය වූ ඇය සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පතෙහි අයිතිය රාජපක්ෂ පවුලට හිතවත් ව්‍යවසායකයෙකු අතට පත් විමෙන් පසුව සේවයෙන් පහ කරන ලද්දේ 2009 දී ඇය ශ්‍රී ලංකාව හැර ගියාය. අනතුරුව සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පතෙහි නව පාලනය විසින් ආරක්ෂ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ගෙන් ඉහත කී ලිපිය පළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් සමාව ඉල්ලා දැන්වීමක් පළ කරන ලද්දේය.

නිතරම සංවේදී පුවත් පළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහත් ප්‍රසිධියක් ඉසිලූ ඇය සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පතින් ඉවත් වූ පසු අවස්ථා දෙකකදීම මෝටර් බයිසිකලයකින් තමා හඹා පැමිණී බවත් තර්ජනාත්මක දුරකථන ඇමතුම් ලැබූ බවත් කියා සිටියාය. තමාගේ ගමන් බලපත්‍රය තහනම් කොට අත්අඩංගුවට ගැනීමට සුදනම් වන බව දැන ගත් වහාම ඇය ශ්‍රී ලංකාව හැර යන්නට තීරණය කළාය. 2013 ජනවාරි මාසයේ දී අල් ජසීරා මාධ්‍ය ජාලය සමඟ පැවත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී ඇය මේසේ කීවාය. “ 2009 මැයි මාසයේ යුද්ධය අවසාන විමෙන් පසු පැහැදිලිවම ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය රාජ්‍ය පාලනයට නතු විමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතී. යම්කිසි මාධ්‍ය ආයතනයක් රජයේ විය හැකියි. එසේත් නැත්නම් පෞද්ගලික අංශයේ විය හැකියි. නමුත් ඒ සියල්ලම රාජ්‍ය පාලනයට යටත්ය.¹⁴⁵ ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගතය පිළිබඳ ඇයගේ තක්සේරුවට අනුව ඉතාමත් අඳුරුය.¹⁴⁶

අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් එකතුව:

යුද්ධය අවසාන විමෙන් අනතුරුව හා විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ¹⁴⁷ වැඩ කටයුතු ආරම්භ විමෙන් පසු යුද්ධය නිසා අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් වල සාමාජික සාමාජිකාවන් විවිධ මාදිලියේ විරෝධතා ඔස්සේ සංවිධානය වන්නට පටන් ගෙන තිබුණි. අවුරුදු 26ක් තිස්සේ පැවති යුද්ධය නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම පළාතකම පාහේ විශේෂයෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල දහස් ගණනක් අතුරුදහන් වූ බවට එම පවුල් වල ආසන්නම ශ්‍රේණිගත ගෙන් පැමිණිලි ලැබී තිබේ. බොහෝ දෙනෙක් යුද්ධයේ දී මිය යන්නට ඇති අතර තවත් දහස් ගණනක් ආරක්ෂක හමුදා විසින් අත් අඩංගුවට ගත් අතර නැවත කිසි දිනෙක දක්නට නොලැබින. අතුරුදහන් වුවත් ගේ ශ්‍රේණිගත විසින් කරනු ලබන විමසීම් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට බලධාරීන් අසමත් වූ අතර ඔවුන් අත් අඩංගුවට ගනු ලැබුවේ ද හා රඳවා තබා ඇත්නම් ඒ කවර ස්ථානයක දැයි කීමට ඔවුහු අසමත් වුවෝය. අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් වල ශ්‍රේණිගත දහසකට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂම වෙත පිළිසරණක් සොයා පැමිණි අතර මන්නාරම වවුනියාව හා කොළඹ පවත්වන ලද විරෝධතාවන්ට සහභාගි වෙමින් සංවිධානය වන්නට උත්සාහ දරන ලදී.¹⁴⁸

ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයෙක් වන රැකී ප්‍රනාන්දු ප්‍රකාශ කරන ආකාරයට අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් වල සාමාජික සාමාජිකාවන් නිරන්තරයෙන්ම පීඩනයට මැදි වෙයි. “අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් වල ශ්‍රේණිගත නිතරම අපහසුතාවයට හා අවමානයට ලක් කරයි. මෙම තත්වයට සත්‍ය හා යුක්තිය වෙනුවෙන් මෙම කණ්ඩායම් වලට සහයෝග දුන් මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් පුවත් පත් කලාවේදීන් දේශපාලනඥයින් ආගමික නායකයින් හා නීතිවේදීන් ද මුහුණ දෙයි. මේ ගණයට වැටෙන බොහෝ දෙනෙක් ජාති දෝහින් එසේත් නැත්නම් ත්‍රස්තවාදීන් වශයෙන් ලේබල් කරයි. අතුරුදහන් වුවත් අනුස්මරණය කිරීම හා උද්සෝෂණ ව්‍යාපාර

එක්කෝ කඩාකප්පල් කිරීම එසේත් නැත්නම් ජාතික ආරක්ෂාව නමින් තහනම් කරනු ලබයි. මේබඳු වැඩ සටහන් සංවිධායකයින් පමණක් නොව සහභාගිකයින් පවා තර්ජන වලට හා අත් අඩංගුවට ගැනීම් වලට ලක් වෙයි.¹⁴⁹

2012 දෙසැම්බර් 10 වන දින මන්නාරම අවට පදිංචි 300 කට ආසන්න පිරිසක් මානව හිමිකම් දිනය නිමිති කොට ගෙන අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් එකතුවක් ගොඩ නැගීම අරමුණු කොට ගෙන රැස්වීමක් හා පා ගමනක් සංවිධානය කරන ලදී. මෙම රැස්වීමට පුජක පක්ෂය දේශපාලනඥයින් හා සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් සහභාගි වූවෝය. රැස්වීම පැවැත්වීමට බලධාරීන් අවසර දුන් නමුත් අනවසරයෙන් රැස්වීමට ඇතුල් වූ බුද්ධි අංශ නිලධාරීන් රැස්වීමේ සහභාගිකයින් විඩියෝ පටි ගත කරන ලදී. මෙය රැස්වීම් සංවිධායකයින් ගේ විරෝධය මධ්‍යයේ කරන ලද්දේ සංවිධායකයින් හා සහභාගිකයන් බිය ගැන්වීම පිණිස බව ඉතාමත් පැහැදිලි විය.

රාමසාමි ප්‍රභාහරන් අතුරුදහන්වීම:

2012 පෙබරවාරි 11 වන දින රාමසාමි ප්‍රභාහරන් තමා ගේ මූලික ව්‍යවස්ථානුකූල අයිතීන් උල්ලංඝනය වීම පිළිබඳ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ නඩු විභාගයට දින දෙකකට පෙර කොළඹ සිය නිවස ඉදිරිපිට දී නාදුනන ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායමක් විසින් පැහැර ගන්නා ලදී. ඔහු මේ දක්වාම අතුරුදහන් ව ඇත. එල් ටී ටී ඊ සැකකරුවෙක් වශයෙන් ප්‍රභාහරන් ප්‍රථම වතාවට අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද්දේ 2009 මැයි මාසයේ දීය. ඒ අවස්ථාවේදී තමා ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් නිලධාරීන් විසින් විවිධ වධහිංසා වලට භාජනය කරන ලද බවට පැමිණිලි කරන ලදී. ඔහුට විරුද්ධ චෝදනා කිසිවක් ඉදිරිපත් කිරීමට පොලිසිය අසමත් වූ බැවින් 2011 සැප්තැම්බර් මස නිදහස් කෙරින. ප්‍රභාහරන් තමා අත්තනෝමතික ලෙස අත් අඩංගුවට ගැනීම රඳවා තබා ගැනීම වධහිංසා පැමිණවීම යනාදී කාරණා මුල් කොට ගෙන ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සමක් ගොනු කළ අතර ඒ දක්වා මුදු තබා ඇති සිය ව්‍යාපාරික ස්ථානය නිදහස් කරන මෙන් ඉල්ලා සිටියේය.¹⁵⁰

ඉඩම් අයිතිය ඉල්ලා සිටි කාන්තාවන්ට අවහිර කිරීම:

නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි අස්ගේ නගර නම් ගම්මානයේ කාන්තාවන් කණ්ඩායමක් යුද්ධ හමුදාව සිය ඉඩම් බලහත්කාරයෙන් අල්ලා සිටීමට එරෙහිව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයෙහි මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සමක් ඉදිරිපත් කළ විට යුද්ධ හමුදා හටයින් විසින් එම කාන්තාවන්ට හිරිහැර කළ බව වාර්තා විය. ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සංවිධානයක් වන විමෙන්ස් ඇක්ෂන් නෙට් වර්ක් නම් සංවිධානයට අනුව “ මෙම මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු යුද්ධ හමුදාව විසින් එම කාන්තාවන් ගේ ජල පහසුකම් නතර කළා පමණක් නොව නිවෙස් වට කොට ගසා තිබූ කම්බි වැටවල් වලට විදුලිය කාන්දු කිරීම ද කරන ලදී. එක් පෙත්සම්කාරියක ගේ නිවසක් අසල දින දෙකක් නොකඩවා දිවා රාත්‍රී ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍රයක් සවි කොට පිරිත් දේශනාවක් විසුරුවා හැර තිබුණි. මෙම කාන්තාවන් ගමන් ගන්නා මාර්ගයට විදුරු බෝතල කටු කුඩු කොට විසුරුවා හරින ලදී. විමෙන්ස් ඇක්ෂන් නෙට් වර්ක් සංවිධානය ප්‍රකාශ කරන පරිදි යුද්ධ හමුදාවට එරෙහි නඩුව ජයග්‍රහණය කළ නමුත් යුද්ධ හමුදාව අධිකරණ තීන්දුවට පිටු පා එකී ඉඩම් වල දිගටම පදිංචි සිටි අතර අවසානයේ දී එකී සියළුම ඉඩම් ආවරණය වන පරිදි අධි ආරක්ෂිත කලාපයක් ප්‍රකාශයට පත් කොට සියළුම පදිංචිකරුවන් ඔවුන් ගේ මුල් ඉඩම් වලින් ඉවත් කොට ඇත.¹⁵¹

දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්ව පහර දීම:

ආණ්ඩුවේ ප්‍රභාසයට ලක් වන තවත් දේශපාලන ප්‍රවණතාවයක් වූයේ වර්ගවාදී හා ආගමවාදී දේශපාලන සීමා අතික්‍රමණය කරන නව දේශපාලන පෙළ ගැසීම්ය. යුද්ධය අවසන් වීමත් සමඟම සම්ප්‍රදයික වාර්ගික හා ආගමික සීමාවන් ඉක්මවා යමින් නව දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්ව සිය දේශපාලන ඉසව් පුළුල් කර ගැනීම, ආණ්ඩුවේ බලයට තර්ජනයක් මෙන් සලකන ලදී.

ප්‍රේමකුමාර ගුණරත්නම් හා දිමුකු ආටිගල

2012 අප්‍රියෙල් 07 වන දින පෙරටුගාමී සමාජවාදී පක්ෂයේ නායකයින් වන ප්‍රේමකුමාර ගුණරත්නම් හා දිමුකු ආටිගල, එම පක්ෂයේ දොරටු වැඩිමේ උත්සවයට දින දෙකකට පෙර, ස්ථාන දෙකකදී පැහැර ගෙන යන ලදී. මෙම දෙදෙනා අප්‍රියෙල් මස 10 වන දින නිදහස් කළේය. ප්‍රේම ගුණරත්නම් ප්‍රකාශයක් කරමින් තමා පැහැර ගෙන යන ලද්දේ ආරක්ෂ අංශ සාමාජිකයින් විසින් බවත් තමා අත්අඩංගුවේ සිටියදී තමාට ලිංගක වශයෙන් පවා වධහිංසා පමුණුවන ලද බව කියා සිටියේය. තමා නිදහස් වූයේ ඕස්ට්‍රේලියානු තානාපති කාර්යාලයේ ක්ෂණික මැදිහත් වීම නිසා බව ප්‍රේමකුමාර ගේ ප්‍රකාශයෙහි සඳහන් විය.¹⁵²

ලලිත් වීරගුරු හා කුගන් මුරුගනාදන්

උතුරේ නව ක්‍රියාකාරී මුවිමන්ටි ෆෝ පීපල්ස් ස්ටර්ගල් නම් සංවිධානය ජනතා විමුක්ති පෙරමුණින් බිඳී, පෙරටුගාමී පක්ෂය සමඟ අත්වැල් බැඳ උතුරේ තරුණ වර්ධනය වෙමින් පවතින දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් විය. මෙම සංවිධානට සම්බන්ධ ලලිත් වීරගුරු හා කුගන් මුරුගනාදන් යන තරුණ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන් දෙදෙනා 2011 දෙසැම්බර් 10 වන දින එනම් අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් දිනයේ විය.

එදිනම රාත්‍රී 11 ට පමණ කොළඹ වාසය කරන ලලිත් ගේ පියා ගේ ජංගම දුරකථනයට ලැබුණ දුරකථන ඇමතුමකින් ඔහුට තම පුතා යාපනයෙන් ඉවත් කර ගන්නා මෙන් තර්ජනය කළ අතර එසේ නොමැති නම් තමන්ට එය කළ හැකි බව වැඩිදුරටත් කියා සිටියේය.¹⁵³ ලලිත් වීරරාජු ගේ පියා මුරුගන් රාජු ඊට පසු දින දෙසැම්බර් 11 වන දින කොස්ගම පොලීසියට මේ සම්බන්ධයෙන් පැමිණිල්ලක් කරන ලදී.

කුගන් ගේ බිරිඳ ගේ ප්‍රකාශයට අනුව ලලිත් හා කුගන් දෙසැම්බර් 10 වන දින සවස 5 ට පමණ යාපනයේ පිහිටි සිය නිවසින් ලලිත් යාපනය නගරයට ඇරලීම පිණිස කුගන් ගේ මෝටර් බයිසිකලයෙන් පිටත් වී ගිය අතර කුගන් ආපසු නිවස කරා නොපැමිණියේය. කුගන් ගේ බිරිඳ රාත්‍රී කිහිප වතාවක් ම කුගන් ගේ හා ලලිත් ගේ ජංගම දුරකථනයන් ඇමතීමට උත්සාහ කළ නමුත් එම ප්‍රයත්නයන් අසාර්ථක විය. පසුද හිමිදිරි පාන්දර 5ට පමණ නැවත දුර කථන ඇමතුම් ගත් නමුත් දෙදෙනාගේම දුරකථන විසන්ධි කොට තිබුණි. " දෙසැම්බර් 10 වන දිනට පසු කුගන් හෝ ලලිත් තමා නොදුටු බව ඇය කියා සිටියාය.¹⁵⁴

ඊට පසුදින කුගන් ගේ බිරිඳ යාපනය නගරයට ගොස් සිය සැමියා පිළිබඳව සොයා බැලූ නමුත් කිසිදු තොරතුරක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ බැවින් ඇය අවිච්චිවල පොලිස් ස්ථානයට ගොස් සිය සැමියා අතුරුදහන් වී ඇති බවට පැමිණිල්ලක් කළාය. ඇය එම පැමිණිල්ල කිරීමෙන් පසු අවස්ථා තුනක දීම අවිච්චිවල පොලිසියෙන් සිය නිවසට පැමිණ තම සැමියා පිළිබඳ තොරතුරු ඇත්දැයි විමසා සිටි බව ඇය තවදුරටත් කියා සිටියාය.

දෙසැම්බර් 13 වන දින කුගන් ගේ බිරිඳට තම සැමියා සහ ලලිත් සිය නිවසට කිලෝමීටර් 5 ක් පමණ නුදුරින් පිහිටි පොයින්ට් ජේදුරු අසල නිර්වේලී නම් ස්ථානයේ දී සුදු වෑන් රථයකින් බලහත්කාරයෙන් පැහැර

ගෙන යනු දුටු බවඅසල් වැසියන් විසින් පවසන්නට යෙදුණි.

අසල් වැසියන් ප්‍රකාශ කළ පරිදි මෙම පැහැර ගැනීම නිර්වේලී ග්‍රාම නිලධාරී ඇතුළු මහ මඟ ගමන් කරමින් සිටි තැනැත්තන් විසින් දකින ලදී. ඒ අනුව මගේ සැමියා හා ලලිත් ගමන් කරමින් සිටි මෝටර් සයිකලය තවත් මෝටර් සයිකලයක් හරස් කොට නිර්වේලී හි පිහිටි පැරණි විදුරු කර්මාන්ත ශාලාව අසල නතර කරන ලද්දේය. කුගන් හා ලලිත් ඒ අසල නවතා තිබූ සුදු පැහැති වැන් රියකට බලහත්කාරයෙන් පටවා ගත් අතර ඔවුන් ගමන් ගත් බයිසිකලය මහ මඟ අත හැර දමා තිබුණේය. මෙම සිද්ධිය දුටු ග්‍රාම සේවක හා ගම්වාසීන් ඒ පිළිබඳව කෝපායී පොලීස් ස්ථානයට පැමිණිලි කළේය. කෝපායී පොලීසියට සිද්ධිය වූ ස්ථානයට රාත්‍රී 9ට පමණ පැමිණ අත් හැර දමා ගොස් තිබූ මෝටර් බයිසිකලය පොලීසියට ගෙන ගියේය.” නමුත් සිය සැමියා ගේ බයිසිකලය පොලීසියට ලැබුණ බව ඇයට දැනුම් නොදුන් අතර ඒ බව ඇය දැන ගත්තේ තමා කළ ප්‍රකාශයේ පිටපතක් ලබා ගැනීම පිණිස දෙසැම්බර් 14 වන දින පොලීසියට ගිය අවස්ථාවේ බව කුගන් ගේ බිරිඳ ප්‍රකාශ කළේය.

ඇය තවදුරටත් මේසේ ද කීවාය. “ අවිච්චාවේලි පොලීසිය කියන පරිදි කෝපායී පොලීසියට මෙම සිය සැමියා ගේ මෝටර් බයිසිකලය සමඟ වි ඇත්තේ තම නිවසට කීලෝ මීටර් 9 පමණ ඇතින් උරුම්බරාය හි පිහිටි ශිවන් කෝවිල අසල තිබියදීය. මේ පිළිබඳ වැඩි විස්තර සොයන්නට තමා තවදුරටත් පොලීස් ස්ථානයට නොගිය අතර අසල් වැසියෙකුට ග්‍රාම සේවක නිලධාරී හමු වී විස්තර විමසන ලෙස ඉල්ලා සිටියත් එම අසල් වැසියාගේ පිළිතුර වූයේ ග්‍රාම සේවක තවදුරටත් මේ පිළිබඳව කථා කිරීමට මැලිකමක් දක්වන බවයි.”¹⁵⁵

මහජන මන්ත්‍රී සිවඥානම් ශ්‍රීධරන්:

යාපනය කේන්ද්‍ර කොට ගත් උතුරෙහි ආධිපත්‍ය සඳහා දේශපාලන කණ්ඩායම් හා යුද්ධ හමුදාව එකිනෙකා තරඟ වාතාවරණයක විසම්මුතිය පාගා දැමීම අහමු සිදුවීමක් නොවේ. 1995 දී යුද්ධ හමුදාව යාපනය නගරය එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන් මුද්‍රා ගන්නා තෙක් එල් ටී ටී ඊ ය විසින් පාලනය කළ අතර එම වකවානුවේදී එල් ටී ටී ඊ සංවිධානය විසින් තමන්ට අවනත නොවන ද්‍රවිඩ ජාතික සැකකරුන් ඝාතනය කිරීම හා තර්ජනය කිරීම නොකඩවා සිදුවූයේය. ඉන් අනතුරුව විශේෂයෙන්ම 2006 න් පසු යුද්ධ හමුදාව, පොලීසිය හා ආණ්ඩුව සම්බන්ධ දේශපාලන පක්ෂ යාපනය ‘පාලනය’ කරයි. මෙවර යාපනය අවට අමානුෂික අවමන් සහගත හා තර්ජනයන්ට ඉලක්ක වී ඇත්තේ විසම්මුතික මතධාරීන්ය.

2013 ජනවාරි මාසයේ දී කිලිනොච්චියේ පිහිටි ටී එන් ඒ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී සිවඥානම් ශ්‍රීධරන් ගේ දේශපාලන කාර්යාලය ත්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් පරීක්ෂා කරන ලදී. ජනවාරි 12 වන දින ත්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකයේ නිලධාරීන් එම කාර්යාලයේ තිබී පුපුරණ ද්‍රව්‍ය රාශියක් සොයා ගත් බව කියා සිටි අතර මහජන මන්ත්‍රී ශ්‍රීධරන් ගේ ප්‍රකාශය වූයේ ‘එය ආරක්ෂ අංශ විසින්ම තමා බිය ගැන්වීම පිණිස අටවන ලද උගුලක්’ බවයි.

2013 ජනවාරි 22 වන දින නැවතත් ශ්‍රීධරන් මන්ත්‍රීවරයාගේ කාර්යාලය ත්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් මන්ත්‍රීවරයා ගේ ලැප් ටොප් පරිසන්කය සෝදිසි කළ අතර යුද්ධ හමුදාවට ද්‍රවිඩ කාන්තාවන් බඳවා ගැනීමට විරුද්ධව අත්පත්‍රිකාව බෙදීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්න කරන ලදී.

ශ්‍රීධරන් මන්ත්‍රීවරයා 2013 මාර්තු මාසයේදී පාර්ලිමේන්තු සැසිවාරයකට සහභාගිවීම පිණිස යමින් සිටියදී ඔහු ගමන් කළ වාහනයට අනුරාධපුරයේ දී අත්බෝම්බයක් දමා ගසමින් පිස්තෝලයකින් වෙඩි තබා තිබුණි. නමුත් මන්ත්‍රීවරයා ගේ ආරක්ෂ නිලධාරීන් විසින් පෙරළා පහර වෙඩි තැබීමෙන් පසු ආයුධ සන්නද්ධ පිරිස පළා ගියේය.

2013 මාර්තු මාසයේ දී ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට ප්‍රකාශයක්

කළ ශ්‍රීධරන් මන්ත්‍රීවරයා තමාගේ පෞද්ගලික ලේකම්වරයා හා තවත් තැනැත්තෙක් ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් අත්අඩංගුවට ගෙන අත්තනෝමතික ලෙස රඳවා සිටින බව කියා සිටියේය.

ටි එන් ඒ පක්ෂය විසින් 2013 මාර්තු මාසයේදී නිකුත් කළ පුවත් පත් ප්‍රකාශයකින් තම පක්ෂය විසින් කිලිනොච්චි කාර්යාලයේ සංවිධානය කරන ලද රැස්වීමකට ගල් මුල් ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන ලද අතර ඉන් 13 දෙනෙක් තුවාල ලැබූ අතර ඔවුන් රෝහල් ගත කිරීමට සිදුවිය. මෙම සිදුවීම සිදුවන අවස්ථාවේ පොලීසිය එම ස්ථානයේ රාජකාරි කටයුතු වල නියැලී සිටි නමුත් කිසිවෙක් අත් අඩංගුවට නොගත්තේය. නමුත් රැස්වීමට සහභාගි වුවත් විසින් කිහිප දෙනෙකු අල්ලා ගත් අතර ඔවුන් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද අතර ඔවුන් කිලිනොච්චි පොලීසියට බාර දුන් නමුත් පසුව නිදහස් කොට යවන ලද බව ආරංචි වූයේය.¹⁵⁶

මාධ්‍යවේදී ශාන්ත විජේසූරිය:

ශ්‍රී ලංකා එක්සත් නිව්ස් වෙබ් අඩවියේ මාධ්‍යවේදියෙකු හා ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීය මාධ්‍යවේදීන් ගේ සංගමයේ කමිටු සාමාජිකයෙක් වන ශාන්ත විජේසූරිය 2012 ජූලි මාසයේ දී නුගොඩ මංසන්දියේ දී බලහත්කාර ලෙස පැහැර ගැනීමට තැත් කළ අතර ඔවුන් සමඟ පොර බදා ගැලවෙන්නට ඔහුට පුළුවන් කම ලැබුණි.¹⁵⁷ පොලීස්පති එම් කේ ඉලංගකෝන් මහතාට ලිපියක් ලියමින් ශාන්ත විජේසූරිය තමා පැහැර ගන්නට තැත් කළ තැනැත්තන් ගෙන් එක් අයෙක් තමාට එරෙහි නඩු විභාගයක් පැවැත්වෙන අවස්ථාවේ එම අධිකරණ භූමියෙහි හා තමා සහභාගි වූ දේශපාලන රැස්වීම් කිහිපයක ම දක්නට සිටි රාජ්‍ය ආරක්ෂ අංශ සාමාජිකයෙක් බව පෙන්වා දුන්නේය.¹⁵⁸ එපමණක් නොව 2011 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී තමා එකල සේවය කරමින් සිටි මව්බිම කාර්යාලයට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් පැමිණියේ ද මෙම අංක දරන සුදු වැන් රථයෙන් බව කියා සිටියේය.

ශාන්ත විජේසූරිය මීට පෙර ලංකා ඊ නිව්ස් හා මව්බිම පුවත් පත් වල සේවය කළ අතර එහිදීද ඔහු විසින් පළ කරන ලද විමර්ශනාත්මක ලිපි නිසා විවිධ තර්ජන වලට භාජනය වූවෙකි.

මීට පෙර 2012 අප්‍රියෙල් මාසයේ දී ශාන්ත විජේසූරිය ලංකා ඊ නිව්ස් හි පළ කළ ප්‍රවෘත්තියක් මඟින් අධිකරණයට අපහා කරන ලද්දේ යැයි යන චෝදනාව සම්බන්ධයෙන් අත්අඩංගුවට ගත්තේය. මෙම සිද්ධියට අදාළ ප්‍රවෘත්තිය පළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් ලංකා ඊ නිව්ස් වෙබ් අඩවිය ප්‍රකාශයක් පළ කරමින් අධිකරණයෙන් සමාව ඉල්ලා සිටි අතර සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කණගාටුව ද පළ කළේය. නීතිපතිවරයා ඔහු නිදහස් කිරීමට උපදෙස් දුන් අතර එම උපදෙස් නොසලකා මහේස්ත්‍රාත්වරයා ඔහු තවදුරටත් රිමාන්ඩ් භාරයේ රඳවා ගෙන සිටියේය. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් හා ඊ නිව්ස් වෙබ් අඩවිය වාර්තා කළ පරිදි ශාන්ත විජේසූරිය 2012 මැයි මාසයේ මහර රිමාන්ඩ් බන්ධනාගාරයේ රඳවා ගෙන ඔහුට බන්ධනාගාර නිලධාරීන් ලවා පහර දෙන ලද්දේය.¹⁵⁹ 2011 සැප්තැම්බර් මස ශාන්ත විජේසූරිය ප්‍රකාශයක් කරමින් තම පවුලේ සාමාජිකයන් මුණ ගැසීමට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් නිතර පැමිණෙන බවත් නාදූනන පුද්ගලයන් තමා පිළිබඳව අසල් වැසියන් ගෙන් විමසන බවත් කියා සිටියේය. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් පිළිබඳ තොරතුරු පළකරන ෆර්නට්ට්ලයින් වෙබ් අඩවියේ පළ වූ තොරතුරු වලට අනුව අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ශාන්ත විජේසූරියට ඔහු සොල්දාදු උන්නැහේ යන අන්වර්ථ නාමයෙන් ලංකා ඊ නිව්ස් වෙබ් අඩවියට ලිපි සපයන බවත් එය වහාම නතර කරන ලෙසට තර්ජනය කරමින් මේ පිළිබඳව පොලීසියට පැමිණිලි නොකරන ලෙසට තර්ජනය කරන ලදී. තවත් එක් අවස්ථාවකදී තමාට මව්බිම පුවත්පතට ලිවීම නතර කර ඒ වෙනුවට රජයේ පුවත් පතක් තෝරා ගන්නා මෙන් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් කියා

සිටි බවත් ප්‍රකාශ කරයි.¹⁶⁰

යාපනය: උදයන් පුවත් පත

යුද්ධය පැවති අවස්ථාවේ සිට මේ දක්වා අඛණ්ඩව යාපනයේ පළ වන උදයන් පුවත් පත වසර ගණනාවක සිටම නිරන්තරයෙන්ම ප්‍රභාරයන්ට හා තර්ජනයන්ට ලක් වන පුවත් පතකි.¹⁶¹ 2009 දී ආණ්ඩුවේ බලධාරීන් විසින් දිගින් දිගටම උදයන් පුවත් පතෙහි කර්තෘවරයා ගෙන් වන්නියෙහි සිදුවන සිවිල් හානි පිළිබඳව පුවත් පළ කිරීමෙන් වළකින ලෙස ඉල්ලා සිටි නමුත් ඊට කන් නොදීම නිසා කාර්යාලයට අත් බෝම්බ ප්‍රභාරයක් එල්ල කර තිබුණි.

යුද්ධය පවතින වකවානුවේ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවෙන් මෙන්ම එල් ටී ඊ සංවිධානයෙන් ද තමාට තිබෙන තර්ජන නිසා උදයන් පුවත් පත් කාර්යාලයේම ජීවත් වූ ඥානසුන්දරම් කුමනාදන් නැමති මාධ්‍යවේදියාට 2011 ජූලි මාසයේ දී නාදූනන පිරිසක් විසින් යකඩ පොල්ලකින් පහර දුන්නේය. මෙම ප්‍රභාරයෙන් පසු ඔහු ශ්‍රී ලංකාවෙන් පලා ගියේය.

උදයන් පුවත් පතෙහි කර්තෘ ටි ප්‍රේමනාත් 2012 දෙසැම්බර් මාසයේ යාපන සරසවියේ පැවති රැස්වීමක් ආවරණය කරමින් සිටිය දී ආරක්ෂක හමුදා සාමාජිකයින් පිරිසක් විසින් පහර දෙන ලැබ ඉතා බරපතළ ලෙස තුවාල ලැබීය.

2013 ජනවාරි 10 වන දින උදයන් පුවත් පත බෙදා හරිමින් සිටි කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකුට මඟ රැක සිටි පිරිසක් විසින් යකඩ පොල්ලකින් පහර දෙන ලද අතර එහි ඔහු ගේ අතක් බිඳී ගියේය. ප්‍රභාරකයින් විසින් ඔහු රැගෙන යමින් සිටි මුදිත පුවත් පත් දහසකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ගිනි තැබූ අතර එම ගින්නෙන් පුවත් පත් මෙන්ම බයිසිකලයද ගිනි බත් විය.¹⁶²

කිලිනොච්චියෙහි පිහිටි උදයන් පුවත් පත බෙදා හැරීමේ කාර්යාලයට 2013 අප්‍රියෙල් 3 වන දින ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායමක් කඩා වැදී බෙදා හැරීමට සූදනම් කොට තිබූ පුවත්පත් තොගයකට හා වාහන කිහිපයකට බරපතළ හානි සිදු කරන ලද්දේය.¹⁶³

ඊට දින දහසකට පසු නැවතත් යාපනයේ පිහිටි උදයන් පුවත් පත් කාර්යාලයට කඩා වැදූන ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායමක් එම ස්ථානයේ පිහිටුවා තිබූ මුද්‍රණ යන්ත්‍රය ගිනි බත් කළේය. මෙම පුවත් පතෙහි අයිතිකරු වන ටී එන් ඒ පක්ෂයේ ඊ සරචනාපවත් මාධ්‍යයට ප්‍රකාශයක් කරමින් “ මෙම පහර දීම යුද්ධ හමුදාව විසින් කරන ලද්දක් බවට තමා සැක කරන බවත් මෙම පුවත් පත 2013 පැවැත්වීමට නියමිත උතුරු පළාත් සභා මැතිවරණයට පෙර නතර කිරීම පිණිස රජය කටයුතු කරන බවත් ” කියා සිටියේය.¹⁶⁴ යුද්ධ හමුදාව විසින් එම ප්‍රකාශය හෙළා දකින ලදී. ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂක ලක්ෂමන් හුඵගල්ල ප්‍රකාශයක් කරමින්¹⁶⁵ “ශ්‍රී ලංකාව හා ආණ්ඩුව අපහසුතාවයට පත් කිරීමට උදයන් පුවත් පත් අයිතිකරුවන් විසින් ම සිදු කළ හානියකැයි ” කියා සිටියේය.¹⁶⁶

ආණ්ඩුවට හිතවත් දේශපාලන පක්ෂ හා ආණ්ඩුවේ නිලධාරීන් උදයන් පුවත් පතට එරෙහි ව අලාභ ඉල්ලා අධිකරණය වෙත යාම එම පුවත් පත්ට හිරිහැර කිරීමේ තවත් උපාය මාර්ගයකි.¹⁶⁷ 2012 ජනවාරිව මස ඊලාම් ජනතා ප්‍රජතාන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ නායක හා සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත හා කුඩා ව්‍යවසායක සංවර්ධන අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද රුපියල් බිලියනයක අලාභයක් ඉල්ලා නඩුවක් පවරන ලද්දේය. ඔහු සිය පැමිණිල්ලෙන් කියා සිටියේ උදයන් පුවත් පත විකි ලික්ස් මගින් හෙළිදරව් කරන ලද තොරතුරුක දවිඩ පරිවර්තනය උදයන් පුවත් පතේ පළ කිරීම මගින් තමා ගේ කීර්ති නාමයට හානියක් කළ බවයි. එහි සඳහන් වූයේ “බැසිල් රාජපක්ෂ ඇමෙරිකානු තානාපති සමඟ කළ සාකච්ඡාවක දී 2006 උදයන් පුවත් පතට කරන ලද පහර දීම මෙහෙයවන ලද්දේ ඩග්ලස් දේවානන්ද හා

නාවික හමුදාව විසින් බවයි.¹⁶⁸ යුද්ධ හමුදාවේ අණ දෙන නිලධාරී මුනිනන් ජනරාල් ජගත් ජයසූරිය විසින්, තමාගේ කිරීති නාමයට කරන ලද හානිය නිසා උදයන් පුවත් පතට විරුද්ධව පනවන ලද නඩුවකින්¹⁶⁹ රුපියල් මිලියන 100ක අලාභයක් ඉල්ලා සිටියේය.

සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පතෙහි මාධ්‍යවේදී ගරෙස සකුර්අලි:

2012 පෙබරවාරි 15 දින සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පතෙහි මාධ්‍යවේදී ගරෙස සකුර්අලි¹⁷⁰ ගේ ගල්කිස්සෙහි පිහිටි නිවසට පැමිණි ආයුධ සන්නද්ධ තිදෙනෙකු ගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් කළ පහර දීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රෝහල් ගත කොට දැඩි සන්කාර ඒකකයෙහි ප්‍රතිකාර ලබන්නට සිදුවිය. එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් නවාවි පිල්ලේ බ්‍රිතාන්‍යයේ වැනල් 4 රූපවාහිනී නාලිකාවට ප්‍රකාශයක් කරමින් “ ආණ්ඩුව පිළිබඳ විවේචනාත්මක පුවත් පතක මාධ්‍යවේදියකු වන මෙම මාධ්‍යවේදියාට වෙඩි තැබීම නිසා තමා දැඩි කම්පනයට පත් වූ බව” කියා සිටියේය. කියා මාර්තු 10 වන දින සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පත වාර්තා කළ පරිදි පොලීසිය මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කිහිප දෙනෙකු ගෙන්ම ප්‍රකාශ සටහන් කර ගත් නමුත් ඒ වන විට කිසිවෙක් අත් අඩංගුවට ගැනීමට අපොහොසත් වූ බව මාර්තු 10 වන සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පත වාර්තා කොට සිටියේය.¹⁷¹

බී බී සී මාධ්‍ය කණ්ඩායමට තර්ජනය කිරීම හා සංදේශය වැඩ සටහන අවහිර කිරීම:

බී බී සී මාධ්‍ය ජාලයේ වාල්ස් හැවිලන්ඩ්ට අනුව තමා 2013 පෙබරවාරි මස බෞද්ධ දැඩි මතධාරී කණ්ඩායමක් විසින් හලාල් ලේබලය පාවිච්චි කිරීමට විරුද්ධව පවත්වන ලද විරෝධතා රැළියක් ආවරණය කරමින් සිටියදී තර්ජනය කළ බව කියා සිටියේය. කළහකාරී ලෙස හැසුරුන 20 දෙනෙකු ගෙන් පමණ යුක්ත කණ්ඩායම තමාට ජාති දෝෂීයා හා විදේශීය කුමන්ත්‍රණකරු යනුවෙන් තර්ජනය කරද්දී පොලීසිය නිහඬව බලා සිටි බව කියා සිටියේය.¹⁷²

බී බී සී මාධ්‍ය ආයතනය 2013 මාර්තු 26 වන දින ප්‍රකාශයක් කරමින් ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව සිය දුමිල බසින් විකාශනය වන වැඩ සටහනට සංවිධානාත්මකව නොකඩවා බාධා කිරීම නිසා එම වැඩ සටහන නතර කිරීමට තීරණය කළ බව ප්‍රකාශ කළේය.

ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන් ගේ යෝජනාව ජීනීවා හි සාකච්ඡා වන අවස්ථාවේදී එනම් 2013 මාර්තු 21 වන ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ සිංහල සවදේශීය සේවය බී බී සී සිංහල අංශය විසින් විකාශනය කරන ලද වැඩ සටහනට දිගින් දිගටම බාධා කරන ලද අතර අනෙකුත් මාධ්‍ය ජාලයන් විසින් ආණ්ඩුවට වාසිදයක ලෙස ප්‍රචාරය කළ වැඩ සටහන් උත්තරාරෝපණය කරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශයක් කළ බී බී සී ලෝක සේවය “මේ තත්වය තමන්ට පිළිගත හැකි එකක් නොවන බවත් සිය අසන්නන් නොමඟ යැවීමක් බවත් ” කියා සිටියේය.¹⁷³

දැවැන්ත මහජන විරෝධතා යලි හිස එසවීම:

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව සිය දේශපාලන බලය මධ්‍යගත කිරීමට අප්‍රතිහත ධෛර්යකින් කටයුතු කරද්දී, දේශපාලන, සමාජ හා ආර්ථික සිදුවීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන මහජනතාව සිය අතෘප්තිය හා කළකිරීම ප්‍රකාශ කරනු පිණිස මහජන විරෝධතා රැළි වලට විශාල ලෙස සහභාගි වන්නට පටන් ගෙන තිබේ. රජය මීට දක්වන ප්‍රතිචාරය ඉතාමත් රළුය. නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන් උල්ලංඝනය කරමින් රජය විසින් අනවශ්‍ය ලෙස උපරිම බලය යොදවා පෙළපාලිකරුවන්ට මර්දනය කරයි. එම ප්‍රමිතීන්ට අනුව නිලධාරීන් බලය පාවිච්චි කළ යුත්තේ අත්‍යවශ්‍ය වුවහොත් පමණක් වන අතර ගිනි අවි පාවිච්චි කළ යුත්තේ සිය ජීවිතයට

යම් හානියක් සිදුවන බවට ඒකතු ගියහොත් පමණි.¹⁷⁴

2011 ජුනි මාසයේ දී ආණ්ඩුව අර්ථ සාධක අරමුදල විශ්‍රාම වැටුපක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කළ අතර, ඊට පෞද්ගලික අංශයේ සේවක සේවිකාවන් ගෙන් දැඩි විරෝධයක් එල්ල විය.¹⁷⁵ 2012 දිවයින පුරාම 300,000¹⁷⁶ කට ආසන්න ධීවර කාර්මිකයින් සංඛ්‍යාවක් ඉන්ධන මිල ඉහළ දැමීමට එරෙහිව විරෝධතාවයක් පැවැත්වීය. ඉහත කී අවස්ථා දෙකේ දීම විරෝධතාකරුවන්ට එරෙහිව රජය ඉතා විශාල බලයක් පාවිච්චි කළ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ජීවිත කිහිපයක් නැති වූ අතර බොහෝ දෙනෙක් තුවාල ලැබීය.¹⁷⁷

විශ්ව විද්‍යාල 14ක භාරදහසකට ආසන්න විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන් සංඛ්‍යාවක් 2012 ජූලි 4 වන දින වැඩ වර්ජනයක් දියත් කරමින් සිය වැටුප් වැඩි කර ගැනීම, අධ්‍යාපනය සඳහා ජාතික වියදමින් වැය කරන ප්‍රතිශතය ඉහළ දමා ගැනීම හා සරසවි තුළ දේශපාලන හා යුද්ධ හමුදා මැදිහත් වීම් නතර කරන ලෙස ඉල්ලා වැඩ වර්ජනයක් දියත් කරන ලදී.¹⁷⁸ සරසවි ආචාර්යවරුන් ගේ වැඩ වර්ජනය මාස තුනකට ආසන්න කාලයක් පැවති අතර ශිෂ්‍ය සංගම්, වෙනත් වෘත්තීය සමිති, ආගමික නායකයින් හා සිවිල් සමාජයේ සහයෝගය දිනා ගැනීමට සමත් වූයේය. විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන් වැඩ වර්ජනය ඔක්තෝබර් මාසයේ දී නිමාවට පත් වූ අතර එහි නායකත්වය ගෙන කටයුතු කළ තැනැත්තන්ට ජීවිත තර්ජන එල්ල වන බවට පැමිණිලි ලැබී තිබුණි.¹⁷⁹

ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාවේ හා ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය නිලධාරීන් ගේ සංගමයේ සාමාජිකයෙකු හා ප්‍රවීණෝපදේශකයෙකු වන වෛද්‍ය ලලන්ත රණසිංහ ගේ ගෙමිදුලෙහි අත් බෝම්බයක් තිබී හමු වීම නිමිති කොට ගෙන වෛද්‍යවරුන් 16,000 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් වැඩ වරණ ලදී. මෙම වැඩ වර්ජනයේ ඉල්ලීම් අතර මීට පෙර අවස්ථාව වලදී ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සංගමයේ සාමාජිකයින් හට කරන ලද පහර දීම් හා තර්ජන සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පවත්වා සැකකරුවන් අත් අඩංගුවට ගත යුතුය යන ඉල්ලීම ද ඇතුළත් විය. පසුව වෛද්‍ය රණසිංහ සිය පැමිණිල්ල ඉල්ලා අස්කර ගත් අතර ඔක්තෝබර් මාසයේ දී ඔහුගේ රියදුරුට පහර දී මෝටර් රථය පැහැර ගැනීමට උත්සහා දරන ලද්දේය.

2011 දී ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාවේ ලේඛකාධිකාරී වෛද්‍ය එන් ජේ නෝනිස් තමා ගේ නිවසේ ගේට්ටුව අසල රැක සිටි මැරවරයන් කණ්ඩායමක් විසින් පහර දී තිබුණි. මෙම පහර දීම වෛද්‍ය ප්‍රජාව විසින් සලකන ලද්දේ පෞද්ගලික වෛද්‍ය විශ්ව විද්‍යාල විවෘත කිරීමට විරුද්ධ වීමට හා ඉන්දියාවෙන් වෘත්තීය සුදුසුකම් නොසපුරන ලද වෛද්‍යවරුන් ශ්‍රී ලංකාවේ පෞද්ගලික රෝහල් වල සේවයේ යෙදවීමට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් වශයෙනි.

එම වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී පෙරටුගාමී සමාජවාදී පක්ෂය පෞද්ගලික වෛද්‍ය විද්‍යාල වලට එරෙහි වෛද්‍යවරුන් ගේ එකතුවේ” වෛද්‍ය ඉදුනිල් විජේනායකට පහර දීම පිටුපස රජය සිටින බවට චෝදනා කළේය.¹⁸⁰

2012 සැප්තැම්බර් මාසයත් 2013 ජනවාරි මාසයත් ඇතුළත සිය ගණනක් නීතිඥ වෘත්තීයයන් අගවිනිසුරු ශිරාණි බණ්ඩාරනායකට එරෙහිව ගෙන එන ලද දෝෂාභියෝගය මඟින් අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය කෙළසන බවට චෝදනා කරමින් අවස්ථා ගණනාවකදී විරෝධතා රැළි සංවිධානය කළේය.¹⁸¹

විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන් ගේ සමිති සම්මේලනයේ ආචාර්ය

නිර්මාලේ රංජිත් දේවසිරි:

2012 වර්ෂයේ මාස හතරකට ආසන්න කාලයක් පැවති සරසවි ආචාර්යවරුන් ගේ සංගමයේ වැඩ වර්ජනය පවතින අතරතුර එම සංගමයේ ප්‍රධානියා වූ ආචාර්ය නිර්මාලේ රංජිත් දේවසිරිට අවස්ථා කිහිපයකදීම ජීවිත තර්ජන එල්ල වූ බවට පැමිණිලි කළේය. එක් අවස්ථාවකදී ආචාර්ය නිර්මාලේ තමාට ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් පෙනී සිටි තැනැත්තෙක් දුරකථන ඇමතුමක් දී වැඩ වර්ජනය අවසාන නොකළහොත් ඔහුගේ බිරිඳට හා දරුවන්ට හිරහැර විය හැකි බවට තර්ජනය කළ බව ප්‍රකාශ කළ බව දේශීය පුවත් පතකට කියා සිටියේය. මේ අතර ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයෙන් පැමිණි බවට හඳුන්වා දුන් පුද්ගලයින් සිය අසල්වැසියන් ගෙන් තමා හා තම බිරිඳ ගේ ගමන් බිමන් පිළිබඳ තොරතුරු විමසූ බව ද කියා සිටියේය.¹⁸² මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් ආචාර්ය නිර්මාලේ ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට පැමිණිලි කළ අතර සරසවි ආචාර්යවරුන් ගේ සංගමය මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසිද්ධියේ රජයට චෝදනා කරන ලදී.¹⁸³ මේ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් ආචාර්යවරුන් ගේ සංගමය විසින් මාධ්‍ය සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලද අතර එය අවසානයේ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ විසින් ආචාර්ය නිර්මාලේ ට දුරකථන ඇමතුමක් දී “ පවත්වන ලද පුවත් පත් සාකච්ඡාව නිසා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ කීර්තීමාමයට ඉතා බරපතල හානියක් සිදු වූ බවත් එම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් යම්කිසි සැකකරුවෙක් වෙත්ම පොලීසිට බාර දෙන මෙන් ඉල්ලා සිටි බව” ආචාර්ය නිර්මාලේ විසින් මාධ්‍යයට ප්‍රකාශ කරන ලදී.¹⁸⁴

සරසවි ආචාර්යවරුන් ගේ වැඩ වර්ජනය පවතින අතරතුර එම වැඩ වර්ජනයට සහයෝගය දක්වමින් විශාල සමිති සංවිධාන පෙළපාලි පැවැත්වූ අතර මේසේ පෙළපාලි පැවැත් වූ එක් සංවිධානයක් වූයේ අන්තර් විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍ය සංගමයයි. 2012 සැප්තැම්බර් මස 27 දින එම සංගමය විසින් පවත්වන ලද රැළියකට කඩා වැදුන මෝටර් රථයක් එම රැළියට සහභාගි වෙමින් සිටි සිසුන් දෙදෙනෙකුට මරු කැඳවීය. පොලීසිය මෙය නොවැළැක්විය හැකි අනතුරක් ලෙසට හැඳින්වූ අතර ශිෂ්‍ය සම්මේලනය කියා සිටියේ මෙය හිතාමතා කළ දෙයක් බවයි.¹⁸⁵

මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශයක් කළ ආචාර්ය ජයදේව උයන්ගොඩ මේසේ කියා සිටියේය.

ආණ්ඩුවට එරෙහි වෘත්තීය සමිති අරගල ආණ්ඩු විරෝධී කුමන්ත්‍රණ ලෙසට හැඳින්වීම අළුත් දෙයක් නොවේ. මෙය 1950 ගණන්වල සිට මෙරට බලයට පත් වූ සියළුම ආණ්ඩු විසින් අනුගමනය කරන ලද උපායකි. මෙය 1970 දශකයේ දී වඩාත් නරක අතට හැරී තිබුණි. නමුත් එද සහ අද අතර ඉතා විශාල වෙනසක් තිබේ. ආණ්ඩුවේ ප්‍රබල පුද්ගලයින් විසින් යම් කිසි සංවිධානයක් හෝ පුද්ගලයෙක් ‘කුමන්ත්‍රණකරුවෙක්’ ලෙසට නම් කළ විට එම සංවිධානයේ හෝ පුද්ගලයා ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් බරපතල අනතුරක් ඉඟි කරයි. අද අපි ජීවත් වන්නේ තවදුරටත් නීතියේ සාධාරණ රැකවරණය සිය පුරවැසියන්ට නොලැබෙන රටක බව සිහි තබා ගත යුතුය”ආචාර්ය ජයදේව උයන්ගොඩ කොළඹ සරසවිය කලා අංශය¹⁸⁶

යාපනය සරසවිය: ශිෂ්‍ය විරෝධතා මර්දනය

2009 මැයි මාසයේ යුද්ධය නිම වූ පසු විශේෂයෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල කිසිම ආකාරයකින් දැවිඩ රණවිරුවන් හා යුද්ධයෙන් විපතට පත් වූවන් අනුස්මරණය කිරීමට අවකාශයක් නොදෙන ප්‍රතිපත්තියක් එම පළාත් වල සිවිල් පාලනය මෙහෙය වන යුද්ධ හමුදාව අනුගමනය කරයි. විශේෂයෙන්ම එල් ටී ටී ඊ පාලනය පැවති සමයේ ඉතාමත් උත්කර්ෂවත් අන්දමින් අනුස්මරණය කළ ප්‍රභාකරන් ගේ උපන් දිනය වූ නොවැම්බර් 27 වන දිනට යොදා ගෙන තිබූ රණවිරු දිනය අනුස්මරණයට කිරීමට හෝ එම දිනය කේන්ද්‍ර කොට ගෙන යුද්ධයෙන් විපතට පත් තැනැත්තන් අනුස්මරණය කිරීමට හෝ කිසි දු අවසරයක්

නොදෙයි. 2012 නොවැම්බර් 27 දින දවස රණවිරු දිනය මෙන්ම අහම්බෙන් පහන් දැල්වීමේ උත්සවය හෙවත් කානිකායි දීපම් නැමති උත්සවය ද යෙදී තිබුණ අතර මෙවර ඒ දිනයේ පහන් දැල්වීමේ උත්සවය නිමිත්තෙන් වත් පහනක් දැල්වීමට උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වැසියන්ට යුද්ධ හමුදාව අවසර නොදුන්නේය.

2012 නොවැම්බර් මාසයේ දී යාපනය මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා කාර්යාලයට යාපනය හා කිලිනොච්චිය අවට පදිංචි සරසවි සිසුන් 47 දෙනෙකු ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් අත් අඩංගුවට ගත් බවට පැමිණිලි ලැබී තිබුණි. මෙම පිරිසෙන් 44 දෙනෙකු එල් ටී ටී ඊ සැකකරුවන් වශයෙන් සලකා වහාම බුස්සේ පිහිටි ක්‍රස්තවාදී සැකකරුවන් රඳවා තබන කඳවුරට යවන ලද්දේය.¹⁸⁷

මේ ආකාරයටම 2012 දෙසැම්බර් මස යාපනය සරසවියේ ශිෂ්‍ය නායකයින් දෙදෙනෙකු වන ෂන්මුගම් සෝල්මන් යන සරසවි සිසුවාත්, යාපනය සරසවි ශිෂ්‍ය සංගමයේ ලේකම් පී තරාණනාතන් ද, ඇතුළු 4 දෙනෙකු අත් අඩංගුවට ගත්තේය. ප්‍රථමයෙන් ඔවුන් වවුනියාව පොලිසියේ රඳවා ගෙන ප්‍රශ්න කළ අතර, ඉන් තිදෙනෙකු වැලිකඩ ක්‍රස්තවාදී සැකකරුවන් පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථානයට මාරු කොට යැවීය. ඔවුන් කිසිදු චෝදනාවකින් තොරව පුනරුත්ථාපනය පිණිස යැයි කියමින් වැලිකඩ බන්ධනාගාරයේ රඳවා තබා ගනු ලැබීය.¹⁸⁸ ඉන් දෙදෙනෙකු 2013 පෙබරවාරි මස නිදහස් කළේය. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මෙම ශිෂ්‍යයන් නිදහස් කර මෙන් ඉල්ලා ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළ අතර පෙබරවාරි 13 ජනාධිපතිවරයා ගේ යාපනයේ සංචාරයේ දී මෙම සිසුන් ගේ දෙමාපියන් කළ ඉල්ලීමකට කන් දීමක් වශයෙන් ඔවුන් නිදහස් කරන ලදී.¹⁸⁹

ශ්‍රී ලංකා ජන මාධ්‍ය වාර්තා වලට අනුව මෙම ශිෂ්‍යයන් අත් අඩංගුවට ගැනීමෙන් පසු ඔවුන් ගෙන් යාපනයේ දේශපාලන කාර්යාලකට අත් බෝම්බයක් විසි කිරීමේ සිද්ධිය හා ශිෂ්‍ය විරෝධතා ව්‍යාපාර පිළිබඳව ප්‍රශ්න කරන ලද්දේය. නමුත් යාපනය සරසවියේ විද්‍යා පීඨ ආචාර්ය මණ්ඩලය දෙසැම්බර් 7 වන දින ජනාධිපතිවරයා අමතා නිකුත් කළ ලිපියක් මගින් අත් බෝම්බ සිද්ධිය මෙම සිසුන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට පූර්ව සුදනමින් කරන ලද මිස එම සිද්ධියට මොවුන් කිසිසේත්ම සම්බන්ධ නොමැති බව කියා සිටියේය.¹⁹⁰ එම ලිපියෙන් තවදුරටත් පෙන්වා දුන් කාරණයක් වූයේ අවිහිංසාවාදී දේශපාලන විරෝධතා ව්‍යාපාරයක් වැළැක්වීමට ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ ක්‍රියා කිරීම මෙම සිසුන් ගේ විරෝධතාවයට හේතුව වූ බවයි.¹⁹¹

මෙම සිද්ධියට අදාළව තවත් සිසුන් කිහිප දෙනෙකු ද අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. දෙසැම්බර් 6 වන දින ක්‍රස්තවාදී විමර්ශන ඒකකයෙන් පැමිණි නිලධාරියෙක් සිසුන් 10 දෙනෙකු ගේ නම් ලැයිස්තුවක් ඉදිරිපත් කරමින් ඔවුන් යාපනය පොලිසියට බාර දෙන මෙන් ඉල්ලා සිටියේය. වෛද්‍ය පීඨයේ පීඨාධිපතිවරයා සිසුන් පස් දෙනෙකු යාපනය පොලිසියට බාර දෙන ලදී. තවත් එක් සිසුවෙක් සිය පියා සමඟ පැමිණ බාර වූයේය. ඉතිරි සිසුන් ආරක්ෂාව පතා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත පැමිණි අතර ඔවුන් ද පසුව පොලිසිය බාරයට ගෙන ප්‍රශ්න කිරීමෙන් පසු නිදහස් කළේය.

පේ. සී. වැලිඅමුණ; ජයම්පති වික්‍රමරත්න; එම්. ඒ. සුමතිරන් ;රොමේෂ්. ඩී. සිල්වා ඇතුළු නීතිවේදීන්ට එරෙහිව එල්ල වන තර්ජන:

2013 කළේය ජනවාරි 17 දින ලංකා ඊ නිවිස් වෙබ් අඩවියෙහි (මෙම වෙබ් අඩවිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ කියවීමට නොහැක) පළ වූ වාර්තාවකට අනුව 'අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය සඳහා වන නීතිඥ එකතුවෙහි' ප්‍රමුඛ මෙන්ම නොබියව අදහස් පළ කරන නීතිඥ පේ.සී.වැලිඅමුණ ඝාතනය කිරීමේ සැලැස්මක් පිළිබඳව වාර්තාවක් පළ කළේය. එම වාර්තාවට අනුව මෑතකදී බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වූ 'කුලී අපරාධකරුවෙකු', ජනාධිපති ආරක්ෂක

අංශයේ හා විශේෂ කාර්ය බලකායේ තෝරා ගත් පිරිසක් ඇතුළු කණ්ඩායමක් ලවා ජේ සී වැලිඅමුණ ඝාතනය කිරීමේ සැලැස්මක් තිබිණ.¹⁹² නීතිඥ ජේ සී වැලිඅමුණ මෙම වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිචාර දක්වමින් තමා ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපති ආරක්ෂක අංශයේ හා විශේෂ කාර්ය බලකායේ සම්බන්ධයක් ඇත්දැයි තමා නොදන්නා නමුත් තමා පසු පස දින කිහිපයක් ඔත්තු බැලූ තැනැත්තා නම ගිය අපරාධකරුවෙකු බව පොලිසිය සනාථ කළ බව කියා සිටියේය.

නීතිඥ සාමුහිකය ජනවාරි 23 දින ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින්, අග විනිසුරු වරිය ගේ දෝෂාභියෝගය සම්බන්ධයෙන් මැදිහත් වූ තම සංවිධානයේ නීතිවේදීන්ට එල්ල වී තිබෙන වාචික හා ලිඛිත 'තර්ජන හා බිය වැද්දීම්' පිළිබඳ දැඩි අවධානය යොමු කරන බව කියා සිටියේය. ජේ. සී වැලිඅමුණට අනුව, තමාට මෙන්ම තමා සමකාලීන නීතිවේදීන් වන ජයම්පති වික්‍රමරත්න හා එම් ඒ සුමතිරත් (ටී. එන්. ඒ. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී) යන අයට ජනවාරි මාසයේ දී තර්ජනාත්මක ලිපි ලැබී තිබිණ. මීට සමාන ලිපියක් දෝෂාභියෝගයේ දී අගවිනිසුරු ශිරානී බණ්ඩාරනායක වෙනුවෙන් පෙනී සිටි ජනාධිපති නීතිඥ රොමේෂ් ඩී සිල්වා ට තමන්ට සමාන ලිපියක් ලැබී තිබෙන බව වැලිඅමුණ විසින් තවදුරටත් හෙළිදරව් කළේය. මේ සියළු දෙනාම තමන්ට එල්ල වී තිබෙන තර්ජන පිළිබඳ ආදාය පොලිස් ස්ථාන වලට පැමිණිලි කර තිබෙන නමුත් එම පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම පිළිබඳ කිසිදු ප්‍රගතියක් නැතැයි ද ඔහු තවදුරටත් කියා සිටියේය.

නීතිඥ වැලිඅමුණ පිළිගත් මානව හිමිකම් ආරක්ෂයෙකු වන අතර ඔහුට මීට පෙර අවස්ථා කිහිපයකදීම සිය මෙහෙවර හේතු කොට ගෙන තර්ජන හා බිය වැද්දීම් වලට ගොදුරු වූවෙකි. 2008 සැප්තැම්බර් මස 27 දින රාත්‍රියේ ඔහු ගේ නිවසට අත් බෝම්බ දෙකක් දමා ගැසූ අතර ඉන් එකක් පුපුරා ගිය නමුත් කිසිවෙකුටත් අනතුරක් නොවීය. 2010 දී මාධ්‍ය විසින් ඔහු එවකට අධ්‍යක්ෂක ධුරය දැරූ ට්‍රාන්ස්ෆෝර්මේෂන් ඉන්ටර්නැෂනල් නම් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයේ සිදු වී ඇතැයි කියන මූල්‍ය වංචාවන් පිළිබඳ නින්දා අපහාස කිරීමේ ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරයක් දියත් කොට තිබුණි.¹⁹³ එහෙත් මේ කිසිදු සිද්ධියක් සම්බන්ධයෙන් පොලිසිය කිසිම ඵලදායී පියවරක් ගත බව වාර්තා නොවේ.

අගවිනිසුරුවරියට එරෙහි දෝෂාභියෝගයට විරුද්ධත්වය පළ කළ වෙනත් නීතිවේදීන්ට ද මේ හා සමාන පහර දීම් හා තර්ජන එල්ල වූ අතර ඊට හේතු ව තමන් දෝෂාභියෝගය සම්බන්ධයෙන් ගත් ස්ථාවරය බව ඔවුන් ගේ විශ්වාසයයි.

2012 දෙසැම්බර් 18 වන දින යුද්ධ හමුදාවට සමාන ඇඳුමින් සැරසුන ආයුධ සන්නද්ධ සතර දෙනෙක් නීතිවේදී ගුණරත්න වන්නිනායක ගේ මෝටර් රථය හරස් කොට ඔහු එළියට ඇද ගැනීමට තැත් කරන ලද්දේය. තමා ගේ කෑ ගැසීම ඇසී අසල්වැසියන් සිද්ධිය වූ ස්ථානයට පැමිණීමත් සමඟම ඔවුහු පළා ගිය ගුණරත්න වන්නිනායක ප්‍රකාශ කළේය. මීට දින දෙකකට පසුව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමයේ එවකට සිටි සභාපති නීතිවේදී විජේදස රාජපක්ෂ ගේ නිවසට එළිවෙන යාමයේ දී වෙඩි තබන ලදී. තමාට තෙවරක් වෙඩි හඬ ඇසුන බවත් ඉන් අනතුරුව වාහනයක් තම නිවස අසලින් නික්ම යන හඬ ඇසුන බවත් ඔහු ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින් කියා සිටියේය.¹⁹⁴ මෙම සිද්ධීන්ට අමතරව 2013 ජනවාරි මාසයේ දී දෝෂාභියෝග විරෝධී රැස්වීමක් අවසානයේ සිය නිවසට යමින් සිටි 'නීතිඥ සාමුහික' යේ සාමාජික නීතිවේදීන්ගේ මෝටර් බයිසිකලයක පැමිණි තරුණයන් දෙදෙනෙකු තමා ඇඳ ගෙන යාමට තැත් කළ බව කියා සිටියාය.¹⁹⁵

2013 පෙබරවාරි මුල් සතියේ අන්තර් ජාතික නීතිඥ සංගමයේ මානව හිමිකම් කමිටුවේ සාමාජිකයින්, මෙරට අධිකරණයේ වර්තමාන තත්වය තක්සේරු කිරීම පිණිස, ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීමට නියමිතව තිබියදී, ඔවුන්ට නිකුත් කොට තිබූ විසා බලපත්‍ර රජය විසින් අවලංගු කරන ලද්දේය. ශ්‍රී ලංකා රජය ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින් කියා සිටියේ ඔවුන් සිය සංචාරය පිණිස ආදාය විසා බලපත්‍ර ඉල්ලුම් කොට නොතිබූ නිසා නිකුත් කළ විසා

බලපත්‍ර අහෝසි කරන්නට සිදු වූ බවයි. නමුත් අන්තර් ජාතික නීතිඥ සංගමය මෙම ප්‍රකාශය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් කියා සිටියේ, තම සංචාරයේ අරමුණ වූ ප්‍රවීණෝපදේශක සාකච්ඡා හා සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීමට ආදායම් විසා බලපත්‍ර තමන් ඉල්ලුම් කළ බවයි.¹⁹⁶

(සිවිල් සමාජයේ) ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා ප්‍රතිප්‍රහාරයට ලක් කිරීම:

ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන්, විශේෂයෙන්ම සිය මානව හිමිකම් 'වාර්තාව' පිළිබඳව ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව විසින් විවේචනය කිරීම කෙරෙහි සංවේදී බවත්, මානව හිමිකම් ජාත්‍යන්තර රැස්වීම් වලට සහභාගි වන ශ්‍රී ලංකික මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට තොරතුරු සපයන්නේ යැයි සැක කරන මෙරට සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන්ට පහර දීමට පසුබවට නොවන බවත් නොබියව ප්‍රදර්ශනය කරයි. මෙම පසුබිම තුළ විශේෂයෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට වාර්තා කිරීම ඉතා දුෂ්කර කාර්යක් වී තිබේ. මෙම පළාත් වල ක්‍රියාකාරීන්ට තමන් මුහුණ දෙන අභියෝග වාර්තා කිරීම කොළඹ කේන්ද්‍ර කොට ගෙන ක්‍රියාකරන මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන්ට තරම් ආරක්ෂා සහිත නොවේ. ප

උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වලින් ඉදිරිපත් කරන පහත සඳහන් නිදර්ශන පිළිබඳ සම්පූර්ණ වාර්තා ඇමිනිස්ට්‍රි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය සතුව තිබෙන අතර පහත දැක්වෙන්නේ එම සිද්ධීන් පිළිබඳ ඉතාමත් ලඝු සටහනක් වන අතර ඊට සම්බන්ධ තැනැත්තන් ගේ අනන්‍යතාවය සම්පූර්ණයෙන්ම වසන් කොට තිබේ.

පීඩනයට ගොදුරු වූ කාන්තා සංවිධාන:

2012 අප්‍රියෙල් මාසයේ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය විසින් 19/2 යෝජනාව සම්මත කිරීමෙන් පසු උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල ක්‍රියාකාරී කාන්තා සංවිධාන හතරකට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ යැයි හඳුන්වා ගත් කණ්ඩායමක් පැමිණ එම සංවිධානයන් හි ක්‍රියාකාරකම්, ආධාර සපයන සංවිධාන හා කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු විමසන ලද්දේය. මෙම සිද්ධියෙන් පසු සිවිල් ඇඳුමින් සැරසුන නිලධාරීන් එම සංවිධානයන් හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් ගේ හා ඉහළ පෙළේ නිලධාරීන් ගේ නිවෙස් කරා ගොස් එම නිවැසියන් ගෙන් පමණක් නොව අසල් වැසියන් ගෙන් පවා තොරතුරු විමසීය.

මෙවැනිම සිද්ධීන් කිහිපයක් පිළිබඳ 2012 දෙසැම්බර් හා 2013 ජනවාරි මාස වල ඇමිනිස්ට්‍රි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට වාර්තා වූයේය. එම අනුව අඩුම තරමින් පුද්ගලයින් සය දෙනෙකු ගෙන් වත් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඔවුන් ගේ සංවිධාන කටයුතු පිළිබඳව ප්‍රශ්න කළ අතර බලධාරීන් ගේ අභිප්‍රාය වී තිබුනේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට තොරතුරු සපයන්නන් නිහඬ විය යුතු යන සංඥාව නිකුත් කිරීම බවයි.

මානවීය සහන සේවකයෙකු අත්අඩංගුවට ගෙන වධ හිංසා පැමිණවීම:

2012 දී අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මානවීය සහන සේවා කටයුතු වල නියැලී සේවකයෙකු අත් අඩංගුවට ගෙන ඔහු ගේ ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා පිළිබඳව ප්‍රශ්න කළ බවත් අවසානයේ දී තමා හා තම සගයින් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයට සේවය කළ බව පිළි ගන්නා පාපෝච්චාරණයකට අත්සන් කිරීමට බල කළ බවත් වාර්තා විය. ඇමිනිස්ට්‍රි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට විස්තර කළ අන්දමට ඔහුට දීර්ඝ වේලාවක් ලද වධ හිංසා පමුණුවන ලද අතර ඔහු තමාගේ තුවාල සම්බන්ධයෙන් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට හෝ පැමිණිලි කිරීමට තැත් කළහොත් සිය පවුලම ඝාතනය කරන බවට තර්ජනය ද කර තිබුණි.¹⁹⁷

අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් සාමාජිකයින් ගේ කොළඹ සංචාරය වාරණය කිරීම:

වවුනියාවේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් ගේ වාර්තා වලට අනුව 2013 මාර්තු 5 දින උතුරේ පදිංචි අතුරුදහන් වුවත් ගේ පවුල් සාමාජික සාමාජිකාවන් හත්සියයකට ආසන්න පිරිසක් බස්රථ 11 කින් කොළඹ බලා පිටත් වී තිබුණි. ඔවුන් ගේ අභිලාෂය වූයේ යට අතුරුදහන් වූ හෝ අත්තනෝමතික ලෙස රඳවා සිටින තම පවුලේ සාමාජික සාමාජිකාවන් ගේ ඉරණම පිළිබඳ තොරතුරු දැන ගැනීමට මැදිහත් වන ලෙස ඉල්ලා එක්සත් ජාතීන් ගේ කාර්යාලයට පෙළපාලියකින් ගොස් පෙත්සමක් බාර දීමයි.

මෙම බස් රථ සමූහය වවුනියාවට උතුරෙන් පිහිටි ඕමන්තේ යුද්ධ හමුදා මුරපොළේ දී නතර කරනු ලැබිණ. බස්රථ රියදුරන් ගෙන් ප්‍රශ්න කළ අතර ඔවුන්ට තවදුරටත් ඉදිරියට ධාවනය නොකරන ලෙසට තර්ජනය කරන ලද අතර අත්අඩංගුවට ගත් බස්රථ එහි මගීන් සමඟම වවුනියාවේ පිහිටි නගර සභා පිට්ටනියට යුද්ධ හමුදා මුරකාවල් මධ්‍යයේ ගාල් කරන ලදී. යුද්ධ හමුදාව මෙම පිරිසට සිය කොළඹ ගමන අත්හැර ආපසු නිවෙස් බලා යන ලෙසට තර්ජනය කළ අතර ආහාර පාන ජලය හෝ වැසිකිලි කැසිකිලි පහසුකම් කිසිවක් ලබා නොදෙන ලද්දේය. මෙම කණ්ඩායමෙන් ඉතා කුඩා කණ්ඩායමකට කොළඹ බලා යාමට ඉඩ දුන් අතර ඔවුහු කොළඹට පැමිණ සිය පෙත්සම එක්සත් ජාතීන් ගේ කාර්යාලයට බාර දෙන ලදී. වවුනියාවේ රැඳී සිටි කණ්ඩායම මාර්තු 6 වන දින වවුනියාව නගරයේ උල්සෝෂණයක් පැවැත්වීමෙන් පසු ආපසු විසිර ගියේය.¹⁹⁸

සුනිලා අබේසේකර, සුනන්ද දේශප්‍රිය, නිමල්කා ප්‍රනාන්දු, පාකාසෝති සරචනමුත්තු හා ජේ සී වැලිඅමුණ:

2012 මාර්තු මාසයේදී ආණ්ඩුවේ ජනමාධ්‍යයන් විසින් ජිනීවා හි මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ රැස්වීම් වලට සහභාගි වෙමින් සිටි ශ්‍රී ලංකික

සිවිල් සමාජ නියෝජිත පිරිස ඉලක්ක කොට ගෙන තර්ජනාත්මක වැඩ සටහන් විකාශය කරන්නටත් ලිපි පළ කරන්නටත් පටන් ගත්තේය. ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය විසින් විශේෂයෙන්ම ඉලක්ක කොට තිබුණේ ඉන්ෆෝම් හා කාන්තාව, මාධ්‍ය සාමූහිකය හා ගෝබල් කැම්පෙන් ෆෝ විමෙන්ස් හියුමන් රයිට්ස් හි සුනිලා අබේසේකර, අධ්‍යක්ෂක, විමෙන්ස් ඉන්ටර්නැෂනල් මුච්චන්ටි එගෙන්ස්ට් ඩිස්ක්‍රීමිනේෂන් හා නීතිවේදිනියක් වන නිමල්කා ප්‍රනාන්දු, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රයෙහි අධ්‍යක්ෂ පාකාසෝති සරචනමුත්තු, එක්සත් ජාතීන් ගේ සිවිල් සංවිධාන රැස්වීම් වලට සහභාගි වන සුනන්ද දේශප්‍රිය හා නීතිඥ ජේ. සී. වැලිඅමුණයි. ඔවුන්ට පොදුවේ එල්ල කළ චෝදනාව වූයේ එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන් මුදල් ලබා ගනිමින් 'ජාතිදෝහි' කටයුතු වල නිරත වන බවයි.

මීට පෙර අවස්ථාවක මාධ්‍යවේදී පොද්දල ජයන්තට පහර දීම¹⁹⁹ හා රටින් පිටව යන ලෙසට තර්ජනය කිරීමේ වගකීම බාර ගත් මහජන අමාත්‍ය මර්වින් සිල්වා මෙවරත් ඉදිරියට පැමිණ සුනන්ද දේශප්‍රිය ගේ ඇටකටු කුඩු කරන බව ප්‍රසිධියේ තර්ජනය කළේය.²⁰⁰

2012 මාර්තු 23 දින එනම් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කමිටු යෝජනාව සම්මත කළ දින, ශ්‍රී ලංකාවේ සිට එහි පැමිණි සිටින ශ්‍රී ලංකික මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට හා සිවිල් සමාජ නියෝජිතයින්ට හිරිහැර නොකරන මෙන්, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය නියෝජිත පිරිසෙන් ඉල්ලා සිටීමට එක්සත් ජාතීන් මානව හිමිකම් කොමසාරිස්වරියට සිදුවිය. මානව හිමිකම් කොමසාරිස්වරිය ගේ මාධ්‍ය ප්‍රකාශක රූපටි කොල්විල් මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශයක් කරමින්, 'නොකඩවාම පිළිගත

නොහැකි තරමට ශ්‍රී ලංකාවේ සිට ජීනීවා වලට පැමිණ සිටින ශ්‍රී ලංකික සිවිල් සමාජ නියෝජිත පිරිසට තර්ජනය කිරීම් හා බිය වැද්දීම් කරන බව කියා සිටියේය.²⁰¹ 2012 ජනවාරි සිට ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය විසින් මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් 'රාජ්‍ය නොවන කල්ලිය' වශයෙන් නොකඩවාම හඳුන්වා දෙමින්, ඔවුහු රාජදෝහි, ත්‍රස්තවාදීන් ඇසුර කරන කුලී හේවායන් කණ්ඩායමක් ලෙස හඳුන්වා දෙමින් හෙළා දැකින බව කියා සිටියේය. ඔවුන් සාතනය කිරීමටත් ඔවුන් ගේ නිවාස ගිනිබත් කිරීමට යෝජනා කර තිබූ ඇතැම් පුවත් පත් ලිපි හා මාධ්‍ය වැඩසටහන් පිළිබඳ කර්තෘත්වය ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ජීනීවා මානව හිමිකම් සමුළුවට නිල වශයෙන් එවන ලද නියෝජිත පිරිසට අයත් වූ සාමාජිකයන් විසින් දරන ලද බවත් ඔහු විසින් පෙන්වා දෙන ලද අතර ජීනීවා සිටින ශ්‍රී ලංකා නිත්‍ය නියෝජිතයාට තර්ජනාත්මක ලිපි ලැබෙන බව කියා සිටියේය.²⁰²

මාධ්‍යවේදී ඥානසිරි කෝට්ටේගොඩට රටින් පළා යන්නට බල කෙරේ:

ශ්‍රී ලංකාවේ වෘත්තීය ජනමාධ්‍යවේදී සංවිධානයේ සභාපති ඥානසිරි කෝට්ටේගොඩ විසම්මුතිකවාදී මාධ්‍යවේදීන්ට එරෙහි මර්දනයේ තවත් එක් වින්දිතයෙක් වෙයි. 2012 දී ඔහු ජීනීවා හි සැසිවාරයට සහභාගි වීමෙන් පසු ඔහුට එරෙහිව ගෙන යන ලද හෙළා දැකීමේ මාධ්‍ය ප්‍රචාරය නිසා හෙතෙම ලංකාවෙන් පලා ගිය ගියේය. 2013 මාර්තු මාසයේ දී ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට ප්‍රකාශයක් කළ ඥානසිරි මේසේ කියා සිටියේය.

'මම වසර විස්සක් පමණ සේවා කාලයක් තිබෙන ජනමාධ්‍යවේදියෙක්. මම බිබිසි සිංහල සේවයට සම්බන්ධ නිසා ආණ්ඩුවට මගේ ප්‍රවෘත්ති හා වැඩ සටහන් වාරණය කරන්නට පුළුවන් කමක් නැත. මේ නිසා මම විශ්වාස කරනවා මට පහර දෙන්නේ ඒ නිසාය කියලා. ගිය අවුරුද්දේ මාර්තු මාසයේ දී මම ඒ වගේ 'නින්දිත මඩ ප්‍රචාරයක්' වින්දිතයෙක් වූනා. 2012 ජීනීවා හි යෝජනාව සම්මත වූනාට පස්සේ අයි ටී එන් රූපවාහිනී නාලිකාව මට විරුද්ධව මඩ ප්‍රචාරයක් දියත් කරමින් මගේ ඡායාරූපයක් පවා පෙන්වලා මම දේශ දෝහියෙක් ලෙසට නම් කලා. 2012 මාර්තු මාසයේ මාධ්‍ය සාකච්ඡාවකදී මම මේ ප්‍රශ්නය මතු කලා. 'ඔබ හිතනවා නම් මම දේශ දෝහියෙක් කියලා ඇයි මාව අත් අඩංගුවට ගෙන නඩු පවරන්නේ නැත්තේ' කියාලා මම ඇහුවවා. ආණ්ඩුවේ මාධ්‍ය ප්‍රකාශකයා මගේ ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ යම් සහතිකයක් දුන්නත් ඒ සමඟම යුද්ධ හමුදාව මගේ ගෙදරට ඇවිත් මගෙන් දිගින් දිගටම ප්‍රශ්න කලා. මාව හොයන බව දැන ගත් ගමන්ම මම හැංගුනා. ශ්‍රී ලංකාවේ මිනිස්සු පැහැර ගන්නේ මහ දවාලේ. ශ්‍රී ලංකාවේ තවදුරටත් විමර්ශනාත්මක මාධ්‍ය භාවිතයකට අවකාශයක් නැත. ආණ්ඩුව ඔබට අකමැති නම් ඔබ දේශ දෝහියෙක් ලෙසට හඳුන්වනවා. ආරක්‍ෂාව පතා මට රටින් පලා යන්නට සිදුවූනා.'²⁰³

ප්‍රශීන් එක්නැලිගොඩ ගේ භාර්යාව සන්ධ්‍යා එක්නැලිගොඩ:

අතුරුදහන් මාධ්‍යවේදී ප්‍රශීන් එක්නැලිගොඩ ගේ බිරිඳ සන්ධ්‍යා එක්නැලිගොඩත් මෙවැනිම තර්ජනයකට මුණ දී සිටින්නියක්. ඇය ද 2012 මාර්තු මාසයේ ජීනීවා හි පැවති මානව හිමිකම් සමුළුවට සහභාගි වූ අතර එහි ඇය සිය සැමියාගේ අතුරුදහන් විම පිළිබඳ දැනට පවතින තත්වය සමුළුවට ඉදිරිපත් කළේය. ආපසු ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි ඇය මාර්තු මාසය අවසාන සතියේ හෝමාගම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ විභාග වෙමින් තිබෙන සිය සැමියා පිළිබඳ හඬයාස් කොපුස් ඉල්ලීම පිළිබඳ නඩු විභාගයේදී රජයේ නීතිඥවරයා ඇයගේ ජීනීවා සංචාරය පිළිබඳව සැරපරුෂ ලෙස දිගින් දිගටම ප්‍රශ්න කරමින් ඇය ජීනීවා හි කළ කී දෑ මෙන්ම ඇයට අන්තර් ජාතික රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයන් ගෙන් එම සංචාරය සඳහා කොපමණ මුදලක් ලැබුනේ දැයි ප්‍රශ්න කර සිටියේය. ඔහු ශ්‍රී ලංකා

ආණ්ඩුවට විරුද්ධව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව වෝදනා කිරීමට ද පසුබට නොවීය.²⁰⁴

හර්මන් කුමාර ජාතික ධීවර සහයෝගීතා ව්‍යාපාරය:

දිර්ඝ කාලයක් තිස්සේ මානව හිමිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින ධීවර සහයෝගීතා ව්‍යාපාරයේ කැඳවුම්කරු වන හර්මන් කුමාර රෝමයේ පිහිටි කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය පිළිබඳ අන්තර් ජාතික අරමුදල විසින් සංවිධානය කරන ලද සමුළුවට සහභාගි වීමෙන් පසු තර්ජනයන්ට මුණ දුන් බව වාර්තා විය. මෙම තත්වය 2012 මාර්තු මාසයේ පැවති එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් සමුළුවට ශ්‍රී ලංකා සිවිල් සමාජ නියෝජිත පිරිසේ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් සහභාගි වීමෙන් පසු වඩාත් උග්‍ර වූයේය.²⁰⁵

ඉන්ධන මිල 2012 පෙබරවාරි මස ඉහළ දමන ලද අතර, ඊට එරෙහිව ධීවර කාර්මිකයින් විසින් පවත්වන ලද විරෝධතා මර්දනය කිරීම පිණිස, පොලිසිය හා ආරක්‍ෂක හමුදා විසින් පෙළපාලිකරුවන්ට වෙඩි තබන ලද අතර එහිදී එක් ධීවර කාර්මිකයෙක් මිය ගියේය²⁰⁶. ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් හා රාජ්‍ය ජන මාධ්‍ය විසින් එම විරෝධතාව සංවිධානය කළ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වෙත වෝදනා කරමින්, එම සංවිධාන විසින් මරණයේ වගකීම බාර ගත යුතු යැයි කියා සිටියේය. පෙබරවාරි 23 දින කැබිනට් තීරණ දැනුම් දීමේ පුවත් පත් සාකච්ඡාවේදී ආණ්ඩුවේ ආමාත්‍යවරු ඉහත කී විරෝධතාව එන් ජී ඕ කුමන්ත්‍රණයක් ලෙස හැඳින්වූ අතර ධීවර අමාත්‍යවරයා හර්මන් කුමාර මිනීවරුවෙක් බව ප්‍රකාශ කළ නමුත් ඒ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිප්‍රකාශයක් කළ හර්මන් කුමාර තම සංවිධානය හෝ තමා එම විරෝධතාවට කිසිදු සම්බන්ධයක් නොතිබූ බව කියා සිටියේය. හර්මන් කුමාර තමාට නිතරම මරණීය තර්ජන හා බිය වැද්දීම් සිදු කරන බවත් තමා ආරක්‍ෂක අංශ වල පරීක්ෂාව යටතේ සිටින බව තමාට හැඟී යන බවත් ප්‍රකාශ කරයි. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට ප්‍රකාශයක් කළ හර්මන් කුමාර තමා රෝම සම්මේලනය නිම වී පෙරළා පැමිණි අවස්ථාවේ තමා බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගැනීමට දරන ලද උත්සාහයෙන් තමා නූලෙන් බේරී ගිය බව සඳහන් කළේය. හර්මන් කුමාර 2012 පැවති 19 වන මානව හිමිකම් සැසිවාරයෙන් පසු ජීනීවා හි සිට මාධ්‍ය සාකච්ඡා රාශියකට සහභාගී වෙමින් 'ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් ගෙන් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරන මෙන්' ඉල්ලා සිටින ලද අතර එසේ නොකළහොත් එහි එළවිපාක 2013 දී ලැබෙනු ඇතැයි කියා සිටියේය.²⁰⁷

2013 ආණ්ඩුව 'ජීනීවා' විවේචන මඟ හැරීමේ ප්‍රයත්නයක:

බ්‍රිතාන්‍යයේ වැනල් 4 රූපවාහිනී නාලිකාව විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද 'සටන් විමුක්ත කලාපය: ශ්‍රී ලංකාවේ ඝාතන බිම්' නැමති චිත්‍රපටිය ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් හා හියුමන් රයිට්ස් වොච් යන සංවිධානයන් ගේ අනුග්‍රහයෙන් 2013 මාර්තු 01 දින ජීනීවාහි පිහිටි මානව හිමිකම් මූලස්ථානයේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට නියමිත විය. ඊට විරෝධය පළ කරමින්, 2013 පෙබරවාරි මස එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ ශ්‍රී ලංකා තානාපති රවින්ද්‍රනාථ ආරියසිංහ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිනියට ලිපියක් ලියන ලද්දේය. එම ලිපියෙන් තානාපතිවරයා කියා සිටියේ ප්‍රදර්ශනයට නියමිත චිත්‍රපටිය දේශපාලන අරමුණු ඇතිව නිපදවන ලද්දක් නිසාත් එහි අඩංගු කරුණු නැවත විමසීමක් නොකළ නිසාත් එම චිත්‍රපටිය ප්‍රදර්ශනය කිරීම නතර කරන මෙන්ද ඊට අනුග්‍රහය දක්වන සංවිධාන දෙකෙහි මානව හිමිකම් කොමිෂම විසින් පිරිනමා ඇති උපදේශක තනතුරු ඉවත් කළ යුතු බවත් කියා සිටියේය. මෙම ලිපියට ප්‍රතිචාර දක්වන ලද මානව හිමිකම් සභාපති සිය ලිපියෙන් 'උපදේශක තනතුරු දරන සංවිධාන වලට ප්‍රධාන සැසිවාරයන්ට සමගාමීව අතිරේක වැඩ සටහන් සම්පාදනයට අවසර තිබෙන අතර එම වැඩ සටහන් වල අන්තර්ගතය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් වගකීම භාර ගන්නා බවය' තවද සභාපති සිය ලිපියෙන් මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ කටයුතු වලට සහභාගි වන තානාපතිවරු හා රාජ්‍ය

නොවන සංවිධාන ඇතුළු සියළු දෙනාම, එකිනෙකා කෙරෙහි ගෞරවයෙන් හා බුහුමානයෙන් ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කළ යුතුයැයි පෙන්වා දුන්නේය. මෙයින් අදහස් වන්නේ අපි අන් අයගේ තර්ක විතර්ක සමහර විට අපි පිළි නොගන්නවා වෙන්ට පුළුවන් වුනත් ඒවා ඉවසීමටත් ඒවාට ගරු කිරීමටත් තරම් ශික්ෂණයක් තිබිය යුතු බවයි. අවසාන වශයෙන් ඔහු ශ්‍රී ලංකා කණ්ඩායමට ද තම මතය විදහා දක්වන යම් අංගයක් ඉදිරිපත් කරන මෙන් ආරාධනා ද කළේය.

ආරක්ෂා අමාත්‍යාංශය මාර්තු 5 දින නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් වැනල් 4 චිත්‍රපටියට උපකාර කරමින් මූල්‍යමය වාසි ලබා ගෙන ශ්‍රී ලංකාව පවා දුන් තැනැත්තන් හඳුනා ගන්නට සහයෝග දෙන මෙන් ඉල්ලා සිටින බව දිවයින පුවත් පත් වාර්තා කළේය.²⁰⁸ මීට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් වැනල් 4 චිත්‍රපටියේ නිෂ්පාදක කෝලුම් මැක්රේ ප්‍රකාශයක් කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කරන කිසිවෙක් මෙම චිත්‍රපටිය සඳහා තමන්ට උපකාර නොකළ බවත් කිසිවෙකුට මුදල් නොගෙවූ බවත් දැඩිව අවධාරණය කළේය. ශ්‍රී ලංකාව මෙම චිත්‍රපටිය සිය ප්‍රතිවාදීන් හඹා යන්නට හෝ විවේචකයින් නිහඬ කිරීමට යොදා ගන්නේ නම් තමන් ඊට තරයේ විරුද්ධ වන බව කියා සිටියා පමණක් නොව මෙය සමස්ත ලෝකයා ඉදිරියේම හෙළිදරව් කරන්නට තමන් පසුබට නොවන බවද කියා සිටියේය.

ලක්බිම²⁰⁹ පුවත් පත මාර්තු 9 දින ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවේ අභියාචනා ආරංචි මාර්ග උපුටා දක්වමින් කියා සිටියේ ආණ්ඩුව ජීනීවා හි සිටින ද්විධ සංන්ධාන නියෝජිත පිරිස ඉදිරිපත් කරන අදහස් පිළිබඳව ඉතා පරීක්ෂාවෙන් සිටින බවත් ඊට හෙළා දකින ප්‍රකාශයන් කළහොත් ඔවුන් පෙරළා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීමේ දී අන් අඩංගුවට ගන්නා බවටත් තීරණය කොට ඇති බව පළ කළේය.²¹⁰

4. නිගමනයන්

ශ්‍රී ලංකාවේ විසම්මුතිය ප්‍රවණ්ඩ ලෙස මර්දනය කිරීමත් දේශපාලන බලය කේන්ද්‍ර ගත විමත් එකිනෙක අත්වැල් බැඳ ගත් ක්‍රියාවලියකි. 2005 බලයට පත් විමෙන් පසු රාජපක්ෂ ආණ්ඩුව සිය බලය තහවුරු කර ගත්තේ ඔවුන් සිතන ආකාරයට ඇතැම් ජනවාර්ගික ප්‍රජා සමූහයන් කෙරෙහි මෙන්ම ආයතන හා දේශපාලන කණ්ඩායම් කෙරෙහි බලපෑමක් කළ හැකියැයි පිළිගන්නා සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරකයින් ඉලක්ක කොට මර්දනය කිරීමෙනි. එසේත් නැත්නම් බලධාරීන් ට භානිකර තොරතුරු සන්තකයෙහි ඇති තැනැත්තන් ඉලක්ක කොට මර්දනය කිරීමෙනි. ජාතික මට්ටමින් ප්‍රමුඛ දේශපාලනඥයින් හා ජනමාධ්‍යවේදීන්, ක්‍රියාකාරීන්, නීතීවේදීන්, විද්වතුන් හා බලපෑමක් සහිත ව්‍යාපාරිකයින් මර්දනය කරයි. නමුත් රාජ්‍ය මර්දනයේ ගොදුරු බවට පත් වන බොහෝ දෙනෙක් බිම් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරීන් වන සරසවි ශිෂ්‍යයන්, මානවීය සේවකයින්, බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කළ ළමුන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින දෙමාපියන් ආදීන්ය.

ජාත්‍යයන්තර ප්‍රජාව ඉදිරියෙහි ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව නොකඩවාම ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන මානව හිමිකම් කඩවීම් අවම කොට, මානවීය නීතිය මෙන්ම නීතියේ ආධිපත්‍ය ද සහතික කරන බවට හිස් පොරොන්දු දෙයි. අනිත් අතට විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකියයින්, තමන් සාක්ෂි දරන්නාවූ බරපතල මානව හිමිකම් හා මානවීය නීති උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ තොරතුරු එක්සත් ජාතීන් හා අනෙකුත් අන්තර් ජාතික සංවිධාන ඇතුළු ජාත්‍යයන්තර ප්‍රජාවා සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම වැළැක්වීමට ද ක්‍රියා කරයි.

ශ්‍රී ලංකා රජය යුද්ධ සමයේ දී ශ්‍රී ලංකික හමුදා විසින් අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ වරදක් වන බරපතල අපරාධ සම්බන්ධයෙන් නොකඩවාම ගොනු වන සාක්ෂි බැහැර කරයි. මෙරට වරදින් නිදොස් කිරීමේ වාතාවරණය අඛණ්ඩවම පවතින බව පිළි ගැනීම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරයි. නමුත් බරපතල මානව හිමිකම් හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධ පැමිණිලි විභාග කිරීම හෝ එකී වින්දිතයින්ට යුක්තිය ඉටු විමක් ද සිදු නොවෙයි. 2009 මැයි මාසයට ආසන්නව සිදු වූ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් අතර බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම හා

අධිකරණ බාහ්‍ය ඝාතන සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොව ඊට පෙරාතුව පවා සිදු වූ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු පියවරක් ගෙන නොමැත. 2006 දී ත්‍රිකුණාමලයේ දී පාසැල් ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනෙකු ඝාතනය කිරීම හා එම වසරේ දීම ඒසීඑෆ් නම් වූ ප්‍රංශ මානවීය ආධාර සංවිධානයේ සේවකයින් 17 දෙනෙකු ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් කිසිදු පියවරක් නොගැනීම මෙම ප්‍රවණතාවය සංකේතවත් කරන නිදර්ශන දෙකක් වෙයි. මෙම සිද්ධීන් දෙකෙහිම ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවන්ට අනුව අපරාධය සිදු කොට ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂ හමුදා විසින් වන අතර මේ දක්වා කිසිදු සැකකරුවෙකුට විරුද්ධව විමර්ශනය කිරීමක් හෝ නඩු පැවරීමක් සිදු කොට නැත.

වධහිංසා පැමිණවීම පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන් ගේ ක්‍රියාකාරී කමිටුව හා බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීමට එරෙහි ක්‍රියාකාරී කමිටුව යන කමිටු ඉදිරියේ 2008 මෙන්ම 2012 දී²¹¹ තම ආණ්ඩුව මානව හිමිකම් සුරකින ආණ්ඩුවක් බව නැවත නැවතත් ප්‍රකාශ කරන ලදී. මානව හිමිකම් පිළිබඳ නිර්ව්‍යාජ වගවීමක් විදේශිකව මෙන්ම ස්වදේශිකවද කරනු ලබන ඉල්ලීම් වලට ප්‍රතිචාරයක් ලෙසට ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවට එල්ල කරන මානව හිමිකම් චෝදනා විභාග කිරීම පිණිස අවස්ථා ගණනාවකදීම විවිධ කොමිෂන් සභා පත් කරන ලදී²¹². නමුත්, එම කොමිෂන් සභාවන් හි නිර්දේශ ද ආණ්ඩුව නොසලකා හැරියේය.²¹³ මීට අමතරව ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් නීතිය හා පරිපාලනය ප්‍රතිසංවිධානය කරමින් මානව හිමිකම් සුරක්ෂිත කිරීම පිණිස ජාතික සැලසුම් කිහිපයක්ම පිළියෙළ කොට ඉදිරිපත් කළ නමුත් ඒවා පිළිගත් අන්තර් ජාතික ශ්‍රී ලංකා කමිටුවට අනුකූල නොවුවා පමණක් නොව, අතවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණයන් ඇති කිරීමට ද අසමත් විය. නිදර්ශනයක් වශයෙන් මෙම සැලසුම් මගින් අත්තනෝමතික ලෙස සිරභාරයට ගෙන රඳවා ගෙන සිටින්නට සාධාරණ නඩු විභාගයක් හෝ නිදහස් කිරීමක් සහතික වූ නමුත් තවමත් සිය ගණනක් රැඳවුම් භාරයේ සිටිති. තවද මෙම සැලසුම් මගින් භාෂණය, සමාගමය හා රැස්වීමේ නිදහසට ගරු කරන බව ප්‍රකාශ කළ අතර, මේ දක්වා ම ආරක්ෂක හමුදා විසින් රජය විවේචනය කරන්නන්ට තර්ජනය කිරීම, පහර දීම හා සිර ගෙයි ලෑම පමණක් නොව සමහර විට ඝාතනය කිරීම ද කරනු ලබයි.

මානව හිමිකම් කවුන්සිලය විසින් 2012 සම්මත කරන ලද 19/2 යෝජනාව මෙන්ම ඊටත් වඩා බරපතල කොන්දේසි සහිත 2013 සම්මත කළ 22/1 යෝජනාව, ශ්‍රී ලංකාවේ හිස් පොරොන්දු පිළිබඳ ජාත්‍යන්තරව නොකඩවා වර්ධනය වන කණස්සල්ල සංකේතවත් කරයි.

22/1 යෝජනාව ශ්‍රී ලංකාවේ අඛණ්ඩව සිදුවන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ අවධානයක් යොමු කළ අතර, ආණ්ඩුවෙන් මෙරට සිදුවන අන්තර් ජාතික නීතිය හා මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ චෝදනා සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන හා විශ්වසනීය විමර්ශනයක් කරන මෙන් ඉල්ලා සිටින ලදී. තවද ඉහත කී යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව පමණක් නොව දැනටත් සිදුවන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ ප්‍රගතිය ද වාර්තා කළ යුතු අතර 2013 සැප්තැම්බර් මාසයේ පැවැත්වීමට නියමිත මිලඟ ප්‍රගති සමාලෝචනයේ දී මෙම යෝජනාවේ²¹⁴ ප්‍රගතිය විමසන බවද සඳහන් වෙයි. එහෙත් එම යෝජනාව මගින් එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස්වරය, අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් නීතිය හා අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කරමින් සිදු කළා යැයි චෝදනා කරනු ලබන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ අපක්ෂපාත හා පිළිගත හැකි පරීක්ෂණයක් අවශ්‍ය බව සඳහන් කරනු ලැබූ නමුත්, එවැනි පරීක්ෂණයක් ඉල්ලා සිටීමට ඇය අපොහොසත් වූවාය.

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය හා අනෙකුත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පමණක් නොව එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම්වරයා විසින් පත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ වගවීම පිළිබඳ

විද්වත් කමිටුව විසින් ද ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වී යැයි කියනු ලබන යුද්ධ අපරාධ, මානව සංහතියට එරෙහිව කරන ලද අපරාධ මෙන්ම අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ වරදක් වන වෙනත් වෝදනා සම්බන්ධයෙන් ද අන්තර් ජාතික මට්ටමේ ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් පැවැත්විය යුතු බවට නොකඩවාම ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වරදින් නිදෙස් කිරීම වක්‍රය බිඳ දැමීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුව දක්වන උදසිනත්වය හේතු කොට ගෙන එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක විය යුතු කාලය එළඹ තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධය පැවති සමයේ ආණ්ඩුව මෙන්ම එල් ටී ඊ සංවිධානය ද විසින් අන්තර් ජාතික නීතිය උල්ලංඝනය කරමින් සිදු කරන ලදැයි වෝදනා කරනු ලබන යුද්ධ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. එබඳු විමර්ශනයකට අනිවාර්යෙන්ම යුද්ධයේ අවසාන අදියර ආරම්භ වීමට තුඩු දුන් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් විශේෂයෙන්ම ත්‍රිකුණාමලයේ පංච පුද්ගල ඝාතනය හා ප්‍රංශ ආධාර සංවිධානයේ සේවකයින් දහත් දෙනා ඝාතනය ද ඇතුළත් ව සිදු වූ මානව හිමිකම් හා අන්තර් ජාතික නීතිය උල්ලංඝනය වීම පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් ඇතුළත් විය යුතුය.

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය විසින් එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුසිලය විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලිය යුතුය²¹⁵. එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලට ස්වකීය වාර්තා හා යෝජනා මගින් නොකඩවාම ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන ' බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම්, අධිකරණ බාහ්‍ය ඝාතන, වධහිංසා පැමිණ වීම, භාෂණයේ හා සමාගමයේ නිදහස උල්ලංඝනය කිරීම, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, සිවිල් සමාජයේ සාමාජිකයින්ට හා ජන මාධ්‍ය වේදිකට පහර දීම මෙන්ම අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය හා නීතියේ ආධිපත්‍ය තර්ජනයට ලක් කිරීම' පිළිබඳව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මෙම තත්වය යටතේ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් තත්වය පිළිබඳව සිය අවධානය යොමු කළ යුතුය. ඊට හේතුව 2013 නොවැම්බර් මස ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීමට නියමිත පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායක සමුළුව හා ඉන් අනතුරුව ශ්‍රී ලංකාව එහි සභාපති පදවිය දෙවසරකට නිල වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව භාර ගැනීම සිදුවිය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාව වැනි මානව හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් අපකීර්තිමත් වාර්තා ඇති රටක් පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය තුළ එවැනි තත්වයකට පත් වීමට ඉඩ දීම පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය මූලධර්ම වලට හාත් පසින්ම පටහැනිය.

මේ මෙහෙත එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයට මෙන්ම පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයට ද තීරණාත්මකය. 'ශ්‍රී ලංකාව විසම්මුතියට පහර දෙයි' මැයෙන් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය නිකුත් කොට ඇති වාර්තාවේ ප්‍රලේඛනය කොට ඇති සිද්ධීන් වැනි මානව හිමිකම් කඩවීම් එළඳයි ලෙස අධ්‍යයනය කිරීම මගින් හා එකී වරදවල් සම්බන්ධයෙන් අණ දුන් තැනැත්තන් පමණක් නොව වරදක් සිදු වූ බව දැන දැනත් නිහඩව සිටි තැනැත්තන් හට ද ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව නීතීඥානුකූල නඩු විභාගයන් ආරම්භ කිරීම වැදගත් කඩඉම් සලකුණක් වනු ඇත. එබඳු පියවරක් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගවීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාව සතු අධ්‍යාගය හා හැකියාව පෙන්නුම් කර ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කරන විසම්මුතිකවාදීන් ග්‍රහණයට හසු කොට ගෙන ඇති අයෝමය හස්තය සලකා බලන විට, අන්තර් ජාතික මැදිහත් වීමක් අනිවාර්ය වෙයි. ශ්‍රී ලංකාවට සිය අන්තර් ජාතික වගවීම ඉටු කරනු පිණිස බලකිරීම එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මෙන්ම පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයේ ද ද්විපාර්ශ්වික සාමාජිකයින් ගේ භූමිකාවක් වෙයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයෙහි සාමාජිකයින් මෙන්ම අධිකරණ ව්‍යුහයෙහි සාමාජිකයින් ද ඇතුළත්ව ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව සිය ගුණදොස විවේචනය කරන්නන් නොඉවසයි. එවැන්නන්ට බලධාරීන් සිය අනුගාමිකයින් ලවා ප්‍රචණ්ඩත්වය මුද්‍රා හරිනවා පමණක් නොව නීතියේ ආධිපත්‍යයෙහි යම් කිසිවක් ශේෂ වී ඇත්නම් එහි පිළිසරණ පවා ලබා ගැනීමද වළක්වයි. වරදින් නිදෙස් විම රජ කරවමින් විසම්මුතියෙහි ගෙල සිරකර තිබෙනතාක් කල් ශ්‍රී ලංකා වර්තමාන රජයේ සංහිදියාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය හිස් ප්‍රලාපයක් පමණකි.

නිර්දේශ:

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය විසින් එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ සාමාජික රටවල් වෙතින් පහත සඳහන් යෝජනාවන්ට සහයෝග දෙන මෙන් ඉල්ලා සිටියි.

- ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව හා එල්. ටී. ඊ. ඊ. සංවිධානය වැනි ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් විසින් සිදු කරනු ලැබූ බවට චෝදනා කරන අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ වරදක් වන කාරණා සම්බන්ධයෙන් විශ්වසනීය හා අපක්ෂපාත පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම පිණිස කටයුතු කිරීම; එබඳු පරීක්ෂණයක් පැවැත්විය යුත්තේ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව වන අතර පිළිගත හැකි සාක්ෂි තිබෙන පැමිණිලි සම්බන්ධ වගකිව යුත්තන්ට අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන සාධාරණ නඩු විභාග ආරම්භ කිරීම;
- එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මානව හිමිකම් කේෂ්ත්‍ර නියෝජිතයින් හා එබඳු යාන්ත්‍රණ සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කරනු ලබන පුද්ගලයින්ට තර්ජනය කිරීම හා පළිගැනීම වළක්වන පියවරයන් සහිත මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ආරක්ෂා කරන එක්සත් ජාතීන් ගේ යාන්ත්‍රණයන් ශක්තිමත් කිරීම;
- විශේෂයෙන්ම දේශීය වශයෙන් වගවීම පිළිබඳ ක්‍රියාවලීන් ගේ එළඳියත්වය ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් තත්වය ඉතා සුක්ෂම ලෙස නියාමනය කිරීම;
- 2013 සැප්තැම්බර් 01 දිනට යෙදී ඇති එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 24වන සැසිවාරයේ දී යම් හෙයකින් අන්තර් ජාතික නීතියේ ප්‍රකාරව හෝ මානව සංහතියට එරෙහිව වරදක් කර ඇතැයි අනුමාන කරන සිද්ධීන් හා සම්බන්ධ සැකකරුවන් අධිකරණය ඉදිරියට රැගෙන විත් නොමැති නම් හා භාෂණයේ නිදහස, සමාගමයේ හා රැස්වීමේ නිදහස සම්බන්ධයෙන් සංවිධානාත්මක ප්‍රහාරයන් එල්ල කිරීම වැළැක්වීමට නිසි පියවර ගෙන නොමැති නම් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් දැඩි පිළිවෙතක් අනුගමනය කරන ලෙසට ඉල්ලා සිටීම;²¹⁶

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය මහ ලේකම්වරයා ගෙන් සහ එහි සාමාජික රාජ්‍යයන් ගෙන් මේසේ ඉල්ලා සිටියි;

- ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව ක්‍රමානුකූල ලෙස සිදු කරන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් මාධ්‍ය වාරණයන් හා සිවිල් සමාජයට පනවන තංහවි අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය යටපත් කිරීම ඇතුළු පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය හර පද්ධතීන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ බරපතල ලෙස හා නොකඩවාම උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳව වහාම එළඳිය ලෙස හා පාරදාශ්‍ය ලෙස සාකච්ඡාවට ගැනීම;
- එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 2013 සම්මත කළ 22/1 සහ 2012 පවත්වන ලද කාලීන විමර්ශන සැසිවාරයේ හෙළිදරව් කිරීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ සංහිදියාව ඇති කිරීම හා වගවීම සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය දරන ප්‍රයත්නයට ක්‍රියාකාරී ලෙස සහයෝගය දීම;
- පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායක සමුළුව ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීමට පෙර යුද්ධ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් චුදිතයින් සහ මානව සංහතියට එරෙහිව කරන ලද අපරාධ සම්බන්ධ චුදිතයින් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම ද, භාෂණයේ නිදහස හා සමාගමයේ මෙන්ම රැස්වීමේ නිදහස ට නොකඩවා එල්ල කරන ප්‍රහාර ඇතුළු ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව ක්‍රමානුකූලව මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම වැළැක්වීම පිණිස කටයුතු කරන බවටද සහතිකයක්

නොමැත්තේ නම්, 2013 නොවැම්බර් මස පැවැත්වීමට නියමිත පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල නායකයින් ගේ රැස්වීම හා 2013-2015 දක්වා පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයේ සභාපති ධුරය දැරීමට තිබෙන අපේක්ෂාව වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම;

- භාෂණයේ නිදහසට සාමකාමී ලෙස රැස්වීමට හා සමාගමයට තිබෙන අයිතියට ගරු කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීමත් එය සක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව අන්තර් ජාතික නීතිය හා ප්‍රමිතීන් යටතේ කටයුතු කිරීම;
- සිය අයිතිවාසිකමක් වූ භාෂණයේ නිදහස භුක්ති විඳින මාධ්‍යවේදීන්, නීතිඥවරුන්, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් හා අනෙකුත් තැනැත්තන් හට පහර දීම තර්ජනය කිරීම හා රඳවා තබා ගැනීම, අවමන් සහගත ලෙස සැලැකීම, තර්ජනය කිරීමට ලක් වීම සම්බන්ධයෙන් සිය වගකීම රජය විසින් ප්‍රසිද්ධියේ පිළිගැනීම; කොන්දේසි විරහිතව එබඳු තර්ජන, අවමන් සහගත සැලැකීම, බිය වැද්දීම කරන ලබන්නන් ගේ දේශපාලන තරාතිරම නොසලකා තවදුරටත් නොඉවසන බව රජය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම;
- මානව හිමිකම් කඩ වීමට ලක් වන සෑම තැනැත්තෙකු ගේම පැමිණිලි පැමිණිලිකරු ගේ මෙන්ම සැකකරුගේ ද තරාතිරම හෝ නිල බලය නොබලා වහාම ස්වාධීනවත් අපක්ෂපාතවත් හා එළඳයි ලෙසත් විමර්ශනය කරන බවට සහතික වීම; අපරාධයක් සිදු කිරීමට අණ දෙන නිලධාරීන් මෙන්ම එබඳු තොරතුරු පිළිබඳ දැනුමක් ඇති එසේත් නැත්නම් එබඳු තොරතුරු ලබන තැනැත්තන් එබඳු අපරාධයක් වැළැක්වීමට ක්‍රියා නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් වරදක් කරනු ලබන අතර, එකී තැනැත්තන් මෙන්ම සැකකරුවන් ද අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට යටත්ව සාධාරණ නඩු විභාගයකට යටත් කළ යුතුය.
- ත්‍රිකුණාමලයේ පංච සිසු ඝාතනය, ප්‍රංශ ආධාර සේවකයින් දහන් දෙනෙකු ඝාතනය කිරීම ඇතුළු 2006 බරපතල මානව හිමිකම් උල්ලංඝණය කිරීම් 16 ක් පිළිබඳ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා වාර්තාවද, 2013 පෙබරවාරි මස නිකුත් කළ එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ ඇතුළත් ' කල් ඉකුත් වි ගිය පැමිණිලි විභාග කිරීම පිණිස අන්තර් ජාතික ආධාර බාර ගැනීම' නම් වූ වාර්තාවද (A/HRC/22/38) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම;
- 2011 දෙසැම්බර් මස නිකුත් කරන ලද වධහිංසා පැමිණවීමට එරෙහි එක්සත් ජාතීන් ගේ කමිටු වාර්තාවේ²¹⁷ සඳහන් කළ අන්දමට 'මානව හිමිකම් නියාමකයින් හා වධහිංසා පැමිණවීම මැඩපැවැත්වීම පිණිස ක්‍රියාකරන තැනැත්තන් ඔවුන් කරනු ලබන මෙහෙවර හේතු කොට ගෙන තර්ජනය කිරීම් හා ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවන් ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම ; මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, නීතීවේදීන්, මාධ්‍යවේදීන් හා සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීකයින් විසින් මුහුණ දී සිටින අභියෝගාත්මක වටපිටාව සැලකිල්ලට ගෙන ඔවුන් ගේ ආරක්ෂාව කඩවීම පිළිබඳ පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම හා නඩු පැවරීම ද' ශ්‍රී ලංකා රජය සහතික කළ යුතුය.
- ශ්‍රී ලංකික පුරවැසියන්ට භාෂණයේ නිදහසට හා ප්‍රකාශනය ඇතුළු අදහස් පළ කිරීමේ නිදහසට ඇති හිමිකමෙහි අංගයක් වන, අන්තර් ජාලය ඇතුළු තමන්ට ලබා ගත හැකි මෙන්ම පාවිච්චි කළ හැකි සංනිවේදන මාධ්‍යයන් මඟින් තොරතුරු ගවේෂණය කිරීමට, ලබා ගැනීමට හා අදහස් උදහස් බෙදා හැරීමට තිබෙන අයිතිය තහවුරු කිරීමට පියවර ගැනීම;
- තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඇති හිමිකම ඇතුළු භාෂණයේ නිදහස සීමා කරන වාරණයන් මාධ්‍ය ආයතන වසා දැමීම ඇතුළු වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් මඟින් ශ්‍රී ලංකාව සිය අන්තර් ජාතික මානව හිමිකම් වගකීම් උල්ලංඝණය කිරීම නිමා කිරීම;
- ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ඇතුළු භාෂණයේ නිදහස සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස හා සමාගමයේ නිදහස උල්ලංඝණය කරන අණ පනත් නීති රීති හා රෙගුලාසි අහෝසි කිරීම සංශෝධනය කිරීම හා එබඳු අණ පනත් නීති රීති හා රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම අහෝසි කිරීම;
- සාමකාමීව අන්තර් ජාතික නීතියේ දක්වා ඇති හා ශ්‍රී ලංකික නීතියේ දක්වා ඇති නීත්‍යානුකූල සීමාවන්ට යටත්ව රැස්වීමේ හා සමාගමයේ නිදහසට ඇති හිමිකම සහතික කළ යුතුය. එබඳු රැස්වීම් වලට ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී නීතිය බලාත්මක කිරීම පිළිබඳ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව එය කළ යුතු අතර සිය රාජකාරි කටයුතු කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වන අවස්ථාවකදී පමණක් බලය පාවිච්චි කරන බවට සහතික විය යුතුය.

- එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුසිලයේ 2013 පෙබරවාරි මස වාර්තාවේ (A/HRC/22/28)²¹⁸ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරමින් ගුණානුස්මරණ හා සංවත්සර පැවැත්වීම වැනි සිවිල් සමාජය හා සුළු ජන ප්‍රජා නියෝජකයින් සහභාගිත්වයෙන් ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබිය හැකි සංහිඳියාව වැනි සමාජ ඒකාග්‍රතාවය වර්ධනය කරන පියවරයන් ගැනීමට තිබෙන ඉඩකඩ සහතික කළ යුතුය.
- එක්සත් ජාතීන් ගේ විශේෂ නියෝජකයින් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීමට බලාපොරොත්තු වන භාෂණයේ නිදහස පිළිබඳ විශේෂ නියෝජකවරයා ටද, සාමකාමීව රැස්වීමේ හා සමාගමයේ නිදහස පිළිබඳ විශේෂ නියෝජකවරයා ටද, විනිශ්චයකාරවරුන් ගේ හා නීතීවේදීන් ස්වාධීනත්වය පිළිබඳ විශේෂ නියෝජකවරයා ටද, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් පිළිබඳ විශේෂ නියෝජකවරයා ටද, බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම් පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී කමිටුව ටද, අධිකරණ බාහ්‍ය සාතන පිළිබඳ විශේෂ නියෝජකවරයා ටද, සුළු ජන ගැටළු පිළිබඳ ස්වාධීන විශේෂඥවරයා ට හා කාන්තාවන්ට නීතිය හා නීති භාවිතයේ ඇති වෙනස්කම් පිළිබඳව ක්‍රියාකාරී කමිටුව ටද මෙරටට පැමිණීමට අවසර ලබා දීම ඔවුන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ යුතුය.²¹⁹
- යුද්ධ අපරාධ හා මානව සංහතියට එරෙහි අපරාධ ඇතුළු අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ වරදක් කර ඇති සෑම සැකකරුවෙකුටම අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන්ට යටත්ව සාධාරණ නඩු විභාගයක් පවත්වන බවට සහතික වීම;

-නිමි-

සටහන්:

¹ 1993 දී ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය පළ කළ වාර්තාවක් මගින් ඒවන විට 2,000 කට ආසන්න පිරිසක් එල්.ටී.ටී.ඊ. ය විසින් අත්අඩංගුවේ තබා ගෙන සිටින බව වාර්තා කරන ලද අතර, "බොහෝ රැදවියන් ගේ ඉරණම පිළිබඳව ඔවුන් ගේ ඇතින්ට දැනුම් නොදුන් බවත් ඉන් ඇතැමෙක් කෲර වධ බන්ධන වලට හා ඝාතනයට ලක් කෙරුන බවත්, එසේම එල්.ටී.ටී.ඊ. ය කප්පම් ගැනීම පිණිස තැනැත්තන් පැහැර ගත් බවට ද පැමිණිලි කිබින. බලන්න-

Sri Lanka: "An assessment of the human rights situation" (Index: ASA 37/001/1993). *Sri Lanka: "A Climate of Fear in the East"* (Index: ASA 37/001/2006); Sharika Thiranagama, "In Praise of Traitors: Intimacy, Betrayal and the Sri Lankan Tamil Community," *Traitors; Suspicion, Intimacy, and the Ethics of State-Building*. Sharika Thiranagama and Tobias Kelly ed., University of Pennsylvania Press, 6 පරිච්ඡේදය , 128 පිටුව: රාජදෝගි විම යන්නෙහි අර්ථය නොකඩවාම පුළුල් විය. ඊට ප්‍රසිද්ධියේම එල්.ටී.ටී.ඊ. යට විරුද්ධ විම, ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව සමඟ සම්බන්ධතා පැවැත්වීම, එල් ටී ටී විසින් අය කළ බඳු නොගෙවීම වැනි කරුණු ඇතුළත් විය. එක් වරක් රාජදෝගින් වශයෙන් වර්ග කළ තැනැත්තෙක් බොහෝ විට අධිකාරිවලට රාජදෝගීන් වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබින. එල් ටී ටී විසින් දහස් ගණනක් අත් අඩංගුවට ගෙන දඩ නියම කළ අතර, බොහෝ දෙනෙක් ඝාතනය කරනු ලැබින. එල්.ටී.ටී.ඊ. ය විසින් පාලනය කළ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල සිදු කරන ලද අධිකරණ බාහ්‍ය ඝාතන වල මූලික අරමුණ වූයේ 'රාජදෝගීන්' සමූල ඝාතනය කිරීමයි. එල්.ටී.ටී.ඊ. ය දෙකඩ විමෙන් පසු මෙම තත්වය වඩාත් උග්‍ර විය. දෙපාර්ශවය විසින් ම අනෙක් පාර්ශවය රාජදෝගීන් වශයෙන් හැඳින්වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ දවිඩ ජනතාව තව තවත් ප්‍රචණ්ඩත්වයට හා සෝදිසි කිරීමට ලක් වීමයි"

² ශ්‍රී ලංකාවේ 1979 ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත භාෂණයේ නිදහස පිළිබඳ ව දැඩි සීමාවන් අඩංගු වූ පනතකි. ඒ අනුව ආගමික, වාර්ගික හෝ ජාතිවාදී හෙද ඇති කිරීමට කුඩු දෙන හෝ විවිධ ජාතීන් අපහසුතාවයට පත් වන, එසේත් නැත්නම් විවිධ ජනවර්ග හෝ ආගමික කණ්ඩායම් අතර ගැටුම් ඇති කිරීමට හේතු වන වාචික හෝ ලිඛිත ප්‍රකාශන කිරීම තහනම් වෙයි. (1 වන කොටස 2(1) එච්) මීට අමතරව ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ වරදක් වන කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන විමර්ශන හෝ විමර්ශනය කිරීමට නියමිත කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් යම් තොරතුරක් මුද්‍රණය කිරීම හෝ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම තහනම් වේ. (5 වන කොටස) බලන්න-Amnesty International, "The Prevention of Terrorism Act," in *Locked Away, Sri Lanka's Security Detainees* (Index: ASA 37/003/2012), pp13-14 See also, Amnesty International, *Briefing to the UN Committee Against Torture* (Index: ASA 37/016/2011), 5 පිටුව

³³ "ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටු වහල් කරන ලද මාධ්‍ය වේදීන් ජීනීවා හි මානව හිමිකම් කවුන්සිලය ඉදිරියේ පෙනී සිටීම සිය රටට දෝහි විමක් වන අතර මෙරට අපහසුතාවයට පත් කිරීමක් ද වෙයි." අමාත්‍ය කෙනෙලිය රමුක්වැල්ල 2012 ජනවාරි 26 දින ආණ්ඩුව සතු පුවත් පතක් වන දිනමිණ පුවත් පත: "කවිදෝ කියලා තියෙනවා යම්කිසි වෙක් අන් අයගේ මුදලට වහල් වෙලා සිය ජන්ම භූමිය පවා දෙන්නේ නම් ඔහුට ජීවත් වන්නට ඉඩ දෙනවාට වඩා ඝාතනය කිරීම වඩාත් සුදුසුයි. ඔවුන් මේ රටේ ජීවත් වනවා නම් අපට අපේ ඇස් දෙකින්ම බලා ගන්නට පුළුවන් ඔවුන්ට හිමි අවාසනාවන්ත ඉරණම කුමක් ද කියා" විමසුම: ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශයට පසු ප්‍රචාරය වන කාලීන තොරතුරු විමර්ශන වැඩ සටහනකි. අයි.ටී.එන්. රූපවාහිනී නාලිකාව 2012 මාර්තු 12

⁴ Govt opposes internationalization of national issues," *Daily News*, 6 June 2012, <http://www.dailynews.lk/2012/06/06/news03.asp>, වෙබ් අඩවි පිවිසුව 21 මාර්තු 2013

⁵ UN Human Rights Council Resolution 19/2, "Promoting reconciliation and accountability in Sri Lanka," adopted 23 March 2012, A/HRC/RES/19/2. <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session19/A-HRC-19-2en.pdf,pp.7-7>, වෙබ් අඩවි පිවිසුම 21 මාර්තු 2013.

⁶ 2012 මාර්තු 23 දින එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස්වරය 19/2 යෝජනාව සම්මත විමෙන් පසු ශ්‍රී ලංකික සිවිල් සමාජ නියෝජිත පිරිසට නින්ද අපහාස කිරීම තරයේ හෙළා දකින ලද අතර එය අසම්මත හා පිළි ගත නොහැකි ක්‍රියාවක් බව කියා සිටියාය. *Briefing note on Sri Lanka / human rights defenders*, 23 March 2012, <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=12008&LangID=E>, . වෙබ් අඩවි පිවිසුම 21 මාර්තු 2013.

⁷ UN Human Rights Council Resolution 22/1 on "Promoting reconciliation and accountability in Sri Lanka," introduced as draft resolution A/HRC/22/L.1/Rev.1 and adopted 21 March 2013.

⁸ "Disinformation campaign against a Senior Researcher of CPA," 21 January 2013, <http://f.cl.ly/items/413i450F3f3B470v2M1S/Statement%20on%20FB%20campaign%20on%20BF.pdf>, accessed 21 March 2013

⁹ බලන්න: Committee to Protect Journalists, "Attacks on the Press in 2012, Sri Lanka," February 2013, <http://www.cpj.org/2013/02/attacks-on-the-press-in-2012-sri-lanka.php>, accessed 21 March 2013; see also: Journalists for Democracy in Sri Lanka (JDS), "Media workers killed in Sri Lanka (2004 - 2010)," <http://www.jdslanka.org/index.php/killed-media-workers>, accessed 21 March 2013

¹⁰ 2011 නොවැම්බර් මස ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාවේ සභාපති අනුෂ පැල්පිට මහතා ඇසෝසියේට් ෆ්‍රේස් නැමති පුවත් පත් එජන්සියට ප්‍රකාශයක් කරමින් සිය කොමිෂන් සභාව විසින් ලංකාච්චිස්,කොමි, ශ්‍රී ලංකාමීරරු. කොමි, ශ්‍රී ලංකාගාර්ඩියන්,කොමි, පාපරාසිගොසිෆරු,කොමි හා ලංකාවේනීවිස්,කොමි යන වෙබ් අඩවි අවහිර කොට තිබෙන බව කියා සිටියේය. (<http://news.yahoo.com/sri-lanka-blocks-5-news-websites-over-insults-094158881.html>, accessed 21 March 2013

11 2012 ජනමාධ්‍ය හා ප්‍රවෘත්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඩබ්.බී. ගනේගල මහතා කළ ප්‍රකාශයකට අනුව ජනවාරි මස ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව වෙබ් අඩවි ලියාපදිංචි කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. පළමු වටයේ දී අයදුම් පත් 81 ලැබුන අතර අවසර දෙන ලද්දේ ඉන් අයදුම් පත් 21කට පමණි. 2012 ජූලි මාසයේ දී අමාත්‍ය මණ්ඩලය 1973 අංක 05 දරන ශ්‍රී ලංකා පුවත් පත් මණ්ඩල පනත සංශෝධනය කරමින්, වෙබ් අඩවියක් ලියා පදිංචි කිරීමේ ගාස්තුව රුපියල් 100,000 දක්වාද, අළුත් කිරීමේ ගාස්තුව රුපියල් 50,000 දක්වා ද වැඩි කළේය. මෙම නව ගාස්තු ශ්‍රී ලංකියානු බහුතරයකට ඉතා විශාල මුදලක් වන අතර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඩබ්.බී.ගනේගල මහතා කියා සිටියේ ආරම්භයේදී වෙබ් අඩවි ලියා පදිංචිය නොමිලේ කිරීමට බලාපොරොත්තු වූ නමුත් නව ගාස්තු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලද්දේ ආණ්ඩුවට මඩ ගසන 'මඩ වෙබ්' අඩවි පවත්වා ගෙන යාම අධෛර්ය කිරීම පිණිසය. 2012 අගෝස්තු මාසයේ දී මෙම අයකුමය සංශෝධනය කළ අතර වර්තමාන ගාස්තුව වන්නේ ලියා පදිංචි ගාස්තුව රුපියල් 25,000 ක්ද අළුත් කිරීමේ ගාස්තුව රුපියල් 10,000 කය. ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් හා සඟරා ලියා පදිංචිය සඳහා ගාස්තුවක් අය නොකෙරේ.

12 Swaminathan Natarajan, "Media Freedom in Post War Sri Lanka and its Impact on the Reconciliation Process," University of Oxford, 2012

13 යම් කිසි තැනැත්තෙක් ආරක්ෂක හමුදා විසින් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය හා නිල අවසරය ඇතිව අත්ඩංගුවට ගැනීම මෙන්ම රඳවා තිබෙන ස්ථානය හෙළිදරව් නොකිරීම හා නීතියේ පිළිසරණ ලබා ගැනීමට ඉඩ නොතැබීම අන්තර් ජාතික නීතිය උල්ලංඝනය කිරීමක් වෙයි.

14 ශිටපු යුද්ධ හමුදාවක හා අණදෙන නිලධාරී ජනරල් සරත් ෆොන්සේකා 2009 දෙසැම්බර් මස කළ ප්‍රකාශයකට අනුව තමා මාධ්‍යවේදියෙකු ගෙන් දැනගත් පරිදි ආරක්ෂා ආමාන්‍යයේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා 58 වන සේනාංකයෙහි අණ දෙන නිලධාරියාට බාර වන හා යටත් වන සියළුම එල්. ටී. ටී. ඊ. සාමාජිකයින්ට වෙඩි තබන්නන්ට නියෝග කර තිබුණි. Frederica Jansz, "Gota Ordered Them To Be Shot – General Sarath Fonseka," *The Sunday Leader*, 13 December 2009, <http://www.thesundayleader.lk/2009/12/13/%E2%80%9Cgot-a-ordered-them-to-be-shot%E2%80%9D-%E2%80%93-general-sarath-fonseka> වෙබ් පිටපත් 2013 මාර්තු 23; එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම් බැන් කිං මුන් විසින් පත් කළ විද්වත් කමිටුව 2011 මාර්තු මස නිකුත් කළ සිය වාර්තාවෙහි විද්වත් කමිටුව ඉදිරියෙහි ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාවේ අණ දෙන නිලධාරීන් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය නිලධාරීන් මෙන්ම එල්. ටී. ටී. ඊ. සංවිධානයේ මිලිටරි හා සිවිල් නායකයින් ද අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ වරදක් වන යුද්ධ අපරාධ සිදු කළ බවට පිළි ගත හැකි සාක්ෂි ඉදිරිපත් වූ බවට නිගමනය කළේය. http://www.un.org/News/dh/infocus/Sri_Lanka/POE_Report_Full.pdf, වෙබ් අඩවි පිටපත් මාර්තු 23 2013.

15 යුද්ධ හමුදාව, උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල සිවිල් ආරක්ෂා කටයුතු මෙන්ම සිවිල් පරිපාලන කටයුතු ද සිවිල් වැසියන් විසින් කරනු ලබන ඇතැම් ව්‍යාපාර ද කරනු ලබයි. උදහරණයක් වශයෙන් යුද්ධ හමුදාව අධ්‍යාපන කටයුතු මෙන්ම ආපන ශාලා හා හෝටල් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. මේ කටයුතු කිරීමේ දී යුද්ධ හමුදාව බොහෝ විට ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන්නේ පුද්ගලික ඉඩමයි.

16 2010 ජූනි 22 දින එක්සත් ජාතීන් ගේ මහ ලේකම් බැන් කිං මුන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධය පැවති අවසාන අදිරයේ දී සිදු වූ බවට වෝදනා කරනු ලබන යුද්ධ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් එරට වගවීම පිළිබඳව මහ ලේකම්වරයාට උපදෙස් දෙනු පිණිස පත් ක්‍රී පුද්ගල විද්වත් කමිටුව සිය වාර්තාව 2011 දී ප්‍රකාශයට පත් කළේය.

මෙම වාර්තාව : <http://www.un.org/en/rights/srilanka.shtml> යන වෙබ් අඩවියෙහි ලබා ගත හැකිය.

17 See for example, Networking for Rights in Sri Lanka (NfR), INFORM Human Rights Documentation Centre, Sri Lanka, Free Media Movement, Sri Lanka (FMM), "Human Rights Defenders, Freedom of Assembly, Freedom of Association and Dissent in Sri Lanka, NGO Submission, Universal Periodic Review - second cycle on Sri Lanka (14th UPR Working Group – Oct / Nov. 2012), April 23, 2012, <https://nfrsrilanka.files.wordpress.com/2012/06/nfr-sri-lanka-joint-upr-submission-sri-lanka-nov-2012-defenders-freedom-of-assembly-freedom-of-association-and-dissent.pdf>, වෙබ් පිටපත් 2 April 2013.

18 For a recent discussion of the policy implications of Sri Lanka's repression of dissent, see International Crisis Group, "Sri Lanka's Authoritarian Turn: The Need for International Action," *Asia Report No. 243*, 20 February 2013.

19 පර්ත් ප්‍රකාශණය: "2011 Commonwealth Heads of Government Meeting," October 2011, http://www.thecommonwealth.org/document/181889/34293/35232/249249/perth_communique.htm, accessed 19 March 2013. See also "Charter of the Commonwealth," 2012

- 20 Human Rights Committee, General Comment No. 34, 12 September 2011, UN Doc. CCPR/C/GC/34, para13
- 21 See, for example, Human Rights Committee, General Comment No. 34, paras21-36.
- 22 Human Rights Committee, General Comment No. 29, 31 August 2001, CCPR/C/21/Rev.1/Add.11, paras 2-5.
- 23 Human Rights Committee, Fourth Periodic Report, Sri Lanka, 18 October 2002, CCPR/C/LKA/2002/4.
- 24 Human Rights Committee, Concluding observations, Sri Lanka, 1 December 2003, CCPR/CO/79/LKA.
- 25 Human Rights Committee, Fifth Periodic Report, Sri Lanka, 29 October 2012, CCPR/C/LKA/5.

26 Ibid, para 323

27 ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15 වන වගන්තිය

28 The Citizens' Movement for Good Governance (CIMOGG), "RIGHT TO INFORMATION LAW," <http://cimogg->

srilanka.org/2007/01/right-to-information-law/, accessed 21 March 2013.

²⁹ ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15 වන වගන්තිය

³⁰ ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15 වන වගන්තිය

³¹ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක විග්‍රහයක් සඳහා බලන්න: Amnesty International, "The Prevention of Terrorism Act," in *Locked Away: Sri Lanka's Security Detainees* (Index: ASA 37/003/2012), pp13-14, available at: <https://www.amnesty.org/en/library/info/ASA37/003/2012/en>; See also, Amnesty International, *Briefing to the UN Committee against Torture* (Index: ASA 37/016/2011), p5, available at: <http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA37/016/2011/si>

³² Human Rights Committee, General Comment No. 34, paras18-19.

³³ Information Ministry Sec's comment draws fire from media associations," *Sunday Times*, 5 August 2012, <http://www.sundaytimes.lk/120805/news/information-ministry-secs-comment-draws-fire-from-media-associations-8001.html>, accessed 21 March 2013.

³⁴ Subject: LTTE Strikes Again In The North, Situation Tense And Confused In The East," *Origin Embassy Colombo (Sri Lanka)*, Cable time Wed, 7 Dec 2005 11:28 UTC, Classification CONFIDENTIAL <http://wikileaks.org/cable/2005/12/05COLOMBO2058.html>, accessed 21 March 2013.

³⁵ ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවේ විදේශ අමාත්‍යවරයා වූ දව්ඩ ජාතික ලක්ෂ්මන් කදිරගාමර් 2005 අගෝස්තු මස ආතනය කරන ලදී. කේතීස් ලෝගනාදන් දව්ඩ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීකයෙක් මෙන්ම මාවන හිමිකම් ආරක්ෂකයෙක් වූද රජයේ සාම ලේකම් කාර්යාලයේ නියෝජිතයෙක් වූ අතර කදිරගාමර් ආතනයෙන් හරියට වසරක් පිරෙන ද එනම් 2006 අගෝස්තු 06 දින ආතනය කළේය. එල් ටී ටී ඊ ට හිතවත් වෙබ් අඩවියක මෙම ආතනය හඳුන්වා දී තිබුණේ දේශ දෛනියෙක් වූ පුවි කදිරගාමර් ගේ මරණය ලෙසටය. Minister condemns Nitharsanam's 'popular Tamil traitor' report," *Daily News*, 18 August 2006, <http://www.dailynews.lk/2006/08/15/news15.asp>, accessed 21 March 2013).

³⁶ මෙම සිද්ධියෙන් දිවි ගලවා ගත් දෙනෙකු සිය රටින් පලා ගොස් විදේශගතව ජීවත් වෙයි. ඉන් එක් අයෙක් කෝකිල රාජා පරරාජසිංහම් වන අතර ඔහු 2008 පත් කරන ලද බරපතළ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් විමර්ශනය කිරීම පිණිස පත් කරන ලද විශේෂ ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවට ලිඛිත ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කරමින් මෙසේ කියා සිටියේය. " සිද්ධියෙන් පැය දෙකකට පමණ පසු මට රෝහලේ දී සිහිය ලැබුණා. මා සිටි වාට්ටුවේ යෝගනාදන් පුනතුලලාලන් ද ප්‍රතිකාර ලබමින් සිටියා. වෛද්‍යවරු මගේ රුධිරය ලීටර් 4.5 පමණ ගලා ගොස් තිබූ බව සඳහන් කළා. මම හිතා ගෙන සිටියේ මට තුවාල වූයේ අත් බෝම්බයෙන් කියලයි. පස්සේ තමයි මම දැන ගත්තේ මටත් වෙඩි තබා තිබුණා කියලා. බෝම්බය පිපිරී ගියාට පස්සේ එස් ටී එච් එකෙන් වෙඩි තිබ්බා කියලා වෛද්‍යවරු අපට කීවා. ජීවතුන් අතර සිටින මගේ අනෙක් මිත්‍රයා මට කීවා අත් බෝම්බය පිපිරී ගියාට පස්සේ නිල ඇඳුමින් සිටි එස් ටී එච් හටයින් අපිව වහනයක පිටු පසට ඇද ගෙන ගොස් දමා තලා පෙලා දැමීමා කියලා. ඊට පස්සේ ආයෙන් බිමට ඇද දමලා අපිට කීප විටක් වෙඩි තබා තිබුණා. ඒ වේලාවේ තමයි මගේ යාළුවෝ පස් දෙනා මිය ගියේ." මෙම ප්‍රකාශයේ උපුටා ගත් කොටස් 2008 මාර්තු 17 වන හා 22 වන දින වල ඩේලි මිරර් පුවත් පතෙහි පළ කරන ලදී. මෙම පුවත්පත් ප්‍රකාශයේ පිටපතක් ඇමිනස්ටි කාර්යාලයේ තිබෙන අතර ඩේලි මිරර් පුවත්පතෙහි මෙම ලිපි වෙබ් ලේඛනාරක්ෂාගාරයෙන් ඉවත් කොට ඇත.

³⁷ " විකි ලික්ස් වෙබ් අඩවියෙහි පළ වූ එක්සත් ජනපද තානාපති කාර්යාලයේ රහස්‍ය වාර්තාවකට අනුව මෙම සිද්ධියේ දී පණ බේරා ගත් එක් ශිෂ්‍යයෙකු මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට ප්‍රකාශයක් කරමින් අත් බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් පසු නිල ඇඳුම් ඇඳ ගත් කිහිප දෙනෙක් ජීප් රියකින් පැමිණ ශිෂ්‍යයන්ට පහර දී ඇත. ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනෙකුට මුනින් අතට බිම දිගා වන ලෙස නියෝග කළ ඔවුන් එම ශිෂ්‍යයන් ගේ හිසට දිගින් දිගටම වෙඩි තබා ඇත. අත් බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් බරපතළ ලෙස තුවාල ලබා සිටි අනෙක් සිසුන් එසේ මිය යන්නට ඉඩ හරින ලදී. Sri Lanka: Escalating Violence Shifts To Trincomalee, *Origin Embassy Colombo (Sri Lanka)*, Cable time Mon, 9 Jan 2006 11:39 UTC, Classification: CONFIDENTIAL, <http://wikileaks.org/cable/2006/01/06COLOMBO55.html>, accessed 23 March 2013.

³⁸ Committee to Protect Journalists, "Attacks on the Press in 2006 - Sri Lanka," February 2007, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/47c567442.html>, accessed 23 March 2013.

³⁹ ත්‍රිකුණාමල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය නඩු අංක බිආර් 11/2006

⁴⁰ 2006 ඔක්තෝබර් මස එක්සත් ජනපද තානාපති රොබට් බ්ලේක් හමු වූ ජනාධිපති උපදේශක බැසිල් රාජපක්ෂ මහතා ත්‍රිමල ශිෂ්‍ය ආතනය සම්බන්ධයෙන් වගකීම එස් ටී එච් සතු බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. " බලාපොරොත්තු නොවූ විවෘත භාවයකින් කථා කළ බැසිල් රාජපක්ෂ මහතා ජනවාරි මස සිදු වූ ආතනය එස් ටී එච් හටයින් විසින් කළ බව රජය දන්වා බවත් එය ඔප්පු කිරීමට රජය සූදනම් බව කියා සිටි අතර, දැනට සාක්ෂි සම්බන්ධයෙන් ඇති වි තිබෙන පරස්පරය විසඳීමට අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳ විශේෂඥ සභාය ලබා ගත යුතුව ඇතැයි ඔහු ප්‍රකාශ කොට ඇත. අපරාධය සිදු කරන ලද්දේ කවරෙක් විසින් ද යන්න අප දන්නා නමුත් අධිකරණය ඉදිරියට ගොස් එය ඔප්පු කිරීමට නොහැකි බව බැසිල් රාජපක්ෂ මහතා වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කොට තිබුණි.

⁴¹ University Teachers for Human Rights (Jaffna), Special Report No. 24, "The Five Students Case in Trincomalee," 19 April 2007, (Advance Copy to the Commission of Inquiry : 26th February 2007), <http://www.uthr.org/SpecialReports/spreport24.htm>, accessed 22 March 2013.

⁴² ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය: "විසි වසරක මායාව ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා" : (index: ASA 37/005/2009)

43 වෛද්‍ය මහේන්ද්‍රන් සමග පවත්වන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා 2006-2013 වැඩි විස්තර පිණිස විසි වසරක මාසාව ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index: 37/005/2009)

44 Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights on advice and technical assistance for the Government of Sri Lanka on promoting reconciliation and accountability in Sri Lanka, A/HRC/22/38

45 මෙම සාකච්ඡා පිළිබඳ විස්තරාත්මක විග්‍රහයක් සඳහා බලන්න: ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය- " විසි වසරක මාසාව" ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් (Index: ASA 37/005/2009)

46 සම මහනගරයේ වගකීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව හා එල්. ටී. ඊ. ඊ. ය අතර එකිනෙකාට ඇඟිලි දික් කර ගන්නා ලද නමුත් ලබා ගත හැකි සාක්ෂි අනුව මෙම සාකච්ඡා ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාවේ කොමාන්ඩෝ හටයින් ගේ කාර්යයක් බව සනාථ කෙරිණ. වැඩිදුර විස්තර පිණිස විසි වසරක මාසාව ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව නම් ප්‍රකාශනය බලන්න.

47 මෙම ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව පිළිබඳ විවේචනයක් පිණිස බලන්න: ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය- විසි වසරක මාසාව: ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index: ASA 37/005/2009)

48 "Family of Sri Lanka massacre victims doubt justice," 24 March 2008, <http://in.reuters.com/article/2008/03/24/idINIndia-32655020080324>, accessed 21 March 2013

49 බලන්න: "වින්දනයිත් හා සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම" විසිවසරක මාසාව: ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index ASA 37/005/2009) 35-42 පිටු

50 ඉහත ප්‍රකාශනය බලන්න.

51 IFEX, "Defence Ministry imposes unofficial censorship on media," 29 September 2006, http://www.ifex.org/sri_lanka/2006/09/29/defence_ministry_imposes_unofficial, accessed 22 March 2013.

52 "Jail for rumour mongers," *Daily News*, 28 June 2006, <http://www.dailynews.lk/2006/06/29/sec01.asp>, accessed 21 March 2013. See also, "False SMS messengers arrested in Sri Lanka," *Colombo Page*, 28 January 2010, http://www.colombopage.com/archive_10/Jan1264697154CH.html, accessed 21 March 2013.

53 Editorial: Providing security to Tamils now will define northeastern politics of the future," *Northeastern Monthly*, July 2006.

54 Conflict: Situation after Geneva, by: JST," *Northeastern Monthly*, 8 November 2006. Note: In January 2007, එවකට එම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන අණ දෙන නිලධාරියා වූයේ ලුතිනන් ජනරාල් සරත් ෆෝන්සේකා ප්‍රකාශයක් කරමින් තමා ගේ අරමුණ එල් ටී ඊ ඊ ය නැගෙනහිර පළාතින් පළවා හැර ඉන් අනතුරුව උතුරු පළාත ආක්‍රමණය කිරීම බව කියා සිටියේය. රජය ආරම්භයේ දී මෙම ප්‍රකාශය අනුමත නොකළ නමුත් පසුව එය ඉතා සාදරයෙන් වැළඳ ගත්තේය.

55 විකි ලීක්ස් හි පළ වූ ඇමෙරිකානු තානාපති කාර්යාලයේ රහස්‍ය කේබල් පණිවුඩයකට අනුව 2007 ජනවාරි මාසයේ දී තානාපති රොබට් බ්ලේක්, ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ සමඟ පැවති සාකච්ඡාවක දී වාකරේ හි වර්ධනය වන මානවීය අර්බුදය පිළිබඳව කරුණු ඉස්මතු කළ බවත් එම ප්‍රදේශයට එක්සත් ජාතීන් මානවීය ආධාර කණ්ඩායම් වලට හා රතු කුරුස සංවිධානයට ඇතුල් වීමට අවසර දෙන මෙන් ද ඉල්ලා තිබුණි. එම කේබල් පණිවුඩයට අනුව සිවිල් වැසියන් විසින් මුහුණ දී සිටි උග්‍ර ආහාර අර්බුදය ඉතා ඉක්මනින් මානවීය අර්බුදයකට වර්ධනය විය හැකි බවද රොබට් බ්ලේක් විසින් තවදුරටත් පෙන්වා දී තිබුණි. <http://wikileaks.org/cable/2007/01/07COLOMBO57.html>

56 56 2007 අප්‍රියෙල් මස නිකුත් කළ වාර්තාවකින් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මේසේ ප්‍රකාශ කොට තිබුණි. " එදිරිවාදිකම් වේගයෙන් වර්ධනය වත්ම එම ප්‍රදේශ වලට ළඟා වීම සීමා කරන ලදී. උදාහරණයක් වශයෙන් 2006 නොවැම්බර් මස අවසාන භාගයේ සිට වාකරේ නගරය එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් අත්පත් කර ගෙන තිබූ අතර, මඩකලපුවෙන් උතුරු ප්‍රදේශය ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව භාරයට පත් වූයේ 2007 ජනවාරි 19 දිනයි. මේ අතරතුර කාලයේ දී එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධාන නියෝජිතයින්ට හා අන්තර් ජාතික රතු කුරුස සංවිධානයට ඉහත කී ප්‍රදේශ වලට ළඟා වීමට තිබුණේ ඉතාමත් සීමිත ඉඩකඩකි. දව්ඩ පුනරුත්ථාපන සංවිධානය එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය විසින් පාලනය කළ ප්‍රදේශ වල සහන සේවා කටයුතු වල නියැලී සිටි අතර එම සංවිධානයට එහි ළඟා වීමට රජයේ හමුදා විසින් අවසර නොදෙන ලදී. ආධාර සංවිධාන වාර්තා කළ ආකාරයට 2007 මාර්තු මාසයේ දී නැවත වරක් රජයේ හමුදා ප්‍රතිප්‍රහාර දීමට පෙරාතුව රජය මෙන්ම එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානයද කිසිම ආධාර සංවිධානයකට සිවිල් වැසියන් තරා ළඟා වීමට ඉඩ නොදීම නිසා සිවිල් වැසියන් ඉතා බරපතල මානවීය අර්බුදයකට ගොදුරු බව ප්‍රකාශ කළේය.", *Sri Lanka: "urgent need for effective protection of civilians as conflict Intensifies"* (Index: ASA 37/009/2007).

57 ඔහු අධිකරණයේ දී තමා කෲර වධහිංසා වලට ලක් කරන බවට තර්ජනය කළ බවත් තමා සමඟ අත් අඩංගුවට ගත් තවත් තැනැත්තෙකුට තමා ඉදිරිපිට දීම වධහිංසා පැමිණ වූ බවත් (එම තැනැත්තා ට වධහිංසා පැමිණ වූ බව අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරයා ද සනාථ කොට තිබුණි) මේ තත්වය යටතේ තමා පොලිසිය විසින් ලියන ලද ප්‍රකාශයට අත්සන් කිරීමට පෙළඹුන බවත් කියා සිටියේය.

58 Art 15 CAT, to which Sri Lanka acceded in 1994; Article 12 of the 1975 UN Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment; Human Rights Committee General Comment No. 20, para. 12; General Comment No. 32, 23 August 2007, UN Doc. CCPR/C/GC/32, paras6, 41 and 60; see also Principles 21 and 27 of the 1988 UN Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment.

59 Human Rights Committee, General Comment No. 32, para41

⁶⁰ Report of the Secretary General's Panel of Expert of Sri Lanka, 31 March 2011, p113, para 416.

⁶¹ Lasantha's Killers Roam Free," *The Sunday Leader*, 6 January 2013

⁶² කන්දේගෙදර පියවංශ හා පී ජේසුදසන් යන දෙදෙනා සැක පිට අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ අතර ජේසුදසන් පොලිස් අත් අඩංගුවේ දී මිය ගියේය. හිටපු යුද්ධ හමුදා බුද්ධි අංශ නිලධාරියෙකු වූ කේ පියවංශ ඝාතනය පිළිබඳව විධියේ කැමරාවක් ඉදිරියේ කළ ප්‍රකාශයකින් අනතුරුව ඇප පිට මුද්‍රා හරින ලදී. වික්‍රමතුංග ගේ නීතිඥයින්ට මෙම ප්‍රකාශයේ පිටපතක් ලබා දීම පොලිසිය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.

⁶³ Reporters Without Borders, "Outrage at Fatal Shooting of Newspaper Editor in Colombo," 8 January 2009, updated 29 January 2009, <http://en.rsf.org/sri-lanka-outrage-at-fatal-shooting-of-08-01-2009.29916.html>, accessed 21 March 2013.

⁶⁴ "Editorial: And Then They Came For Me," *The Sunday Leader*, 11 January 2009, <http://www.thesundayleader.lk/20090111/editorial-.htm>, accessed 21 March 2013.

⁶⁵ කීන් නෝයර් ද නේෂන් පුවත් පතෙහි සාහස සංස්කාරක හා ආරක්ෂක තීරු ලිපි ලේඛකයෙක් වූ අතර ඔහු 2008 මැයි මස 22 වන දින තමා ගේ නිවස අසල දී ආයුධ සන්නද්ධ කල්ලියක් විසින් පැහැර ගෙන යන ලදී. පසු දින උදෑසන ඔහු මුදා හැර තිබූ අතර සිදු වී තිබූ බරපතල තුවාල හේතු කොට ගෙන ඔහු රෝහල් ගත කෙරිණ. පසුව නොයර් රටින් පිට ව ගිය අතර මේ වන තෙක් ඔහුට පහර දුන් තැනැත්තන් පිළිබඳ කිසිදු විමර්ශනයක් නොකළේය.

⁶⁶ D.B.S. Jeyaraj, "Poddala Jayantha: Latest Journalist victim in Sri Lanka," 5 June 2009, <http://dbsjeyaraj.com/dbsj/archives/710>, accessed 21 March 2013.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ See, <http://www.dinamina.lk/2009/05/22/art.asp?fn=e090522> for original article, accessed 21 March 2013.

⁶⁹ D.B.S. Jeyaraj, "Poddala Jayantha: Latest Journalist victim in Sri Lanka," 5 June 2009, <http://dbsjeyaraj.com/dbsj/archives/710>, accessed 21 March 2013.

⁷⁰ Kishali Pinto Jayawardene, "The 'chilling' of free expression in Sri Lanka," *the Sunday Times*, 8 July 2012, <http://www.sundaytimes.lk/120708/columns/the-chilling-of-free-expression-in-sri-lanka-5383.html>, accessed 22 March 2013.

⁷¹ Consideration of reports submitted by States parties under article 19 of the Convention, Concluding observations of the Committee against Torture, 8 December 2011, CAT/C/LKA/CO/3-4, page 5, http://www2.ohchr.org/english/bodies/cat/docs/co/CAT.C.LKA.CO.3-4_en.pdf, accessed 15 March 2012.

⁷² Ibid.

⁷³ "MOD has no intention to suppress the media freedom- A Press Release," *Sri Lankan Defence Ministry Statement*, 1 March 2007, http://www.defence.lk/new.asp?fname=20070301_08, accessed 23 March 2013.

⁷⁴ Akuna newspaper staff abducted," *BBC*, 6 February 2007,

⁷⁵ See, "Three Leftwing Extremists arrested in Colombo confess their links to the LTTE terrorists." *Sri Lankan Ministry of Defence website*, 9 February 2007, <http://www.defence.lk/arc.asp?fname=20070208.asp>, accessed 21 March 2013. See also, "Detention of three leftists by Sri Lankan government signals new round of state repression," *Statement by the Socialist Equality Party (Sri Lanka)*, 13 March 2007, <http://www.wsws.org/en/articles/2007/03/sril-m12.html>, accessed 21 March 2013. See also, "Journalists 'admit' working for LTTE", *BBC*, 7 February 2007, http://www.bbc.co.uk/sinhala/news/story/2007/02/070207_journalists_ltte.shtml, accessed 21 March 2013.

⁷⁶ A bloodbath averted; three LTTE terrorists arrested with deadly weapons – Colombo," *Ministry of Defence Website*, 9 February 2007, http://www.defence.lk/new.asp?fname=20070207_01, accessed 21 March 2013.

⁷⁷ Amnesty International, *Sri Lanka: Silencing Dissent* (Index: ASA 37/001/2008), p19.

⁷⁸ Detention of three leftists by Sri Lankan government signals new round of state repression," *Statement by the Socialist Equality Party (Sri Lanka)*, 13 March 2007, <http://www.wsws.org/en/articles/2007/03/sril-m12.html>, accessed 21 March 2013.

⁷⁹ "Court releases 'Sinhala Tigers'" *BBC Sinhala.com*, 13 February 2009, http://www.bbc.co.uk/sinhala/news/story/2009/02/090213_sinhala_tigers.shtml, accessed 21 March 2013

⁸⁰ "Court releases 'Sinhala Tigers'" *BBC Sinhala.com*, 13 February 2009, http://www.bbc.co.uk/sinhala/news/story/2009/02/090213_sinhala_tigers.shtml, accessed 21 March 2013

⁸¹ ඉහත සටහන බලන්න: බුස්ස යනු ගාථ දීප්තිකයේ පිහිටා ඇති රිමාන්ඩ් බන්ධනාගාරයකි. මෙම බන්ධනාගාර සංකීර්ණය තුළ ක්‍රස්තවාදය

වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත් අඩංගුවට ගන්නා එල් ටී ඊ සැකකරුවන් රඳවා තබා ගැනීම පිණිස විශේෂ රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානයක් ත්‍රස්තවාදී විමර්ශන ඒකකය විසින් පවත්වා ගෙන යයි. බුස්ස රැඳවුම් කඳවුරෙහි රැඳවියන් බොහෝ දෙනෙක් කිසිදු වෝදනාවකින් තොරව රඳවා ගෙන සිටින අතර බොහෝ විට විවිධ වධ හිංසා වලට ඔවුන් භාජනය වෙයි.

⁸² Detention of three leftists by Sri Lankan government signals new round of state repression," Statement by the Socialist Equality Party (Sri Lanka), 13 March 2007, <http://www.wsws.org/en/articles/2007/03/sril-m12.html>, accessed 21 March 2013.

⁸³ "Sri Lanka seeks expulsion of Unicef staff," *Agence France Presse*, 23 November 2007, http://afp.google.com/article/ALeqM5hLRHj_zJp1DeZ8_4AHK9UZlPosmg, accessed 21 March 2013.

⁸⁴ SRI LANKA: Clampdown on International NGOs," *Inter Press Service*, 10 August 2008, <http://www.ipsnews.net/2008/08/sri-lanka-clampdown-on-international-ngos/>, accessed 22 March 2013.

⁸⁵ උදහරණයක් වශයෙන් ආචාර්ය රජීව් විජේසිංහ විසින් විවිධ අවස්ථාවලදී කරන ලද ප්‍රකාශ මඟින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා අන්තර් ජාතික ප්‍රජාව ගේ මැදිහත් වීම විවේචනය කරන ලදී. ආචාර්ය රජීව් විජේසිංහ ගේ ප්‍රකාශ බොහෝ විට ආරක්ෂක අමාත්‍යවරයා වෙබ් අඩවියෙහි නැවත පළ කොට තිබුණි.

⁸⁶ මෙබඳු පහර දීම් පිළිබඳ එක් නිදර්ශනයක් නම් තොරවිජියානු ආධාර කණ්ඩායමේ පිලිප්පේ ඇටිකින් ක්‍රීමලේ සංචාරයක යෙදී සිටිය දී ඔහු ගමන් ගත් වාහනයේ තිබී අත් බෝම්බයක් සොයා ගැනීමයි. මෙම අත් බෝම්බය ආරක්ෂ අංශ තබන ලද්දක් බව පසුව හෙළි වූ නමුත් ඇටිකින් රටින් පිටු වහල් කරන ලදී.

⁸⁷ Report of the Secretary-General's Internal Review Panel on United Nations Action in Sri Lanka," November 2012, pp104-105.

⁸⁸ Annual report of the Secretary-General on the "Safety and security of humanitarian personnel and the protection of United Nations personnel" (A/63/305), 28 August 2008, also referred to in "Report of the Secretary-General's Internal Review Panel on United Nations Action in Sri Lanka," November 2012, p105.

⁸⁹ Top Sri Lanka official calls U.N. aid chief 'terrorist'," *Reuters*, 15 August 2008, <http://in.reuters.com/article/2007/08/15/idINIndia-28991720070815>, accessed 22 March 2013

⁹⁰ No fresh visa for UN Spokesman," *Nation*, 17 May 2009, <http://www.nation.lk/2009/05/17/news22.htm>, accessed 7 March 2013.

⁹¹ Gordon Weiss, former UM spokesperson in Sri Lanka to journalist Ginny Stein, in "War Stories," SBS TV Dateline, 28 February 2010, <http://www.sbs.com.au/dateline/story/watch/id/600331/n/War-Stories> 12:31-12:59, accessed 7 March 2013.

⁹² Sri Lankan government evicted UN diplomat during Tamil Tiger endgame," *the Guardian*, 11 September 2009, <http://www.guardian.co.uk/world/2009/sep/11/sri-lanka-tamil-tigers-un>, accessed 7 February 2013. See also, "No Fire Zone, Outsider Films," *Channel 4 and ITN Productions*, <http://nofirezone.org/about>

⁹³ "How I was barred from reporting Tamil Tiger conflict," *The Times*, 18 April 2009,

⁹⁴ British scribe deported for biased, distorted, irresponsible reporting," *The Island*, 19 April 2009, <http://www.island.lk/2009/04/19/news6.html>, accessed 7 March 2013

⁹⁵ "Grim scenes at Sri Lankan camps," *Channel 4 News*, 5 May 2009, http://www.channel4.com/news/articles/politics/international_politics/grim%2bscenes%2bat%2bsri%2blankan%2bcamps%2b/3126257.html, accessed 7 March 2013.

⁹⁶ "Sri Lanka throws out three Channel 4 journalists; Asia correspondent Nick Paton Walsh deported after report on deaths, food shortages and sexual abuse at refugee camp," *Associated Press* as reported in *guardian.co.uk*, 10 May 2009, <http://www.guardian.co.uk/world/2009/may/10/channel-four-journalists-sri-lanka>, accessed 7 March 2013; see also Nick Paton Walsh, "Journalist who reported on internment camps in Sri Lanka tells his story," *The Guardian*, 9 May 2009, <http://www.guardian.co.uk/world/2009/may/10/channel-4-sri-lanka>, accessed 7 March 2013

⁹⁷ Senior Channel 4 TV official expelled from Sri Lanka," *BBC*, 6 June 2012, <http://www.bbc.co.uk/news/uk-18342967>, accessed 21 March 2013.

⁹⁸ Human Rights Committee, Fifth Periodic Report, Sri Lanka, 29 October 2012, CCPR/C/LKA/5, para 325.

⁹⁹ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව සිය ප්‍රථම යුද්ධ මුක්ත කලාපය දළ වශයෙන් වර්ග කිලෝමීටර 35 ක් පමණ භූමි භාගයක් ප්‍රකාශයට පත් කළේ 2009 ජනවාරි මාසයේදීය. එම භූමි භාගය පිළිබඳ තොරතුරු ජනතාවට ලබා දෙන ලද්දේ ශ්‍රවණේ සිට විසුරුවා හරින ලද අත් පත්‍රිකා හා අන්තර් ජාතික රතු කුරුස

සංවිධානය හරහාය. නමුත් යුද්ධය ඇවිලී යත්ම දෙවන යුද්ධ මුක්ත කලාපයක් රජය ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර එය දළ වශයෙන් වර්ග කිලෝමීටර 13 පමණ විය. නමුත් 2009 මැයි මාසය වන විට එල් ටී ටී ඊ කාඩර්වරුන් හා දඩ්බ සිවිල් වැසියන් වර්ග කිලෝමීටර 1.5 ක පමණ භූමි භාගයකට කොටු වී සිටියේය.

¹⁰⁰ See, Amnesty International, *Unlock the Camps in Sri Lanka: Safety and Dignity for the Displaced Now* (Index: ASA 37/016/2009).

¹⁰¹ එක්සත් ජාතීන් ගේ මහ ලේකම් විසින් පත් කළ විද්වත් කමිටුව සිය වාර්තාවෙන් එල් ටී ටී ඊ නායකත්වය හා ඔවුන්ගේ දුරුවන් ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාවට බාර වීමට පැමිණි අවස්ථාවේ ශ්‍රී ලංකා හමුදාව විසින් ඔවුන් අමු අමුවේ ම ආතනය කළ බවට විවිධ මූලාශ්‍ර තමන් වෙත ලැබුණේ යැයි සඳහන් කරයි. මෙම සිදුවීම "සුදු කොඩි" සිද්ධිය වශයෙන් ප්‍රසිද්ධියට පත් වූ අතර ඉහත කී විද්වත් කමිටුව මෙම සිද්ධියට ආදාය කොරතුරු වල තිබෙන සංකීර්ණ බව නිසා එය වැඩි දුරටත් විභාග කළ යුතු යැයි නිර්දේශ කරන ලදී. Report of the Secretary General's Panel of Experts on Accountability in Sri Lanka," 31 March 2011, p47).

¹⁰² "Report of the Secretary-General's Panel of Experts on Accountability in Sri Lanka," 31 March 2011, p.ii.

¹⁰³ Ibid, see also Amnesty International, *Unlock the Camps in Sri Lanka: Safety and Dignity for the Displaced Now* (Index: ASA 37/016/2009).

¹⁰⁴ Report of the Secretary-General's Panel of Experts on Accountability in Sri Lanka," 31 March 2011, p.ii.

¹⁰⁵ President Mahinda Rajapaksa's speech to Parliament, 19 May 2009, http://www.satp.org/satporgtp/countries/shrilanka/document/papers/president_speech_parliament_defeatofLTTE.htm, accessed, 22 March 2013.

¹⁰⁶ See, for example, "The Modern Day Mercenaries: LTTE - Foreign NGO links revealed," *Ministry of Defence and Urban Development website*, 13 December 2012, http://www.defence.lk/new.asp?fname=The_Modern_Day_Mercenaries_LTTE_Foreign_NGO_links_revealed_20121213_07, accessed 22 March 2013.

¹⁰⁷ Frederica Jansz, "Gota Ordered Them To Be Shot' – General Sarath Fonseka," *The Sunday Leader*, 13 December 2009, <http://www.thesundayleader.lk/2009/12/13/%E2%80%9Cgot-a-ordered-them-to-be-shot%E2%80%9D-%E2%80%93-general-sarath-fonseka/>, accessed 23 March 2013.

¹⁰⁸ "Sri Lankan Court Challenge to Fonseka's Arrest," *Agence France Presse*, 12 February 2010, <http://www.google.com/hostednews/afp/article/ALeqM5ha8hP7yRcr-GxULYIKU9SmQr3Zww>, accessed 2 April 2013.

¹⁰⁹ See, Amnesty International, "Sri Lanka Urged to End Post-election Clampdown on Dissent," 1 February 2010, <http://www.amnesty.org/en/news-and-updates/sri-lanka-urged-end-post-election-clampdown-dissent-20100201>

¹¹⁰ Stephen Sackur talks to the Sri Lankan Defence Secretary, Gotabaya Rajapaksa," *BBC Hardtalk*, 7 June 2010. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/hardtack/8726150.stm>, accessed 22 March 2013

¹¹¹ SF still clueless of terms, conditions of his release," *Sunday Times*, 7 October 2012, <http://www.sundaytimes.lk/121007/news/sf-still-clueless-of-terms-conditions-of-his-release-15496.html>, accessed 2 April 2013.

¹¹² 1978 ව්‍යවස්ථාව යටතේ වුවත් පනත් කෙටුම්පත් සම්බන්ධයෙන් මහජන සංවාදයකට ප්‍රමාණවත් කාලයක් වෙන් කර නොතිබුණි. එම ව්‍යවස්ථාවේ 78(1) වගන්තියට අනුව සෑම පනත් කෙටුම්පතක් ම පාර්ලිමේන්තුවේ නායක පත්‍රයට ඇතුළු කිරීමට යටත් පිරිසෙයින් දින හතකට පෙර ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ යුතු වෙයි. එහෙත් එම ව්‍යවස්ථාවේම 122(1) වගන්තියට අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩලය යම් පනත් කෙටුම්පතක් ජාතියේ හිත පිණිස වහා අවශ්‍ය වන්නේ යැයි සලකන්නේ නම් ඉහත කී 78(1) වගන්තියේ විධිවිධාන ආදාය නොවන බව සඳහන් කරයි. 122 (1) වගන්තියට අනුව එබඳු පනත් කෙටුම්පතක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුකූල ද යන්න පිළිබඳව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විශේෂ තීරණය අග විනිසුරුවරයා අමතා යවන ලිඛිත යොමු කිරීමක් මගින් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඉල්ලා සිටින අතර ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය දින තුනක් ඇතුළත ස්වකීය තීරණය ජනාධිපතිවරයාට හා කථානායකවරයාට දැනුම් දිය යුත්තේය.

¹¹³ For a fuller discussion of the PTA see, Amnesty International, "The Prevention of Terrorism Act," in *Locked Away, Sri Lanka's Security Detainees* (Index: ASA 37/003/2012), pp13-14, and see also, Amnesty International, "Briefing to the UN Committee Against Torture" (ASA 37/016/2011), p5.

¹¹⁴ " නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ එකම පාර්ලිමේන්තු පණතක් වත් අඩුම තරමින් මහජනයාට අදහස් දැක්වීමට මාස තුනක තරම් කාලයක් ලබා දෙමින් කල් තබා ප්‍රකාශයට පත් කොට නැත. The Citizens' Movement for Good Governance (CIMOGG), "Bills and Urgent Bills," 9 October 2007, <http://cimogg-srilanka.org/2007/10/bills-and-urgent-bills/>, accessed 23 March 2013.

¹¹⁵ Lakshman Indranath Keerthisinghe, "The Powers of the National Police Commission," *Lanka Standard*, 29 February 2012, <http://www.lankastandard.com/2012/02/the-powers-of-the-national-police-commission/>, accessed 24 March 2013.

¹¹⁶ Sri Lanka's Rajapaksa removes chief justice after impeachment," *Reuters*, 13 January 2013, <http://www.reuters.com/article/2013/01/13/us-srilanka-impeachment-idUSBRE90C08V20130113>, accessed 24 March 2013.

¹¹⁷ UN Human Rights Committee, General Comment 32, para. 19, CCPR/C/GC/32, 23 August 2007.

¹¹⁸ Ranga Jayasuriya, "Mannar Mayhem: Minister rides roughshod over judiciary," *Lakbima News*, 23 July, 2012; see also Center for Policy Alternatives, "Statement on the Attack on the Mannar Magistrate's Court," 30 July 2012, <http://www.scribd.com/doc/101517129/Statement-on-the-Attack-on-the-Mannar-Magistrate%E2%80%99s-Court>, accessed 22 March 2013

¹¹⁹ Lawyers protest against Mannar incident," *Daily Mirror*, 25 July 2012, <http://116.12.93.25/caption-story/20590-lawyers-protest-against-mannar-incident.html>, accessed 22 March 2013.

¹²⁰ Issues behind President's tussle with the judiciary," *The Sunday Times*, 30 September 2012, <http://www.sundaytimes.lk/120930/columns/issues-behind-presidents-tussle-with-the-judiciary-14605.html>, accessed 22 March 2013.

¹²¹ Rajapaksa Intimidates Chief Justice," *Colombo Telegraph*, 19 September 2012, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/rajapaksa-intimidates-chief-justice/>, accessed 2 April 2013, see also, "Contempt of Court Case against Minister Rishad Bathiyutheen put off to February 2013," *Asian Tribune*, 6 September 2012, <http://www.asiantribune.com/news/2012/09/05/contempt-court-case-against-minister-rishad-bathiyutheen-put-february-2013>, accessed 22 March 2013.

¹²² Another website, *Lanka X News* was raided on the same day.

¹²³ 1978 ව්‍යවස්ථාවේ 10 වන පරිච්ඡේදයේ සිට 17 වන පරිච්ඡේදය දක්වා මූලික අයිතිවාසිකම් දක්වා තිබේ. 126 වන වගන්තිය මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අධිකරණ බලය සහ ඒ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වගන්ති වෙයි.

¹²⁴ "Lanka Mirror employees granted leave to proceed with rights case" *The Island*, 26 July 2012, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=57749, accessed 22 March 2013.

¹²⁵ See, Kishali Pinto Jayawardena, "The 'Chilling' of Free Expression in Sri Lanka," *Colombo Telegraph*, 8 July 2012, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/the-chilling-of-free-expression-in-sri-lanka/>, accessed 15 March 2013.

¹²⁶ දිවි නැගුම පතක් කෙටුම්පත 2013 ජනවාරි මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුවෙන් සම්මත වූ අතර දැනට ක්‍රියාත්මක පළාත් සභාවන් හි අනුමැතිය ඊට ලැබී තිබුණි. විචාරකයින් විසින් පෙන්වා දුන් වැදගත් කාරණයක් නම් උතුරු පළාත් සභාව පිහිටුවා නැති අතර එම පළාත් සභාව වෙනුවෙන් උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාර මේජර් ජනරාල් සී ඒ වන්දසිරි විසින් අනුමත කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම නීති විරෝධී බවයි.

¹²⁷ Whither Judicial Independence: JSC Expresses Concern," *Sunday Times*, 23 September 2012, <http://www.sundaytimes.lk/120923/columns/whither-judicial-independence-jsc-expresses-concern-13833.html>, accessed 22 March 2013.

¹²⁸ Issues behind President's tussle with the judiciary," *The Sunday Times*, 30 September 2012, <http://www.sundaytimes.lk/120930/columns/issues-behind-presidents-tussle-with-the-judiciary-14605.html>, accessed 22 March 2013.

¹²⁹ Whither Judicial Independence: JSC Expresses Concern," *Sunday Times*, 23 September 2012, <http://www.sundaytimes.lk/120923/columns/whither-judicial-independence-jsc-expresses-concern-13833.html>, accessed 22 March 2013.

Sri Lankan Judges Boycott Courts Over Attack," Associated Press, 8 October 2012, <http://bigstory.ap.org/article/sri-lankan-judges-boycott-courts-over-attack>, accessed 23 March 2013.

¹³⁰ Sri Lankan Judges Boycott Courts Over Attack," Associated Press, 8 October 2012, <http://bigstory.ap.org/article/sri-lankan-judges-boycott-courts-over-attack>, accessed 23 March 2013.

¹³¹ Marwaan Macan-Markar, "Impeaching a chief justice, Sri Lankan style," *The Hindu*, 14 December 2012, <http://www.thehindu.com/opinion/op-ed/impeaching-a-chief-justice-sri-lankan-style/article4196676.ece>, accessed 3 April 2013.

¹³² 42 වන අගවිනිසුරුවරයාට එරෙහිව ඔප්පු වූ චෝදනා වශයෙන් සලකන ලද්දේ අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා සහ වත්කම් හෙළිදරව් නොකිරීමක් සිය සැමියාට විරුද්ධ නඩු විභාගයේ දී ඊට බලපෑම් කිරීමත්ය.

¹³³ See The Bar Association of Sri Lanka, <http://www.basl.lk/>, accessed 3 April 2013.

- ¹³⁴ Post-Impeachment Future and the Role of the Judiciary," *Daily Mirror*, 28 January 2013, <http://www.dailymirror.lk/opinion/172-opinion/25299-post-impeachment-future-and-the-role-of-the-judiciary-.html>, accessed 22 March 2013.
- ¹³⁵ "Removal of Chief Justice 'calamitous setback' for rule of law in Sri Lanka - UN official," UN News Service, 18 January 2013, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/50ffe20b2.html>, accessed 22 March 2013.
- ¹³⁶ See, Lawyers Collective, "Judges require protection: Public urges government to respect court decisions," *Lanka Standard*, 9 January 2013, <http://www.lankastandard.com/2013/01/judges-require-protection-public-urges-government-to-respect-the-court-decisions/>, accessed 3 April 2013.
- ¹³⁷ See, video footage and still photography: "Might is Right?" *Daily Mirror*, 10 January 2013, <http://www.dailymirror.lk/video/24894-might-is-right.html>, accessed 22 March 2013.
- ¹³⁸ "Independent lawyers scoff at 'NGO Collective'" *Daily News*, 17 January 2013, <http://www.dailynews.lk/2013/01/17/news11.asp>, accessed 30 January 2013.
- ¹³⁹ See, Amnesty International letter to Mr. Mohan Peiris re: "*The Whereabouts of Missing Journalist Prageeth Eknaligoda*" (Index: TG ASA 37/2011.007). See also, "The President's Chief Justice," <http://www.ceylontoday.lk/45-22115-news-detail-the-presidents-chief-justice.html>
- ¹⁴⁰ Prageeth missing due to 'chemical weapon probe", *BBC*. January 28, 2011, http://www.bbc.co.uk/sinhala/news/story/2011/01/110128_prageeth_galle.shtml, accessed 20 February
- ¹⁴¹ ¹⁴¹ See, Amnesty International, *Sri Lanka: Demand Investigation Into Missing Journalist* (Index: ASA 37/003/2010), <http://www.amnesty.org/en/library/info/asa37/003/2010/en>; see also, Amnesty International, *Sri Lanka: Silencing Dissent: Media workers under attack in Sri Lanka* (Index: ASA 37/001/2010), <http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA37/001/2010/en>
- ¹⁴² Only god would know: Mohan Peiris," *Daily Mirror*, 5 June 2012, <http://www.dailymirror.lk/news/19187-only-god-would-know-mohan-peiris.html>, accessed 26 March 2013.
- ¹⁴³ Frederica Jansz, "'Gota Ordered Them To Be Shot' – General Sarath Fonseka," *The Sunday Leader*, 13 December 2009, <http://www.thesundayleader.lk/2009/12/13/%E2%80%9Cgot-a-ordered-them-to-be-shot%E2%80%9D-%E2%80%93-general-sarath-fonseka/>, accessed 26 March 2013.
- ¹⁴⁴ Frederica Jansz, "Gota Goes Berserk," *The Sunday Leader*, 8 July 2012, <http://www.thesundayleader.lk/2012/07/08/gota-goes-berserk/>, accessed 26 March 2013.
- ¹⁴⁵ Frederica Jansz, interview with Al Jazeera, 15 January 2013, <http://www.aljazeera.com/programmes/listeningpost/2013/01/201311512210128360.html>, accessed 26 March 2012.
- ¹⁴⁶ ඉහත සම්මුඛ සාකච්ඡාව බලන්න.
- ¹⁴⁷ මෙම කොමිෂන් සභාව පත් කරන ලද්දේ යුද්ධයෙන් පසු සංහිදියාව ඇති කිරීම පිණිස අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබා ගැනීම පිණිසය. වැඩි විස්තර සඳහා බලන්න: Amnesty International, *When will they get justice? Failures of Sri Lanka's Lessons Learnt and Reconciliation Commission* (Index: ASA 37/008/2011).
- ¹⁴⁸ ඉහත වාර්තාව බලන්න
- ¹⁴⁹ Ruki Fernando, "Sri Lanka: When One Goes Missing Every Five Days," *Journalists for Democracy in Sri Lanka*, 30 October 2012, <http://www.jdslanka.org/index.php/2012-01-30-09-31-17/human-rights/212-sri-lanka-when-one-goes-missing-every-five-day>, accessed 22 March 2013.
- ¹⁵⁰ See Amnesty International, *Man Abducted Days Before Court Hearing* (UA: 51/12 Index: ASA 37/002/2012); See also, D.B.S. Jeyaraj, "Tamil businessman who filed FR case against police abducted at Wellawatte by armed group in white van," *dbsjeyaraj.com*, 11 February 2012, <http://dbsjeyaraj.com/dbsj/archives/4199>, accessed 22 March 2013.
- ¹⁵¹ Militarized North-East Sri Lanka: Muslim and Tamil Women Systematically Crushed by Lawlessness and Expropriation," *Women's Action Network submission for Sri Lanka's 2012 Universal Periodic Review*, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/day-and-night-bana-and-militarized-north-east-sri-lanka/>, accessed 3 April 2013.
- ¹⁵² Kidnapped Australian activist 'tortured in Sri Lanka'," *Special Broadcasting Service*, 12 April 2012, <http://www.sbs.com.au/news/article/1641709/Kidnapped-Australian-activist-tortured-in-Sri-Lank>, accessed 26 March 2013.

¹⁵³ Statement of R. Mugam Weeraraju, 6 January 2012.

¹⁵⁴ Statement of Murugananthan Janatha, Colombo, 6 January 2012.

¹⁵⁵ Ibid.

¹⁵⁶ TNA media release, 3 April 2013, "Prevail on Sri Lanka Government to contain Mob Violence," <http://tamilweek.com/news-features/archives/3499#more-3499>, accessed 3 April 2013.

¹⁵⁷ <http://www.srilankaxnews.com/>

¹⁵⁸ For a text of Shantha Wijesooriya's complaint see: "Shantha makes written complaint to IGP," *Sri Lankan Brief*, 9 July 2012, <http://www.srilankabrief.org/2012/07/shantha-makes-written-complaint-to-igp.html>, accessed 26 March 2013

¹⁵⁹ "Sri Lanka: Attempted abduction of journalist and human rights defender Mr Shanta P Wijesooriya," *Frontline Human Rights Defenders*, <http://www.frontlinedefenders.org/node/18990>, accessed 26 March 2013; see also "Jailor mercilessly mauls Lanka-e-News journalist in prison," *Lanka -e-News*, 4 May 2011, <http://www.lankaenews.com/English/news.php?id=11081>, accessed 26 March 2013.

¹⁶⁰ "Sri Lanka: Attempted abduction of journalist and human rights defender Mr Shanta P Wijesooriya," *Frontline Human Rights Defenders*, <http://www.frontlinedefenders.org/node/18990>, accessed 26 March 2013.

¹⁶¹ 2000 සිට මේ දක්වා රාජ් වර්මන් හා එස් එස් ආර් සුගිත්වරාජන් යන මාධ්‍යවේදීන් දෙදෙනා ඇතුළු උදයන් පුවත් පත් කාර්ය මණ්ඩලයෙහි සාමාජිකයින් 6 දෙනෙකු ඝාතනයට ලක් වී ඇත. 2006 දී උදයන් පුවත් පත් කාර්යාලයට සය වතාවක් පහර දුන් අතර ඉන් අවස්ථා තුනක දීම ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් එම කාර්යාලයට කඩා වැදී මාධ්‍යකරුවන්ට හා කාර්ය මණ්ඩලයට පහර දී තිබුණි. See, "Uthayan News Editor Brutally Attacked," *the Sunday Times*, 31 July 2011, http://sundaytimes.lk/110731/News/nws_06.htmlm, accessed 30 January 2013.

"Prevail on Sri Lanka Government to contain Mob Violence," *TNA media release*, 3 April 2013, <http://tamilweek.com/news-features/archives/3499#more-3499>, accessed 3 April 2013.

¹⁶² ඉහත සටහන බලන්න

¹⁶³ Prevail on Sri Lanka Government to contain Mob Violence," *TNA media release*, 3 April 2013, <http://tamilweek.com/news-features/archives/3499#more-3499>, accessed 3 April 2013

¹⁶⁴ "Office of outspoken Tamil newspaper Uthayan attacked in Sri Lanka," *the Independent*, 13 April 2013, <http://www.independent.co.uk/news/world/asia/office-of-outspoken-tamil-newspaper-uthayan-attacked-in-sri-lanka-8570776.html>, accessed 17 April 2013.

¹⁶⁵ Ibid.

¹⁶⁶ Press Release: Re: Allegations Directed Towards The Military With Regards To An Attack On Udayan Printing Press In Jaffna," in "It was an inside job-Hulugalle," *Daily Mirror*, 13 April 2013, <http://www.dailymirror.lk/news/28100-it-was-an-inside-job-hulugalle.html>, accessed 13 April 2013.

¹⁶⁷ "It was an inside job-Hulugalle," *Daily Mirror*, 13 April 2013, <http://www.dailymirror.lk/news/28100-it-was-an-inside-job-hulugalle.html>, accessed 13 April 2013

¹⁶⁸ Media Freedom Needs Closer Attention in Sri Lanka's Post-War Politics," *IFJ Asia-Pacific*, 11 October 2012, <http://asiapacific.ifj.org/en/articles/media-freedom-needs-closer-attention-in-sri-lankas-post-war-politics>

Uthayan on the Dock with a demand of Rs.1000 Crore damage claim by Minister Devananda," *Asian Tribune*, 29 January 2013, <http://www.asiantribune.com/node/61403>, accessed 30 January 2013.

¹⁶⁹ "Uthayan on the Dock with a demand of Rs.1000 Crore damage claim by Minister Devananda," *Asian Tribune*, 29 January 2013, <http://www.asiantribune.com/node/61403>, accessed 30 January 2013.

¹⁷⁰ UN 'deeply disturbed' by Sri Lankan shooting," *Channel 4 News*, 16 February 2013, <http://www.channel4.com/news/un-deeply-disturbed-by-sri-lankan-shooting>, accessed 22 March 2013.

¹⁷¹ "No Breakthrough In Faraz's Shooting," *The Sunday Leader*, 10 March 2013, <http://www.thesundayleader.lk/2013/03/10/no-breakthrough-in-farazs-shooting/>, accessed 22 March 2013

¹⁷² "Sri Lanka hardline group calls for halal boycott," *BBC News*, 17 February 2013, <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-21494959>, accessed 22 March 2013.

¹⁷³ BBC World Service broadcasts in Sri Lanka on SLBC suspended," *BBC*, 26 March 2013, <http://www.bbc.co.uk/mediacentre/latestnews/2013/bbc-world-service.html>, accessed 25 March 2013.

¹⁷⁴ UN Code of Conduct for Law Enforcement Officials, article 3; UN Basic Principles on the use of force and firearms by Law Enforcement Officials, Principle 9.

¹⁷⁵ සේවානියුක්තිකයන් ගේ විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ අරමුදලක් පිහිටුවීම පිණිස ඉදිරිපත් කළ මෙම පනත කෙටුම්පත මඟින් ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම පිණිස අවම වශයෙන් වසර 10 ක් සේවය කිරීම හා විශ්‍රාම වැටුපක් ලැබීමට වයස අවුරුදු 60 ඉක්මවා සිටිය යුතු විය. නමුත් නිදහස් වෙළඳ කලාප සේවක සේවිකාවන් (විශේෂයෙන්ම අවිවාහක තරුණියන්) සාමාන්‍යයෙන් සේවය කරන්නේ අවුරුදු පහක් පමණ කෙටි කාලයකි. දැනට පවතින නීතිය අනුව කාන්තාවන්ට සිය අර්ථ සාධක අරමුදල හා විවාහ වීමේ දී හෝ වයස අවුරුදු 50 දී ලබා ගත හැකිය.

¹⁷⁶ Sriyan Obeyesekere, "Chilaw After a Demonstrating Fisherman was Shot to Death," *The Nation*, 18 February 2012, <http://transcurrents.com/news-views/archives/8237>, accessed 22 March 2013.

¹⁷⁸ සරසවි ආචාර්යවරුන් ගේ සංගමය ආරම්භයේ දී සියයට 20 ක වැටුප් වැඩිවීමක් ඉල්ලා සිටින ලදී. නමුත් වැඩ වර්ජනය පවතින අතරතුර කථිකාචාර්යවරුන් සිය ඉල්ලීම් පුළුල් කරමින් අධ්‍යාපනය පිණිස රජය දැනට අය-වැයෙන් වෙන් කරන සියයට 1.9 ක ප්‍රතිශතය, සියයට 6 දක්වා ඉහළ දමන මෙන්ද, පළමු වසරට ඇතුළු කර ගන්නා සරසවි සිසුන්ට යුද්ධ හමුදා පුහුණුව අනිවාර්ය නොකරන මෙන් හා සරසවි පත් කිරීම් දේශපාලන බලපෑම් වලින් නිදහස් කළ යුතු යන ඉල්ලීම් ද ඉදිරිපත් කළේය. Jayadeva Uyangoda, "Trade Unionism is not Confined to Higher Wage Demands," *Daily Mirror*, 21 August 2012, <http://www.dailymirror.lk/opinion/172-opinion/21291-trade-unionism-is-not-confined-to-higher-wage-demands.html>, accessed 28 January 2013; see also, Dharisha Bastians "Locked horns, pitched battles and marches of discontent," *Daily Financial Times*, 27 September 2012

¹⁷⁹ "Jaffna University to resume on Jan 16," *Daily Mirror*, 4 January 2013, <http://www.dailymirror.lk/news/24750-jaffna-university-to-resume-on-jan-16.html>, accessed 22 March 2013.

¹⁸⁰ Jayashika Padmasiri, "Govt behind attack and threats to doctors, charges FSP," *Daily Mirror*, 20 August 2012; "Thug attacks cannot stop opposition to private medical schools – Dr. Indunil Wijenayake," *Lanka Truth*, 10 October 2012, http://www.lankatruth.com/english/index.php?option=com_content&view=article&id=3454:thug-attacks-cannot-stop-opposition-to-private-medical-schools-dr-indunil-wijenayake&catid=42:smartphones&Itemid=74, accessed 26 March 2013.

¹⁸¹ Lawyers to Refrain from Attending to Professional Duties," *Bar Association of Sri Lanka Statement*, 11 January 2013, <http://www.basl.lk/news.php>, accessed 26 March 2013.

¹⁸² FUTA President Gets Another Threat," *The Sunday Leader*, 24 June 2012, <http://www.thesundayleader.lk/2012/06/24/futa-president-gets-another-threat/>, accessed 30 January 2013.

¹⁸³ Ensure The Personal Security Of Dr. Dewasiri And His Family The FUTA Asks Rajapaksa," *Colombo Telegraph*, 24 June 2012, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/ensure-the-personal-security-of-dr-dewasiri-and-his-family-the-futa-asks-rajapaksa/>, accessed 30 January 2013.

¹⁸⁴ I Don't Know You, Don't Accuse MOD' Gota Threatened Dr. Nirmal," *Colombo Telegraph*, 26 June 2012, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/i-dont-know-you-dont-accuse-mod-gota-threatened-dr-nirmal/>, accessed 30 January 2013

¹⁸⁵ "Student activists killed in crash; IUSF suspects foul play," *The Island*, 27 September 2012, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=62498 , accessed 15 March 2013.

¹⁸⁶ Jayadeva Uyangoda, "FUTA Strike And The Conspiracy Stories," 20 September 2012, <http://www.srilankaguardian.org/2012/09/futa-strike-and-conspiracy-stories.html>, accessed 15 March 2013.

¹⁸⁷ "44 persons arrested in Jaffna are detained at Booza camp," *Uthayan Online*, <http://onlineuthayan.com/english-news/uthayannews/x2143343h1r1r2p2>, accessed 30 January 2013.

¹⁸⁸ නිරෝධාන හෝ පරිපාලන රැඳවුම් භාරය වූ කලී ජාතික ආරක්ෂාව බලපාන කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් යම් වරදක් කොට රජයට සව කැමැත්තෙන් බාර වන තැනැත්තෙක් වශයෙන් නිර්වචනය කරනු ලබන තැනැත්තන් පුනරුත්ථාපනය පිණිස යොමු කිරීමේ බලය ලෙස සැලකිය හැකිය. ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් පුනරුත්ථාපනය රඳවා තබා ගැනීමක් හෝ අත්අඩංගුවේ තබා ගැනීමක් වශයෙන් නොසලකයි. ක්‍රෂ්න විමර්ශන ඒකකය විසින් කිසිදු නඩු විභාගයකින් තොරව වසර ගණනාවක් නොයෙකුත් වධ හිංසා වලට භාජනය කරමින් රඳවා ගෙන සිටින තැනැත්තන් අවසානයේ දී අධිකරණ අවසරයක් ඇතිව පුනරුත්ථාපනය කිරීම පිණිස පුනරුත්ථාපන කඳවුරු වලට මාරු කරන සිරිතක් තිබේ. අධිකරණය සෑම විටම මෙම ස්ථාන මාරුව රැඳවියා සිය කැමැත්තෙන් කරන්නක් වශයෙන් සලකා බලධාරීන් ගේ ඉල්ලීම් අනුමත කරනු ලබයි. මේ ආකාරයට 1983 සිට මේ දක්වා එල් ටී ටී ඊ සැකකරුවන් ලෙස අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ දහස් ගණනක් පුනරුත්ථාපනය කිරීම පිණිස යැයි පවසමින් කිසිදු නඩු විභාගයකින් තොරව අත් අඩංගුවේ තබා ගෙන සිටිති. වැඩි විස්තර පිණිස බලන්න: Amnesty International, *Locked Away, Sri Lanka's Security Detainees* (Index: ASA 37/003/2012).

¹⁸⁹ Amnesty International, *Sri Lanka: Students at risk of torture following march* (Index: ASA 37/014/2012).

¹⁹⁰ Jaffna University Science Teachers' Association letter to President Mahinda Rajapaksa 7 December, 2012.

¹⁹¹ Ibid.

¹⁹² "Welihamuna senior Lawyer targeted for murder : MaRa plot leaks out," *Lanka-e-News*, 17 January 2013, <http://www.lankaenews.com/English/news.php?id=13359>, accessed 26 March 2013

¹⁹³ ජනමාධ්‍යවේදී ජේ තිස්සනායගම් අධිකරණය ඉදිරියේ පෙනී නීතිවේදී වැලිආච්චි පොලීසියට විරුද්ධව පවරන ලද මූලික අයිතිවාසිකම් නඩුවක පැමිණිලිකරු වෙනුවෙන් ඔහු පෙනී සිටි අතර එම පැමිණිලිකරු පසුව ඝාතනය කරන ලදී. මීට අමතරව ලංකා ඉන්ජුටරන්ස් සමාගම පෞද්ගලිකකරණය කිරීමට එරෙහිව හා ආරක්ෂක ලේකම් විසින් පෞද්ගලික ආරක්ෂක සේවාවක් පිහිටුවීම සම්බන්ධයෙන් ද පැමිණිලිකරුවන් වෙනුවෙන් අධිකරණය ඉදිරියේ පෙනී සිටියේය.

¹⁹⁴ "Gunshots fired at Sri Lankan lawyer's home amid threats to activists backing chief justice," Associated Press, 20 December 2012, <http://www.canada.com/news/Gunshots+fired+Lankan+lawyers+home+amid+threats+activists+backing/7725958/story.html>, accessed 23 March 2013.

¹⁹⁵ "Female lawyer supporting ex-CJ strangled," *Sri Lanka Mirror*, 21 January 2013,

¹⁹⁶ IBAHRI seriously concerned by decision of Sri Lankan government to block entry of high-level delegates," 5 February 2013, <http://www.ibanet.org/Article/Detail.aspx?ArticleUid=785d2595-46be-4221-810c-4571b6ab02cf>, accessed 26 March 2013.

¹⁹⁷ Confidential interview, December 2012.

¹⁹⁸ Email and SMS communication, 5 March 2013, see also, "Militarized North-East Sri Lanka: Muslim and Tamil Women Systematically Crushed by Lawlessness and Expropriation," *Submission for Sri Lanka's 2012 Universal Periodic Review*, Women's Action Network, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/day-and-night-bana-and-militarized-north-east-sri-lanka/>, accessed 2 April 2013.

¹⁹⁹ Ada Derana, "Video: I chased Poddala, warning to 'traitors' – Mervyn," 23 March 2012, <http://www.adaderana.lk/news.php?nid=17473>, accessed 26 March 2013.

²⁰⁰ Ibid.

²⁰¹ Senior UN official warns against harassing Sri Lankan human rights defenders," *UN News Centre*, 23 March 2012, <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=41617>, accessed 26 March 2013.

²⁰² Senior UN official warns against harassing Sri Lankan human rights defenders," *UN News Centre*, 23 March 2012, <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=41617>, accessed 26 March 2013.

²⁰³ Interview, 7 March 2013.

²⁰⁴ ප්‍රතිශංසාව පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන් ගේ මහලේකම්වරයා ගේ වාර්තාවට තමාට සන්ධ්‍යා එක්තැලිගොඩ ගෙන් 'අන්තර් ජාතික සංවිධාන හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන රාජ්‍යයට එරෙහිව යම්කිසි උසි ගැන්වීමක් කරන්නෙන් ද යන්න ප්‍රශ්න කිරීමට අයිතියක් තිබෙන බව කියමින් සිය ස්ථාවරය නීතිපතිවරයා විසින් යළි සනාථ කොට තිබුණි. 10-11 පිටු

²⁰⁵ හර්මන් කුමාර වෙරළ බඩ පදිංචිකරුවන් ගේ හා සුළු පන්ත ධීවරයින් ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නෙක් වන අතර ඔහු ඉතාමත් සාර්ථක ලෙස මීගමුව කලපුවේ යෝජිත ඉදි කිරීම් නතර කොට සුළු පන්ත ධීවරයින් ගේ ජීවන වෘත්තීය ආරක්ෂා කර දීමට සමත් වූයේය. එසේම හර්මන් කුමාර සුළු ජාතීන් ගේ විශේෂයෙන්ම යුද්ධ හමුදාවේ අවශ්‍යතා පිණිස දැවිඩ ජාතිකයින් සිය නිජ බිම් වලින් පළවා හැරීමත් දැවිඩ මාතෘ කේන්ද්‍ර පවුල් වල අයිතීන් වෙනුවෙනුත් පෙනී සිටියි. හර්මන් කුමාර ධීවර සහයෝගීතා ව්‍යාපාරයේ කැඳවුම්කරු හා විකල්ප සංවර්ධන සංවාද මණ්ඩපයේ ආරම්භක සාමාජිකයෙක් ද වන අතර සවිස්ත්‍රී කාන්තා සංවිධාන ජාලයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් මෙන්ම නිදහසේ වේදිකාවේ ක්‍රියාකාරී සාමාජිකයෙක් ද වෙයි.

²⁰⁶ Charles Haviland, "Protesting fisherman shot dead," *BBC Sinhala*, http://www.bbc.co.uk/sinhala/news/story/2012/02/120215_oil.shtml

²⁰⁷ Herman Kumara faces imminent personal threats (02/03/2012)," Interview with Herman Kumara <http://www.youtube.com/watch?v=6mXb86MQzpo>

²⁰⁸ No Person Resident In Sri Lanka Helped Us With 'No Fire Zone': No-One Was Paid For Any Evidence," *Channel 4*, <http://www.colombotelegraph.com/index.php/no-person-resident-in-sri-lanka-helped-us-with-no-fire-zone-no-one-was-paid-for-any-evidence-channel-4/>, accessed 25 March 2013; see also <http://www.divaina.com/2013/03/05/news08.html>, accessed 25 March 2013.

²⁰⁹ Ibid; see also, <http://nofirezone.org/blog>, accessed 25 March 2013.

²¹⁰ "Traitors to be arrested," Nihal Jagathchandra, Lakbima, 9 March 2013, http://www.lakbima.lk/news/index.php?option=com_content&view=article&id=7853:2013-03-09-02-30-12&catid=34:news&Itemid=62, accessed 25 March 2013.

²¹¹ See, Human Rights Council, Working Group on the Universal Periodic Review, Second Session, Geneva, 5-16 May 2008, National Report Submitted in accordance with paragraph 15 (A) of the Annex to Human Rights Council Resolution 5/1, Sri Lanka, 2 May 2008, A/HRC/WG.6/2/LKA/, [1http://www.ohchr.org/EN/Hrbodies/UPR/Pages/Lksession2.aspx](http://www.ohchr.org/EN/Hrbodies/UPR/Pages/Lksession2.aspx);

²¹² Sri Lanka's Lessons Learnt & Reconciliation Commission, established in 2010 and the Presidential Commission of Inquiry in 16 cases of "serious violations of human rights," established in 2006 are two examples. Sri Lanka has a long history of such commissions dating back more than two decades, many of them mandated to investigate enforced disappearances. See Amnesty International, *Twenty Years of Make Believe* (ASA/37/005/2009).

²¹³ Ibid.

²¹⁴ The UN Office of the High Commissioner for Human Rights will present an initial update to the Human Rights Council at its twenty-fourth session in September 2013 and a comprehensive report to its twenty-fifth session in March 2014.

²¹⁵ The Commonwealth Charter of December 2012 assigns to the Commonwealth Ministerial Group (CMAG) a special role "to address promptly and effectively all instances of serious or persistent violations of Commonwealth values without any fear or favour."

²¹⁶ HRC Resolution 12/2 of 2009 sets out detailed provisions making it clear that intimidation or reprisals directed at persons who seek to cooperate or have cooperated with the UN its representatives and mechanisms in the field of human rights are condemned and are to be prevented and punished.

²¹⁷ Consideration of reports submitted by States parties under article 19 of the Convention, Concluding observations of the Committee against Torture, 8 December 2011, CAT/C/LKA/CO/3-4, http://www2.ohchr.org/english/bodies/cat/docs/co/CAT.C.LKA.CO.3-4_en.pdf

²¹⁸ Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights on advice and technical assistance for the Government of Sri Lanka on promoting reconciliation and accountability in Sri Lanka, 11 February 2013, A/HRC/22/38.

²¹⁹ See, "Country and other visits by Special Procedures Mandate Holders since 1998 - N-Z," <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/SP/Pages/CountryvisitsN-Z.aspx>, accessed 10 April 2013.

සෑම දෙනාටම යුක්තිය, නිදහස හා අභිමානය සහිත ජනතා සහයෝගයෙන් ගොඩ නැගෙන ලොවක් සඳහා මිහිතලයේ අධික්‍රීවතාවයෙන් යුක්ත ගැටුම් වල සිට හුදකලාතැන් හි කෙරෙන අරගල දක්වා ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය පෙනී සිටියි.

ඔබට කළ හැක්කේ කුමක් ද?

ලොව පුරා ක්‍රියාධරයන් මානව හිමිකම් මර්දනය කරනු ලබන බලවේග සමග ජයග්‍රාහී ලෙස සටන් කළ හැකි බව ඔප්පු කොට ඇත. මෙම සමාජ ව්‍යාපාරයෙහි කොටස්කරු වෙකු වන්න. බිය හා අවමානය අවියක් කොට ගත් පීඩකයින්ට එරෙහි වන්න.

- මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් අවසන් කරමින් මිහිතලයේ සෑබෑ වෙනසක් කරනු පිණිස ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සාමාජිකත්වය ගෙන, ලොව පුරා ගොඩ නැගෙන උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයන්හි කොටස් කරුවෙක් වන්න.
- වෙනසක් සඳහා ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට අත දෙන්න.

එක් ව සිටීමෙන් අප ගේ හදිවට සවන් යොමු වනු නිසැකය.

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම පිණිස වැඩි විස්තර දැන ගැනීමට කැමැත්තෙමි.

නම

ලිපිනය

රට

විද්‍යුත් ලිපිනය

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් වෙත මම දයක විමට කැමැත්තෙමි. (ඔබ ගේ දයක මුදල් බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්, ඇමරිකන් ඩොලර් හෝ යුරෝ යන මුදල් ඒකක මගින් ගෙවිය හැක.)

මුදල

කරුණාකර මගේ ගිනුමට බැර කරන්න

විසා

මාස්ටර් කාඩ්

කාඩ් අංකය

අවලංගු වන දිනය

අත්සන

මෙම අයදුම් පත ඔබ ගේ රටෙහි ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් කාර්යාලයට යොමු කරන්න.

විස්තර ලබා ගැනීම පිණිස මෙම වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න.

www.amnesty.org/en/worldwide-sites

ඔබ පදිංචි රටෙහි ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් කාර්යාලයක් නොමැති නම් ඔබ ගේ ඇයදුම් පත පහත සඳහන් ලිපිනයට එවන්න

Amnesty International, International Secretariat, Peter Benenson House, 1 Easton Street, London WC1X 0DW, United Kingdom

amnesty.org

මම සාහය විමට කැමැත්තෙමි

ශ්‍රී ලංකාව විසම්මුතියට පහර දෙයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආයුධ සන්නද්ධ අරගලය නිමාවුවා සේ පෙනෙන නමුත් වෙනත් ආකාරයක අරගලයක් බොහෝ දෙනෙකු ගේ විමසිල්ලකින් තොරව වර්ධනය වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් සිය බලය තහවුරු කර ගැනීමට දරන ප්‍රයත්නයේ දී, භාෂණයේ නිදහස සපරාධී රාජදෝහී වරදක් කොට සලකයි.

අන්තර් ජාතික වේදිකාවන් හි වගවීම පිළිබඳ සංවාදයට සහභාගි වන්නාවූද, නැත්නම් ප්‍රජා මුල මට්ටමේ ක්‍රියාකාරී මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, රජයට අයත් හෝ රජයට පක්ෂපාතී ජනමාධ්‍යයන් ගේ ගොදුරු බවට පත් වී ඔවුන් ගේ නිර්දය පහරදීම් වලට පමණක් නොව රාජ්‍ය නිලධාරීන් ගේ තාඩන පීඩන වලට ලක් වෙයි. ශ්‍රී ලංකා පොලීසියේ නිරතුරු පරීක්ෂාවට භාජනය කෙරෙනවා පමණක් නොව ශාරීරික තාඩන පීඩන වලට ගොදුරු වෙයි.

විරුද්ධ පක්ෂ දේශපාලනඥයින් අත්අඩංගුවට ගනු ලබන නමුත් ඉන් පසු ඔවුන් ගැන අසන්නට නොලැබේ. මෙම තත්වය ආණ්ඩුව විවේචනය කරන ජනමාධ්‍යවේදීන් ට ද පොදු අතර ඊට අමතරව මාධ්‍යයන් නව නීති රීති මඟින් වාරණයට ලක් කිරීම ද සිදු වෙයි.

බලධාරීන් විසින් මහජනතාව ගේ අවධානයට ලක් වන ආර්ථික හා ජාත්‍යන්තර වගවීම වැනි පොදු ගැටළු පිළිබඳ මහජන සංවාදයන් පොඩි පට්ටම් කර දමනු ලබයි. විසම්මුතියෙහි ගෙළ සිරකිරීමත් වරදින් නිදොස් වීම ප්‍රචලිත වීමත් සිදුවන තාක් කල් සංහිදියාව අරුත්හුන් වෙයි. ශ්‍රී ලංකා රජය වහාම සිය විවේචකයින් හට පහර දීම නතර කළ යුතු අතර, ආරක්ෂක හමුද හා ඔවුන් ගේ අනුගාමිකයින් විසින් කරනු ලබන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ වගකීම ප්‍රසිද්ධියේ පිළි ගත යුතුය.

amnesty.org

Index: ASA 37/003/2013
2013 මාර්තු

